Schuenke, E. — Trajectione Conjunctionum.

De Traiectione Coniunctionum Et Pronominis Relativi Apud Poetas Latinos.

Dissertatio Inauguralis

Quam

Consensu Et Auctoritate

Amplissimi Philosophorum Ordinis

In

Academia Kiloniensi

Ad

Summos In Philosophia Honores Rite Capessendos

Scripsit

Emilius Schuenke

Holsatus

Kiliae

typis exscripserunt Lüdtke & Martens

MDCCCCVI.

Zum Druck genehmigt:
Dr. Martius
z. Z. Dekan.
1. Mai 1906.

Fratri Meo.

Quaestionem illam, quomodo coniunctiones et pronomen relativum a poetis Latinis traici solita sint, viri docti tetigerunt magis quam fusius tractaverunt et quamquam non desunt, qui in editionibus suis singulos versus, in quibus traiectio illa usu venit, collegerint, tamen quibus normis et regulis usi poetae hanc sermonis licentiam usurpaverint et variaverint, vix unus aut alter accuratius explanare conatus est. Quae cum ita sint, Leo (G. G. A. 1897 p. 956 squ) et nuper Nordenus (Verg. Aen VI Anh. III) postulaverunt, ut tandem aliquando has difficultates tractandas aliquis sibi proponeret. Itaque ad hanc rem explicandam ex Naevio, Plauto, Ennio, Pacuvio, Accio, Statio Caecilio, Terentio, Lucilio, Cicerone, Lucretio, Catullo, Tibullo, Propertio, Horatio, Vergilio, eisque carminibus, quae in appendice Vergiliana servantur, exempla collegi fere ommia,[1]) paucis tantum exeptis, de quibus in fine opusculi verba faciam. Quanti autem sit momenti varias illas traiectionis figuras cognoscere, exemplo uno ad rem criticam pertinente liceat comprobare, versibus, inquam, Lucretii VI 1262/3, qui ita distingui solent: omnia complebant loca tectaque; quo magis aestus confertos ita acervatim mors accumulabat. Quos versus nemo adhuc probabiliter interpretatus est, quia editores „quo magis“ ad„ accumulabat“ trahendum esse censuerunt, cum „complebant“ verbo postpositum sit. Rectissime autem versus nobis traditos esse, neque vero ullam vocem mutandam, facile tibi persuadebis, si scribas et distinguas:

---

[1]) Neque colligentur neque a quoquam desiderabuntur in hoc opusculo exempla coniunctionum positarum post subiectum, quod utrique sententiae, principali inquam et coniunctionali, commune primum enuntiati locum obtinet.

omnia complebant loca tectaque quo magis aestus [1]),
confertos ita acervatim mors accumulabat.

Atque consuetudinem illam traiciendi coniunctiones et pronomen relativum, quam quidem licentiam poetarum tantum propriam esse putes, a prosa oratione nequaquam abhorrere, verum penitus insitam esse indoli linguae Latinae, iam monumentis inde ab antiquissimis temporibus servatis aperte ostenditur, velut „ne“ genuina negationis coniunctio in legibus et interdictis fere semper ad verbum traiecta est; conferas exempli gratia:

e lege sacra Numae Pompilii (Fontes iuris Romani antiqui ed [5] Bruns-Mommsen Friburgi 1887):

1. vino rogum *ne* respargito 2. paelex Junonis aram *ne* tangito. e legibus duodecim tabularum:

1_3 arceram *ne* tangito 1_6 rem *ubi* pacunt orato.

8_3 manu fustive *si* os fregerit libero CCC... poenam subito 9_1 privilegia *ne* inroganto.

10_1 homonem mortuom in urbe *ne* sepelito.

$_4$ mulieris genas *ne* radunto 5a homine mortuo *ne* ossa legito.

ex decreto de Bacchanalibus (C. J. L. I.).

3. de Bacanalibus *quei* foideratei esent ita exdeicendum censuere.

7. Bacas vir *nequis* adiese velet ceivis Romanus.

15. sacra in oquoltod *nequisquam* fecisse velet.

23. senatuosque sententiam *utei* scientes esetis, eorum sententia ita fuit.

Atque ut ex antiquissimis versiculis exempla adiciam, in Appi Claudi sententiis (Baehrens P. L. M. VI) exstat.

amicum *cum* vides, obliviscere miserias,
inimicus *si* es commentus nec libens aeque.

et in Scipionum elogiis leguntur (carm. lat. ep. ed. Buecheler Nr. 7, 8).

---

[1]) conf. ad notionem et vim vocis „aestus“ eiusdem libri v. 816 squ:
hos igitur tellus omnis exaestuat aestus.
expiratque foras in apertum promptaque caeli.
Sic et Averna loca alitibus summittere debent
mortiferam vim, de terra quae surgit in auras,
ut spatium caeli quadam de parte venenet.

consol censor aedilis *quei* fuit apud nos
mors perfecit, tua *ut* essent omnia brevia.

Dubium igitur esse non potest, quin, quia transpositio coniunctionum et pronominis relativi ab auctoribus Latinis adhibita sit antiquitus, hic usus sit genuinus Latinus, sed concedo de particulis adversativis, copulativis, causalibus, disiunctivis dubitari posse. Atque Hauptius (opusc: I), qui de copulativis tantum egit coniunctionibus, exponit etsi sibi persuasum non sit, attamen valde suspicari sese, harum particularum traiciendi moris originem in Alexandrinorum poetarum imitatione quaerendam esse. Hoc probabile verisimileque esse confirmatur, quod Alexandrini non solum „*καί*", verum etiam „*ἀλλά*", Latinorum autem neoterici qui vocantur „at" primi traiecerunt. In universum autem statuendum est, rarissime prae ingenti numero exemplorum, quae apud antiquiores iam exstent Latinos, in Graecorum scriptis traiectionem usurpari, quod nuper Wilamowitzius in libro, cui inscribitur: „Textgeschichte der griechischen Bucoliker" breviter perstrinxit.

Sed iam quaeramus, quomodo exempla traiectionum, quorum ingens est numerus, variaeque formae et figurae distinguendae sint, quomodo ordine et ratione possint recenseri normaeque et regulae constitui. Unusquisque autem Leoni l. n. concedet minime rectam esse viam hac in re explicanda iterum atque iterum statuere, quo sententiae loco, utrum tertia an quarta an quinta sede, coniunctiones positae sint; nam, ut exemplum proferam, quis est, qui non intellegat, eundem locum — ante verbum inquam — pronomen relativum obtinere in his Lucretii versibus:

I 557 longa diei/infinita aetas anteacti temporis omnis *quod* fregisset

et 1567 mollia *quae* fiunt

etsi in illo versu septima, in hoc secunda pronuntiati sede positum sit? Atque consentaneum est, quotiens propria et peculiari sede, id est, initio sententiae coniunctiones et pronomen relativum depellantur, suapte natura ad verbum trahi et artissime cum eo coniungi. Ex hoc igitur genere maximum exemplorum numerum inveniemus. Qui quidem usus quam late pateat, apte

illustratur eis versibus Plautinis,[1]) Terentianis, Lucilianis, quibus „ut" coniunctio repetitur et iteratur pluribus vocibus intercedentibus: plerumque enim ante ipsum verbum iteratur:

Plauti Amph. 495 delictum suom suamque *ut* culpam expetere in mortalem *ut* sinat

Capt. 248 atque *ut* qui fueris et qui minc sis meminisse *ut* memineris.

Cas. 511 ibo intro, *ut* id quod alius condivit coquos
ego nunc vicissim *ut* alio pacto condam.

Rud. 1256 at ego deos quaeso, *ut* quidquid in illo vidulost,
si aurum, si argentum, omme id *ut* fiat cinis.

Stich. 248 rogare iussit ted, *ut* opere maximo
mecum simitu *ut* ires ad sese domum.

Trin. 141 novo modo adeo *ut*, quod meae concreditumst
taciturnitati clam fide et fiduciae,
ne enuntiarem quoiquam neu facerem palam,
ut mihi necesse sit id tibi concredere.

Terent. Andr. 828 perpulisti me, *ut* homini adulescentulo in alio occupato amore, abhorrenti ab re uxoria filiam *ut* darem.

Phorm. 153 adeo rem redisse *ut*, qui mihi consultum optime velit esse / Phaedria, patrem *ut* extimescam.

Lucil. 974 — *uti* pecudem te asinumque *ut* denique nasci praestiterit.

Huic autem classi ea quoque exempla subiungenda sunt, si quae nomina artius cum verbo coniuncta exhiberi solent, velut „animum advertere" „pessum dare". A quibus quidem exemplis neque usitatae quaedam elocutiones ut „aetatem degere" „animam efflare" segregandae esse mihi videntur neque tales vocum complexiones quales sunt, „diem supremum obire" „suum officium facere" quaeque eiusdem sunt generis. Ita fit, ut coniunctiones si minus ante ipsum verbum, at tamen ante series quasdam et compositiones vocum appareant, quae unius verbi vim habeant. Neque enim temere coniunctiones traici solent. Ad illustrandum autem illum usum pauca liceat subscribere exempla:

---

[1]) conf. Leo. ad Amph. 495.

Persa 173 ovis *si in ludum iret* (εἴ φοιτῴη), potuisset iam fieri, ut probe litteras sciret.

Trin. 1092 res *quom animam agebat* (ὅτε ἀπέψυχε, ἀπέπνει) tum esse offusam oportuit.

Ter. Andr. 166 in Pamphilo *ut nihil sit morae*, restat Chremes.

Ad. 69 malo coactus *qui suum officium facit* (ὃς ὀρθοπραγεῖ).

Lucret. II 617 vivam progeniem *qui in oras luminis edant* (i. e. gignunt).

Perspicuum est quantum ad transpositionem coniunctionum et pronominis relativi verbum valeat. Haec igitur exempla primo loco enumeranda esse videbantur.

Altero loco eorum versuum recensum dabimus, in quibus coniunctiones et pronomen relativum, plerumque altero sententiae loco collocata, inter substantivum et adiectivum inserta sunt, velut.

Pl. Merc. 112 erus *ut* minor opera tua servetur.

Men. 902 suo *qui* regi tantum concivit mali.

Adiectivorum vero et substantivorum certos quosdam ordines, quibus inseri solent coniunctiones et pronomen relativum, dein perlustrabimus; qui quidem usus adeo frequens est et constans praecipue apud recentiores poetas, ut de casu cogitari non possit. Conferas exempli gratia:

Cat. 51_5 misero *quod* omnes eripit sensus mihi.
61_1 omnia *qui* magni dispexit lumina mundi.
$_3$ flammeus *ut* rapidi solis nitor obscuretur.

Porro apertum est coniunctiones eis cedere vocibus, quae a scriptoribus sive propter vim sententiae sive adversationis gravitatem sive propter facetias quasdam sermonis et figuras primo ponuntur loco; altero igitur loco poni solent. Talia autem sunt exempla:

Pl. Amph. 324 si in me exerciturus's, quaeso, in *parietem ut* primum domes.

Cistell. 48 ob istuc *unum* verbum dignu's, *deciens* qui furcam feras.

Pl. Men. 156 *te* morare, *mihi* quom obloquere.
Merc. 510 *bona* si esse vis, *bene* erit tibi.
Mil. 265 tacere nequeo, *solus* quod scio.
763 bonus bene ut malos descripsit mores.
Pers. 98 nolo, *in vesicam* quod eat, *in ventrem* volo.
Poen. 23 *servi* ne obsideant, *liberis* ut sit locus.

Neque illud neglegendum est coniunctiones et pronomen relativum prima sede mota si neque ante ipsum verbum locus conceditur neque certis quibusdam et solitis vocum ordinibus suo loco inseruntur, primam sedem sive totius versus sive particulae versus (id est post caesuras) expetere atque ambire.

Paucis hoc illustretur exemplis:

Lucr. III 992 sed Tityos nobis hic est, in amore iacentem
quem volucres lacerant.

V 440 propter dissimiles formas variasque figuras
quod non omnia sic poterant coniuncta manere.

Verg. Aen. VII 38 advena classem / *cum primum* Ausoniis exercitus adpulit oris.

699 nivei liquida inter nubila cycni
cum sese e pastu referunt . . . . . sonat amnis.

Lucret. I 200 non potuit, pedibus / *qui* pontum per vada possent transire.

IV 1009 accipitres somno in leni / *si* proelia pugnas edere sunt persectantes.

V ex omni mundo / *quia* sic elementa vaporis undique conveniunt.

Catull. 64_{322} carmine, perfidiae / *quod* post nulla arguet aetas.

Denique poetas interdum coniunctiones ob necessitatem metricam traicere in propatulo est, velut „quoniam" „quia" „ubi" coniunctiones initio hexametri dactylici poni non possunt.

Sed iam ad propositum accedamus; atque primum de coniunctionibus in sententiis secundariis usurpatis, deinde de illis, quae in enuntiatis primariis ponuntur, agemus.

I.

1. Creberrime coniunctiones et pronomen relativum ad verbum traiciuntur; qua in re nihil interest, utrum una an complures voces coniunctioni antecedant neque utrum coniunctio eodem versu an primo vel secundo loco sequentis versus posita sit. Unaquaeque pronuntiationis pars coniunctioni vel pronomini relativo et verbo arte coniunctis antecedere potest. Haec autem huius collocationis exstant exempla:

apud **Naevium**. (ed [3] Ribbeck) trag 48 iam solis aestu candor *cum* liquesceret.

com. 93 primum ad virtutem *ut* redeatis, domi patres patriam *ut* colalis.

bell. Pun. 47 convenit, regnum simul ac locos *ut* haberent
48_3 obsides *ut* reddant.
epigr. 3 immortales mortales *si* foret fas flere.

Plaut. (ed Goetz-Schoell) Amph. 21 tametsí pro imperio vobis *quod* dictum foret.

29 miráre non est aequom, sibi *si* praetimet.

54 faciam ex tragoedia comoédia *ut* sit omnibus isdem vorsibus.

61 regés *quo* veniant et di, non par arbitror.
83 qui sibi mandasset, delegati *ut* plauderent.
85 eius órnamenta et corium *uti* conciderent.
128 vorsári crebro hic *quom* viderent me domi.
136 memorát, legiones hostium *ut* fugaverit.
154 iuventútis mores *qui* sciam, qui hoc noctis solus ambulem.
169 quo facto aut dicto adeost opus, quietus *ne* sis.
226 úrbem agrum aras focos seque *uti* dederent.
282 nísi item unam, verberatus *quam* pependi perpetem.
290 erus *quod* imperavit = 586.
340 quí possim videri huic fortis, a me *ut* abstineat manum.

380 íta di faciant, *ut* tu potius sis atque ego te *ut* verberem.[1])
427 sí tu Sosia's, legiones *quom* pugnabant maxume.
453 tuaé *siquid* vis nuntiare: hanc nostram adire non sinam.
465 patri *út* liceret tuto illam amplexarier.
472 adeo úsque satietatem *dum* capiet pater.
494 delictum suom suámque culpam expetere in mortalem *ut* sinat.
535 Ptérela rex *qui* potitavit.
549 tánto brevior dies *ut* fiat faciam.
567 tempore uno homo ídem duobus locis *ut* simul sit.
584 salvos domum *si* rediero.
585 séquere sis, erum *qui* ludificas dictis delirantibus.
598 dónec Sosia (me) ille egomet fecit, sibi *uti* crederem.
621 íbi forte istum *si* vidisses quendam . . . Sosiam.
636 boni *si* optigit quid.
662 átque id se volt experiri, suom abitum *ut* desiderem.
694 te *ut* deludam contra, lusorem meum.
703 Bacchae bacchanti *si* velis advorsarier.
734 eosque *ut* vicimus.
744 illi *ut* fuerit proelium.
862 idém Mercurius *qui* fit.
879 a mé *quod* gravidast, pariat sine doloribus.
893 quando, égo *quod* feci, factum id Amphitruoni offuit.
924 ignosce, irata *ne* sies.
933 id égo *si* fallo, tum te, summe Juppiter
960 próinde eri *ut* sint, ipse item sit
977 égo rem divinam intus faciam, vota *quae* sunt.
978 fac A'mphitruonem advenientem ab aedibus *ut* abigas.
983 ut ministres mihi, mihi *quom* sacruficem.
1080 in aédibus, tu *ubi* habitas, nimia mira vidi.
1086 piam et pudicam esse tuam uxorem *ut* scias.
As. 26 profécto percontanti *quin* promam omnia.

---

[1]) Talis coniunctionum iteratio saepius apud poetas Latinos legitur, velut Pl. Amph. 734, As. 21, Cas. 706, Men. 525, 857, 892 Mil. 411, 706, Merc. 678, Most. 932, Poen. 952, Pseud. 192, 929, Rud. 255, 276, Trin. 42, 120, 643, Truc. 202, 798; Ter. Phorm 512, Ad. 28, 858, Heaut. 367; Lucr. II 1046, III 476, 681, 1266, IV 58, 223, 867; Cat. 50_{14}, 80_{3}; Prop. II 9_{29}; Hor. sat II 3_{18}; Verg. Aen. 434.

78 patrés *ut* consueverunt: ego mitto omnia haec.

83 cupio ésse amicae *quod* det argentum suae.

103 perfícito argentum hodie *ut* habeat filius, amícae *quod* det.

164 sólus *si* ductem, referre gratiam numquam potes.

185 se *ut quom* videat gaudeat.

190 nec meum quidem edepol, ad te *ut* mittam gratiis.

219 semel *si* captae sunt, rem solvunt aucupi.

225 sávium *si* sumpsit, sumere eum licet sine retibus.

226 in ludo *qui* fuisti tam diu.

228 rémeato audacter, mercedem *si* eris nactus.

235 perpetuom annum hunc mihi *uti* serviat.

237 domi servi *qui* sunt castrabo viros.

252 igitur inveniendo argento *ut* fingeres fallaciam.

274 Libanum *si* conveniam modo.

303 ád pedes *quando* adligatumst aequom centumpondium.

316 háriolari *quae* occeperunt, sibi esse in mundo malum.

324 fórtiter malum *qui* patitur, idem post potitur bonum.

343 vérum in tonstrina *ut* sedebam.

382 Demaénetus *ubi* dicitur habitare.

386 proptérea, huc *quia* habebas iter.

391 clamát, procul *siquem* videt ire.

408 Libanum ín tonstrinam *ut* iusseram venire.

432 mea causa *ut* mittas.

462 suasísse, sibi *ne* crederes.

469 molestus *ne* sis = Aul. 458, Men. 250, Most. 74, 601, 771, 877, 886, Pseud. 889, Rud. 1030, Terent. Phorm. 635.

479 ut vápules, Demaenetum *simulac* conspexero hodie.

486 quo vocas, iamdudum *quo* volebas.

507 matri *quo pacto* praecipis.

519 sola ego in casteria *ubi* quiesco, omnis familiae causa consistit tibi.

563 ubi párietis perfoderis, in furto *ubi* sis praehensus.

572 ubi, creditum *quod* sit tibi, datum esse pernegaris.

600 legés *ut* conscribat, quibus se populus teneat.

706 tolutim *ni* badizas.

730 nec quíd dicatis scire nec me *cur* ludatis possum.
736 noctem huíus et cenam sibi *ut* dares.
749 horréscet faxo lena, leges *quom* audiet.
780 quom iáciat, te *ne* dicat.
801 vino viginti dies *ut* careat.
819 luxúriae sumptus suppeditare *ut* possies.
839 ut quasi dies *si* dicta sit.
848 cum hac ánnum *ut* esses.
914 átque interea *ut* decumbamus suadebo, hi *dum* litigant.
916 eí det, in partem hac amanti *ut* liceat ei potirier.

Aul. 63 neu pérsentiscat, aurum *ubi* est absconditum.
75 probrúm, propinqua partitudo *quoi* appetit.
78 longám, meum laqueo collum *quando* obstrinxero.
173 verba *ne* facias, soror.
205 mi *út* despondeat, sese a me derideri rebitur.
268 ut erus *quae* imperavit facta . . sient.
301 de suó tigillo fumus *siqua* exit foras.
380 occépi: festo die *siquid* prodegeris / profesto . . .
384 quam mínumo sumptu filiam *ut* nuptum darem.
434 me haud paénitet, tua *ne* expetam.
439 ad focum *si* adesses.
443 ego te faciam miserrimus mortalis *uti* sis.
493 mores meliores sibi parént pro dote *quos* ferant quam nunc ferunt.
494 pretio *qui* superant equos.
541 pro ré nitorem et gloriam pro copia *qui* habent.
591 sín dormitet, ita dormitet, servom se esse *ut* cogitet.
596 facilius *ut* nent et moveant manus.
619 átque hic pater est ut ego opinor huius, erus *quam* amat, (virginis).
679 indeque óbservabo aurum *ubi* abstrudat senex.
707 indeque éxspectabam aúrum *ubi* abstrudebat senex.
804 nunc sérvom esse *ubi* dicam meum Strobilum non reperio.

Bacch. 18 petraé, ferrum *ubi* fit.

37 míhi in monendo *ne* defuerit oratio.

38 lusciniolae *ne* defuerit cantio.

58 miles *quom* veniat.

142 praeséntibus illis paedagogus una *ut* siet.

204 hic, éxeuntem me *unde* aspexisti modo.

230 ei aurum *ut* reddat.

352 ut, auri *quantum* vellet, sumeret.

408 leniter *qui* saeviunt, sapiunt magis.

418 praeter aequom *nequid* delinquat.

423 digitum longe a paedagogo pedem *ut* efferres.

431 índe de hippodromo et palaestrae *ubi* revenisses domum.

521 Chrysalo causa mea patér *ne* noceat.

526 Mnésilochum *ut* requiram atque ut eam mecum ad te adducam simul.

548 eíque, se *quom* frustrant, frustrari alios stolidi existumant.

644 cómpuli et perpuli, mi omnia *ut* crederet.

659 pectus *quoi* sapit.

690 tibi *ne* noceat.

710 éa ballista *si* pervortam turrim.

739 proin tu ab eo *ut* caveas.

860 ambo *ut* necem.

944 sígnum ex arce *si* perisset.

962 Ulixem *ut* praedicant.

664 blánditiis exemit et persuasit, se *ut* amitteret.

976 nunc Príamo nostro *si* est quis emptor, comptionalem senem vendam égo, venalem *quem* habeo, extemplo.

1014 in stultitia *si* deliqui.

Capt. 32 nihil prétio parsit, filio *dum* parceret.

51 homúnculi *quanti* sunt, quom recogito conf. Rud. 154 homunculi, quanti estis; eiecti ut natant.

64 valéntiorem nactus advorsarium *si* erit.

73 talos *quom* iacit.

81 suó sibi suco vivont, ros *si non* cadit.
111 herí *quos* emi.
198 nunc sérvitus *si* evenit, ei vos morigerari mos bonust.
206 nóstrum officium *quod* est, si solutos sinat.
266 ne íd quidem, involucre inicere, voluit, vestem *ut ne* inquinet.
271 próxumum *quod* sit bono quodque a malo longissume.
290 Genio suo *ubi quando* sacruficat.
292 proinde aliis *ut* credat vide.
330 éum *si* reddis mihi, praeterea unum nummum *ne* duis.
337 fac is homo *ut* redimatur.
443 ópsecro, infidelior mihi *ne* fuas quam ego sum tibi.
446 sátin habes, mandata *quae* sunt, facta *si* refero?
449 séquere me, viaticum *ut* dem a trapezita tibi.
451 hinc ire huic *ut* liceat domum.
460 séquere tu, te *ut* amittam.
486 dentes *ut* restringerent. 513 eum sibi *ut* liceat videre.
515 eum hominem *uti* convenias.
523 opérta *quae* fuere, aperta sunt.
568 Philocratem *qui* superes veriverbio.
569 pól ego *ut* rem video, tu inventu's, vera vanituidne *qui* convincas.
700 benést : nec quisquamst mi, aeque melius *quoi* velim.
745 de me *ut* meruisti.
779 primo ex med hanc rem *ut* audiat.
788 sed Ergasilus éstne hic, procúl *quem* video.
817 út sciant, alieno naso *quam* exhibeant molestiam.
844 ita dico : magnus *ut* sit.
871 ígitur olim *si* advenissem, magis tu tum istuc diceres.
908 ét quae pendent indemnatae pernis auxilium *ut* feram.
929 sátis iam audivi tuas aerumnas ad portum mihi *quas* memoravisti.
947 át ob eam rem mihi libellam pro eo argenti *ne* duis.
949 hominem *uti* iubeas arcessi.

Cas. 2 fidém *qui* facitis maxumi et vos Fides.
15 nam iúniorum *qui* sunt, non norunt, scio.

29 aurés vocivae *si* sunt, animum advortite.
85 argéntum *si quis* dederit, ut ego suspicor.
105 praeféci ruri recte *qui* curet tamen.
106 ego húc *quod* veni in urbem si impetravero.
146 vir *sí quid* volet me facite hinc accersatis.
176 domi et foris aegre *quod* sit, satis semper est.
191 míra sunt, vera *si* praedicas.
220 omnibus *quod* praestat.
292 líber *si* sim, meo periclo vivam.
334 repénte *ut* emoriantur humani Joves.
367 „huic" dixi atque adeo mihi *dum* cupio.
525 sed facitodum, <ne>[1] pervorsus, merula *quod* cantat, colas.
534 líberae aedes *ut* sibi essent, Casinam *quo* deducerent.
681 id huc missa sum tibi *ut* dicerem ab ea *ut* caveas tibi.
706 gládium *ut* ponat et redire me intro *ut* liceat.
743 cená modo *si* sit cocta.
781 cena *úbi* erit cocta.
795 qui amat, tamen hercle *si* esurit, nullum esurit.
930 contínuo in genua *ut* astiti, pectus mihi pedibus percutit.
964 núnc tu *si* vis subigitare me, probast occasio.
993 Casinam *ut* poscerem uxorem mihi.
1006 hánc ex longa longiorem *ne* faciamus fabulam.

Cist. 117 númquid me vis, mater, intro *quin* eam.
135 puerum aút puellam alicunde *ut* reperirem.
498 mihi *quam* despondit pater.
541 amens *nequid* faciat, cauto opust.
612 natást haec virgo, Alcesimarcho *quae* datur.
636 quaé mihi dedit, parentes te *ut* cognoscant.
662 nam hércle ego quam illam anum inridere me *ut* sinam.
673 quae in tergum meum *ne* veniant, male formido.
717 hanc scíre oportet filia tua *ubi* sit, signa *ut* dicit.
465 potin *ut* mihi molestus *ne* sies = Men. 627, Truc. 897.

Curc. 29 ne id quód ames, populus *si* sciat, tibi sit probro.
31 caute *ut* incedas via.

---

[1]) sic Sudhausius, sed dubitanber.

163 sísto ego tibi me et mihi te contra itidem *ut* sistas suadeo.
195 dictis moderari *ut* queas.
225 pavés, parasitus *quia* non rediit Caria.
252 parasito *ut* sit paratum prandium.
257 operam *ut* det.
288 túm isti Graeci palliati, capite operto *qui* ambulant.
294 eos ego *si* offendero.
321 ímmo si scias reliquiae *quae* sint.
363 óstium *ubi* conspexi, exinde me ilico protinam dedi.
404 sed hunc quem quaero commonstrare *si* potes.
449 in cavea *si* forent inclusi.
540 redditum *ut* reddam tibi.
548 quám pars lenonum, libertos *qui* habent.
550 tuóm qui signum ad me attulisset nuntium *ne* spernerem.
559 argentum *ut* petam.
561 salvos *quom* advenis conf. Truc. 127.
599 parasitum *ne* amiseris.
679 árgentariis male credi *qui* aiunt, nugas praedicant.
682 decem minas *dum* solvit, omnes mensas transiit.
691 cum catello *ut* accubes.
692 in robusto carcere/*ut* pereatis.
696 auxilium *ut* feras.

Epid. 63 potin *ut* molestus *ne* sis = Merc. 779, Persa 287, Truc. 919.
142 danistae *quas* resolvat.
145 meam domum *ne* inbitas.
197 per omnem urbem *quem* sum defessus quaerere.
269 usque ad mortem *ut* serviat.
354 nunc iterum *ut* fallatur pater.
372 nummo conducta *quae* sit.
385 perspicere *ut* possint.
387 vitam *ut* vixissent.
438 senex hic *ubi* habitat.
446 nam strénuiori deterior *si* praedicat.
453 pol egó magis unum quaero, meas *quoi* praedicem.

463 mihi illam *ut* tramittas, argentum accipias.
466 mihi concubina *quae* sit.
513 maló cruciatu *ut* pereas.
729 míhi *ut* ignoscas, si quid imprudens culpa peccavi mea.

Men. 63 nam rús *ut* ibat forte, ut multum pluerat.
107 id quóque iam, cari *qui* instruontur, deserit.
156 té morare, mihi *quom* obloquere.
181 lepide *ut* fastidis.
257 ubi níl habebis, geminum *dum* quaeris, gemes.
270 id utrúmque, argentum *quando* habebo, cavero.
359 potissimus nostrae domi *ut* sit.
362 fores *quoi* pateant.
397 fácta *quae* sunt.
426 ad phrygionem *ut* deferas.
437 tú facito, ante solem occasum *ut* venias advorsum mihi.
502 si aéquom facias, mihi odiosus *ne* sies.
514 omnis cinaedos esse censes, tu *quia* es?
525 ut hóc una opera ad aurificem deferas,
atque huc *ut* addas auri pondo unciam.
564 ferébat, hodie tibi *quam* surrupuit domo.
647 nám profecto tibi surrupta *si* esset, salva nunc foret.
681 ad phrygionem *ut* ferres.
603 mihi tu *ut* dederis pallam.
736 tecum simul/*ut* véniat ad me.
794 ad cenam *ne* promittat postules.
857 mé quidem *si* attigeris aut si propius ad me accesseris.
907 quía rogo, palla *ut* referatur rursum ad uxorem meam.
988 néque virum ex hoc saltu damni salvom *ut* educam.
1007 operam mihi *ut* des.
1011 éripe oculum isti, ub umero *qui* tenet.
1052 érupui, homines *quom* ferebant te sublimen quattuor.
1112 cúm patre *ut* abii Tarentum ad mercatum.
1132 ó salve, insperate, multis annis post *quem* conspicor.
1155 praeconium mihi *ut* detis.

Merc. 61 sese éxtemplo ex ephebis *postquam* excesserit.
100 discúbitum noctu *ut* imus. ecce ad me advenit.
129 ex hoc metu *ut* sim certus.
144 cum cruciatu *quae* advenit.
148 égo bonum, malum *quo* accedit, mihi dari haud desidero.
257 navem, éx Rhodo *qua* est heri advectus filius.
368 sed istuc quid est, tibi *quod* commutatust color.
371 pér mare *ut* vectu's, nunc oculi terram mirantur tui.
381 amantes *ut* solent.
388 vérum in portum huc *ut* sum advectus,
nescioqui animus mihi dolet.
400 dono *quam* darem matri meae.
465 ád portum *ne* bitas, deico iam tibi.
488 Achillem orabo, aurum *ut* mihi det ,Hector *qui* expensus fuit.
499 vicinus *quod* rogavit.
520 de lánificio neminem metuo, una aetate *quae* sit.
521 matura iam inde aetate/ *quom* scis facere officium tuom.
550 adulêscens *quom* sis, tum quomst sanguis integer.
579 aliquem árripiamus, prandium *qui* percoquat.
583 curámus, pulcre *ut* simus.
614 quaéso hercle, animum *ne* desponde.
655. si íd forte ita sat animo acceptumst, certum id pro certo *si* habes,
686 nimiúm scis sapere, ruri *quae* non manseris.
701 talí viro *quae* nupserim.
744 nam quí amat, quod amat *si* habet.
835 vóbis mando meum parentum rem bene *ut* tutemini.
843 spé speratam *quod* optulisti hanc mihi.
880 caelum *ut* est splendore plenum.
885 restituam iam ego te, in gaudio antiquo *ut* sis.
886 máxume *quod* vis audire, id audies.
935 óperam *ut* sumam ad pervestigandum.
980 in exilium *quom* iret.
1002 satis iam *ut* habeatis.

1006 dúm memoramus, arbitri *ut* sint, qui praetereant.
1017 ánnos gnatus sexaginta *qui* erit, siquem scibimus.

Mil. 21 periúriorem hoc hominem *siquis* viderit.
54 at péditastelli *quia* erant sivi viverent.
70 vidére *ut* liceat: ad sese arcessi iubent.
73 ut in tabellis *quos* consignavi hic heri.
93 labiis *dum* ductant eum.
122 Athenis *quae* fuit.
127 Athenis *qui* fuit.
140 concubinae *quod* dedit — miles.
168 estne advorsum hic *qui* advenit Palaestrio?
182 se *ut* videant domi.
259 intro *ut* abeas.
265 tacere nequeo, solus *quod* scio.
283 míhi *ne* dixis : scire nolo.
356 mihi solaę *quod* superfit.
360 dispéssis manibus patibulum *quom* habebis.
365 ém tibi, hic mihi dixit, tibi *quae* dixi.
414 servávit, saevis fluctibus *ubi* sum adflictata.
480 érus *si* veniet si me quaeret, hic ero.
554 quidni fateare, ego *quod* viderim?
659 át quidem, illuc aetatis *qui* sit, non invenies alterum.
663 nam ín mala uxore atque inimico *siquid* sumas, sumptus est.
706 núnc bene vivo et fortunate atque ut volo atque animo *ut* lubet
713 ílle miserrimum se retur, minimum *qui* misít mihi.
728 pro virtute *ut* veneat.
764 pártem dixi atque, otium rei *si* sit, possum expromere.
798 míliti *ut* darem : quasique ego rei sim interpres.
806 miles domum *ubi* advenerit.
859 domum *si* venerit.
865 tu meam partem, infortunium
si dividetur, me absente accipito tamen.
876 minus *si* tenetis, denuo volo parcipiatis plane
satis *si* intellegitis, aliud est quod . . .

884 tibi díxi, miles *quem ad modum* potisset deasciarei.
892 nam id proderit mihi, militi male *quod* facietis ambae.
950 qui éius regnum tutarentur, mihi *dum* fieret otium.
956 nam hóc negoti clandestino *ut* agerem mandatumst mihi.
960 eíus hunc mi anulum ad te ancilla porro *ut* deferrem dedit.
979 à te *ut* abeat per gratiam.
1039 tecum aétatem exigere *ut* liceat.
1089 Philocómasio dic, si est istic, domum *ut* transeat.
1132 nunc ád me *ut* veniat usust Acroteleutium.
1146 áb se *ut* abeat cum sorore.
1148 ómnia dat dono, a se *ut* abeat:
1170 prae illius forma *quasi* spernas tuam.
1252 per amórem *siquid* fecero, clementi animo ignoscet.
1275 ad se *út* eas : tecum vivere volt.
1284 alium álio pacto propter amorem *ni* sciam
fecisse multa nequiter.
1303 ad navim *qui* ferant.
1317 ventus operam *dum* dat, ut velum explicent.
1318 nám matri oculi *si* valerent, mecum venissent simul.
1383 cumuláte commoditate, praeter ceteros
duó di *quem* curant.
1395 fácite inter terram atque caelum *ut* sit situs.
1405 oratus sum, ad eam *ut* irem.
1410 ítaque ancilla, conciliatrix *quae* erat, dicebat.
1423 dé tunica et chlamyde et machaera *nequid* speres.

Most. 62 ervóm daturin estis, bubus *quod* feram.
78 facite, húc *ut* redeat noster quam primum senex.
94 at ego íd faciam ita esse *ut* credatis.
99 argumenta *dum* dico ad hanc rem.
101 aedés *quom extemplo* sunt paratae, expolitae . . .
107 bonae *quom* curantur male.
135 ín fabrorum potestate *dum* fui.
163 detéxit, tectus *qua* fui.
173 virtúte formae id evenit, te *ut* deceat.
210 tu iám quod quaerebas habes : ille, te *nisi* amabit ultro.

215 Scapha, íd tu mihi *ne* suadeas.
242 pro illíus capite *quod* dedi.
249 órnata *ut* sim, quom huc adveniat Philolaches.
309 víde, tali *ubi* sint.
395 eí mihi, quam, istaec blanda dicta *quo* eveniant, madeo metu.
414 tranquille cuncta et *ut* proveniant sine malo.
424 capite óbvoluto *ut* fugiat cum summo metu.
465 metuó, te atque istos expiare *ut* possies.
468 aedes *ne* attigatis.
472 sermónem nostrum *qui* aucupet. — Tutum probest.
529 et égo — tibi hodie *ut* det, senex, magnum malum.
590 molestus *si* sum, reddite argentum.
623 danísta *qui* sit, genus quod improbissumum est.
740 qui? quia venit navis, nostrae navi *quae* frangat ratem.
789 antíquom optines hoc tuom, tardus *ut* sis.
812 vídeo — Ergo inridere *ne* videare et gestire.
876 ubi advórsum *ut* eant vocitantur ero.
917 quí subegi faenore argentum ab danista *ut* sumeret.
1095 né enim illi huc confugere possint, quaestioni *quos* dabit.
1127 iúbeo te salvere et, salvos *quom* advenis, Theopropides . . . gaudeo.
1142 nimis *qui* es orator catus.
1145 fác ego *ne* metuam mihi.

Persa 98 nolo in vesicam *quod* eat, in ventrem volo.
178 ego istúc placidum tibi *ut* sit faciam.
181 iré decet me, ut erae opsequens fiam, libera ea opera ocius *ut* sit.
236 énim non ibis nunc, vicissim *nisi* scio.
237 tu *ut* sis peior quam ego siem.
240 omnes muti *ut* loquerentur prius.
242 ómnes muti *ut* (e)loquerentur prius.
289 utinam vades desint, in carcere *ut* sis.
290 tandem *ut* liceat.

327 et múlier *ut* sit libera atque ipse ultro det argentum.
347 nam ad paúpertatem *si* admigrant infamiae.
354 quam ménsa inanis nunc *si* apponatur mihi.
379 scis iam, tibi *quae* praecepi.
382 necéssitate me, mala *ut* fiam, facis.
383 verúm videto, me *ubi* voles nuptum dare.
436 fugiúnt quam ex porta ludis *quom* emissust lepus.
472 íta ancilla, mea *quae* fuit hodie, sua nunc est
496 tuom prómeritumst, merito *ut* faciam
526 probum ét numeratum argentum *ut* accipiat.
555 pérfidia et peculatus ex urbe et avaritia *si* exulant.
671 quaérere ansam, infectum *ut* faciat.
694 mandátae *quae* sunt volo deferre epistulas.
744 te quóque etiam ipsum *ut* lamenteris.
779 solús ego omnibus antideo facile, miserrumus hominum *ut* vivam.
801 exstingue ignem, si cor uritur, caput *ne* exardescat.
849 séd ita pars libertinorumst : nisi patrono *qui* adversatust.

Poen. 23 serví *ne* obsideant, liberis *ut* sit locus.
28 nutríces pueros infantis minutulos / domi *ut* procurent.
45 bonum hércle factum pro se quisque *ut* meminerit.
81 argéntum *nisi qui* dederit, nugas egerit.
135 scitúmst, per tempus *si* obviamst verbum vetus.
140 amáns per amorem *siquid* feci, Milphio.
244 olént, salsa sunt, tangere *ut non* velis.
249 scit, múriatica *ut* maceret.
278 me *ut* amet posthac propitia.
284 éxornatae *ut* simus.
314 víden tu? pleni oculi sorderum *qui* erant
iam splendent mihi.
319 prímae *ut* inferremus ignem in aram.
322 sácruficare : nam vigilante Venere *si* veniant eae.
462 quom scibunt Veneri *ut* adierit leno manum.
549 eí paratae *ut* sint insidiae.
553 nós tu *ne* curassis : scimus rem omnem.

560 sé *ut* adsimularet peregrinum esse aliunde.
627 viám *qui* nescit, qua deveniat ad mare.
860 aliquem eo dignus *qui* siet.
864 mé non perdent, illum *ut* perdant, facere possum.
865 méum erum *ut* perdant.
913 vale et haec cura clanculum *ut* sint dicta.
928 rémora *si* sit, qui malam rem mihi det.
956 eum fécisse aiunt, sibi *quod* faciendum fuit.
966 servíre ante oculos, domi *quae* fuerint liberae.
1025 sub crátim *ut* iubeas se supponi.
1031 hominém peregrinum atque advenam *qui* inrideas.
1048 conferre *si* vis hospitalem, eccam attuli.
1074 ludénti puero *quod* memordit simia.
1264 magis *qui* credatis dicam.
1272 hoc exemplo *ut* pingeretis.
1290 íta replebo, atritate atrior multo *ut* siet.

Pseud. 83 ut mé defraudes, drachumam *si* dederim tibi.
106 atque íd futurum *unde unde* dicam nescio.
113 tua *út* sit aut si tibi do vigenti minas?
118 dabó: molestus nunciam *ne* sis mihi.
128 in hunc diem a me *ut* caveant, ne credant mihi.
164 vórsa sparsa tersa strata, lautaque unctaque omnia *uti* sint.
168 ne mora quae sit, cocus *quom* veniat.
192 ut . . . commutet meque *ut* praedicet.
194 aúdin, furcifer *quae* loquitur?
235 potin aliam rem *ut* cures.
237 in rém *quod* sit.
245 ém conloqui *qui* volunt te.
285 fúit occasio, si vellet, iam pridem, argentum *ut* daret.
577 ego operae *si* sit plus tecum loquar.
399 neque éxordiri primum *unde* occipias habes.
401 sed quási poeta, tabulas *quom* cepit sibi.
434 quid novom, adulescens homo
si amát, si amicam liberat?
483 liberare *quam* velit.

490 quor haec, tu *ubi* rescivisti, ilico celata me sunt?
549 quin rús *ut* irem iam heri constitueram.
564 quo vós oblectem, hanc fabulam *dum* transigam.
583 facile *ut* vincam, facile *ut* spoliem meos perduellis.
589 metum ét fugam perduellibus meis med *ut* sciant natum.
633 pótest ut alii ita arbitrentur et ego *ut ne* credam.
660 inde *ut* me accersas, erus tuos *ubi* venerit.
665 dormitum *ut* abeas.
676 animo *ut* volueram.
683 stúlti hau scimus, frustra *ut* simus.
768 puero átque eidem *si* addunt turpitudinem.
818 prius quám triverunt, oculi *ut* extillent, facit.
821 vivís convivis intestina *quae* exedint.
860 manum *sí* protollet, pariter proferto manum.
918 stratióticus homo *qui* cluear.
922 tu príor *ut* occupes adire.
929 ípsus sese *ut* neget esse eum qui siet
méque *ut* esse autumet qui ipsus est.
948 tibi savia super savia *quae* det.
976 nomen *si* memoret modo.
981 crédo in tenebris conspicatus *si* sis me, apstineas manum.
1009 Harpáx calator meus est, ad te *qui* venit.
1014 te *si* árbitrarem dignum, misissem tibi.
1118 léno *ubi* esset domi, me aibat arcessere (scl. Syrus).
1180 nóctu in vigiliam *quando* ibat miles.
1208 mulierem *qui* abduceret.
1227 dixin ab eo tibi *ut* caveres centiens.
1233 mulierem *qui* abduceret.
1282 inde húc exii, crapulam *dum* amoverem.

Rud. 18 malí, res falsas *qui* impetrant apud iudicem.
30 retinéte porro, post factum *ut* laetemini.
31 nunc, huc *qua causa* veni, argumentum eloquar.
220 quam a corpore vitam *ut* secludam.

275 út tuo recipias tecto servesque nos
míseriarumque te ambarum *uti* misereat.

321 cum istíus modi virtutibus operisque natus *qui* sit.
429 ótium *ubi* erit, tum tibi operam . . . dabo.
455 in aram *ut* confugiamus.
505 pol mínume miror, navis *si* fractast tibi.
573 át vides me, ornatus *ut* sim vestimentis vividis.
579 ín mari *quod* elavi, ni hic in terra iterum eluam.
598 ad ´ hirúndininum nidum visast simia
ascénsionem *ut* faceret admolirier.
602 rogáre scalas *ut* darem utendas sibi.
616 ágricolae, accolae propinqui *qui* estis.
632 ab lippitudine usque siccitas *ut* sit tibi.
674 sed núnc se *ut* ferunt res fortunaeque nostrae.
680 si modo id liceat, vis *ne* opprimat.
696 in cústodelam nos tuam *ut* recipias.
730 tu ipsus te *ut* non noveris.
744 tríma *quae* periit mihi.
802 salva *si* foret.
822 iam hoc Hérculi est Veneris fanum *quod* fuit.
834 quaeso hércle abire *ut* liceat.
890 verúm tamen ibo, ei advocatus *ut* siem.
898 mirór, de nocte *qui* abiit piscatum.
959 nunc míhi *si* vis dare dimidium.
963 vídulum istum *quoius* est novi ego hominem.
970 hunc *qui* cepi in venatu meo.
1088 fác sis, aurum *ut* videam, post ego faciam, ut videas cistulam.

1120 eam te quaeso cistulam / út iubeas hunc reddere illis : ob eam *siquid* postulat / sibi mercedis.

1171 ét bulla aureast : pater *quam* dedit mihi.

1215 iam hic fac sit, cena *ut* curetur.

1230 alienum *quod* est.

1287 saltem ut eam abducam, de bonis *quod* restat reliquiarum.

1296. ad Grípum *ut* veniat.

1337 eodém die tui viduli *ubi* sis potitus.
1348 illaéc advorsum *siquid* peccasso.
1367 mihi triobolum ob eam *ne* duis.
1409 líbera *ut* sit, dimidium tibi sume.

Stich. 29 nam víri nostri domo *ut* abierunt.
62 íamquidem in suo quicque loco *nisi* erit mihi situm supellectilis.
71 grátiam a patre *si* petimus, spero ab eo impetrassere.
73 néque equidem id factura neque tu *ut* facias consilium dabo.
106 quae óptumae sunt esse oportet, sed utraque *ut* dicat mihi.
113 ut, per urbem *quom* ambulent.
195 ipse *ut* venditem.
199 aliénas res *qui* curant studio maximo.
230 ampullam rubidam / parasítum inanem *quo* recondas reliquias.
510 vócem ego te ad me ad cenam, frater tuos *nisi* dixisset mihi.
524 domum *ubi* redieris.
547 filiam, bene *quicum* cubitares, dedi.
550 „ímmo duas dabo“ inquit ille adulescens „una *si* parumst“.
588 húnc hercle ad cenam *ut* vocem.
589 illúd quidem, ambos *ut* vocem.
636 viden, benignitates hominum *ut* periere et prothymiae.
680 cena cocta *ut* esset.
701 séd amica mea et tua *dum* cessat.
732 mecum *ubi* est, tecumst tamen.
745 béne *quom* lautast, tersa, ornata.
747 quam in perpetuom *ut* placeat.

Trin. 7 huc *quae* ábiit intro, dicam.
43 hic illést, senecta aetate *qui* factust puer.
105 merito *utne* dicant, id est.
166 ruri *dum* sum ego unos sex dies.

267 amor, míhi amicus *ne* fuas umquam.
280 patrém tuom *si* percoles per pietatem.
318 quíd exprobras, bene *quod* fecisti?
349 dé magnis divitiis *siquid* demas, plus fit an minus?
378 égone indotatam te uxorem *ut* patiar?
442 inter te atque nos
adfínitatem *ut* conciliarem et gratiam.
470 adpósita cena sit, popularem *quam* vocant.
486 id óptumum esse, tute *uti* sis optumus.
523 primum ómnium olim terra *quom* proscinditur.
583 dic Cállicli, me *ut* conveniat.
584 de dóte *ut* videat, quid opus sit facto.
633 béne *quom* simulas facere mihi te, male facis.
668 ítast amor, ballista *ut* iacitur.
698 scío equidem te, animatus *ut* sis.
741 datam tibi dotem, ei *quam* dares.
755 dotem dare *si* dixerim.
800 uxórem quoque ipsam hanc rem *uti* celes face.
872 cénsus *quom* sum, iuratori recte rationem dedi.
878 hisce homines *ubi* habitent.
991 salvos *quandoquidem* advenis.
1055 nam ego, talentum mutuom
quoi dederam, talento inimicum mi emi.
1130 nám beneficium homini proprium *quod* datur, prosum perit.

Truc. 12 hic hábitat mulier, nomen *quoist* Phronesium.
66 nam númsquam alibi *si* sunt, circum argentarias.
73 accépta dico, expensa *ne qui* censeat.
90 eláre se potesse, gravida *si* foret.
127 peregre *quoniam* advenis, cena detur.
129 sine me íre, era *quo* iussit.
146 ubi nón est, scripturam *unde* dent, incusant publicanos.
168 rapere ótiose oportuit, diu *ut* essem incolumis.
192 si illúd quod volimus dicitur, palam *quom* mentiuntur.
202 ut abórtioni operam daret puerumque *ut* enicaret.
208 iam hic ero : propest : profécta *quo* sum.

274 máncupion *qui* accipias, gestas tecum ahenos anulos?
282 quid tu hoc occursas, in urbes *quotiensquomque* advenimus?
286 abire hinc *ni* properas grandi gradu.
297 quód scias? — Erilis noster filius apud vos Strabax *ut* pereat.
298 sánus *si* videare, dicam.
303 quíd maceria illa ait, in horto *quae* est.
324 si proínde amentur, mulieres diu *quam* lavant, omnés amantes balneatores sient.
359 hícine hodie cenas, salvos *quom* advenis?
456 dolórem, dolus *ne* occidat morte pueri.
457 matér dicta *quod* sum, eo magis studeo vitae.
482 meas pugnas *dum* praedicem.
558 domi *quidquid* habet eicitur (codd. neititur) ἔξω.
568 meretrícem ego item esse reor, mare *ut* est.
578 váleo et venio ad minus valentem et melius *qui* valeat fero.
587 ipsa *quae* sis stabulum flagiti.
795 aperiuntur, clam *quae* speravi fore.
798 púer *ut* offerretur eaque *ut* celarentur omnia.
822 propter mala facta *qui* es patronus parieti.
871 ótium *ubi* erit, de istis rebus tum amplius tecum loquar.
875 in eam rem *siquid* habebo.
894 út illud acceptum sit, prius *quod* perdidi.
903 ópus nutrici, lact *ut* habeat.

aqud **Ennium** (rec [2] Vahlen) annal. 151 circum sos *quae* sunt magnae gentes.
160 nobis *unde* forent fructus.
218 nec quisquam sophiam, sapientia *quae* perhibetur in somnis vidit.
247 paucum, multa tenens, antiqua sepulta vetustas *quae* facit. [1])

---

[1]) Vahlenum secuti interpretor : multa tenens, quae vetustas facit antiqua (et) sepulta.

280 hostem *qui* feriet mihi erit Carthaginiensis.
360 „malo cruce“ fatur „*uti* des / Juppiter“.
409 arcus (sub)spiciunt, mortalibus *quae* perhibetur („arcus ubi aspiciunt“ trad.)
565 cum legionibus *quom* proficiscitur induperator.

Fortasse huc trahendus est versus:

566 flamma loci *postquam* percussa est turbine saevo ...
scen. 44 puerum, primus Priamo *qui* foret postilla natus, temperaret tollere.
49 multi alii adventant, paupertas *quorum* obscurat nomina.
234 otio *qui* nescit uti.
295 regnumque nostrum *ut* sospitent superstitentque.
313 praeterea ad Troiam *cum* misi ob defendendam Graeciam.
satir. 14 quippė sine cura laetus lautus *cum* advenis.
hedyph. 37 Brundisii sargus bonus est, hunc, magnus *si* erit, sume.

Pacuv. (rec [3] Ribbeck) 0 frendére noctes, misera *quas* perpessa sum.
14 nócti *ni* interveniat, fructus per pruinam obriguerint.
104 pro merenda gratia
simul *cum* videam Graios nil mediocriter redamptruere.
153 próinde ut ista sunt promerita vestra, aequiperare *ut* queam — vereor.
186 frequentes *ut* eant gratatum hospiti.
303 béluarum haec ac ferarum adventus *ne* taetret loca.
epigr. 5 hoc volebam nescius *ne* esses.

apud **Accium**. 128 ante noctum extenta retia *ut* proveherem.
377 opínione factum est, quanto mitius
stirpem éducabant, tanto *ut* reremur magis eos esse ...
412 toleráret hiemes, mare *cum* horresceret fluctibus.
515 nam mé *uti* credam ex tuo esse conceptum satu
multa argumenta redigunt animum.

561 pári dyspari, dispar *si* esses tibi, ego nunc non essem miser.
568 ágite ac vulnus *ne* succusset gressus, caute ingredimini.

Caec. Stat. 126 habeám, vix habeam satis te *qui* laudem.
169 is demum infortunatust homo,
paupér *qui* educit in egestatem liberos.
182 atque út magistratus, publicae rei *cum* auspicant.
196 audíre, ignoti *quod* imperant, soleo.
204 postremo a parco patre
quod súmas, quanto dissipes libentius.

Terent. (ed. Umpfenbach) And. 3 populo *út* placerent quas fecisset fabulas.
100 unicam gnatam suam
cum dóte summa filio uxorem *ut* daret.
162 factúrum : magis id adeo, mihi *ut* incommodet.
158 símúl sceleratus Davos siquid consili
habet *út* consumat nunc.
327 príncipio *utne* ducas.
335 égo id agam, mihi *qui ne* detur.
300 quae núnc sunt certa ei consilia, incerta *ut* sient.
400 dicám. puerum autem *ne* resciscat mihi esse ex illa cautiost.
408 proin tu fac, apud te *ut* sies.
456 ego istaec recte *ut* fiant videro.
483 nunc prímum fac, ista *ut* lavet.
515 óbstetricem accersitum ad eam et puerum *ut* adferret simul.
524 non ímpulit me, haec nunc omnino *ut* crederem.
530 nam gnátus *quod* pollicitust, haud dubium mihi.
534 aliquót me adierunt, ex te auditum *qui* aibant.
548 in commune *ut* consulas.
577 nuptias quantum queam *ut* maturem.
578 num cénses faceret, filium *nisi* sciret eadem haec velle.
588 simulávi, vos *ut* pertemptarem.
592 gnatam *ut* det oro vixque id exoro.

599 eadem haec, tibi *quae* dixi, dicam itidem illi.
603 feci, hódie *ut* fierent insperante hoc.
611 nunc *si* devito hoc malum.
618 tibi ego *ut* credam.
626 tánta vecordia innata cuiquam *ut* siet.
654 suscénset nec te quivit cogere hodie illam *ut* duceres.
701 id fáciam, in proclivi *quod* est, per me stetisse *ut* credat.
712 huc, face, ad me *ut* venias.
755 mirúm vero, inpudenter mulier *si* facit.
860 verbum *si* addideris —
916 hodie in ipsis nuptiis/ut veniret.
918 habeo pro illa re illum *quod* maneam.
979 própera accerse, hinc *qui* auferant eam.

Eun. 106 proin tú, tacere *si* vis, vera dicito.
181 biduom/saltem *ut* concedas solum.
192 cum mílite isto praesens absens *ut* sies.
220 opus fáciam, ut defetiger usque, ingratiis *ut* dormiam.
243 nihil *cum* est, nihil defit tamen.
251 id rursum *si* negant, laudo id quoque.
255 interea loci ad macellum *ubi* adventamus.
266 ad Tháïdem hanc deducere et rogare ad cenam *ut* veniat.
588 mira vero militi *quae* placeant.
301 praeut húius rabies *quae* dabit.
340 patri, ádvocatus mane mihi esse *ut* meminerit.
345 huc *cum* advenio, nulla erat.
405 requiéscere *ubi* volebat, quasi... nostin? — Scio.
453 idem hoc túte melius *quanto* invenisses, Thraso.
529 aut dícat quod volt aut molesta *ne* siet.
573 quid ex ea re tandem *ut* caperes commodi?
579 in ínteriore parte *ut* maneam solus cum sola.
600 ita ut fit, domini *ubi* absunt.
620 quia illa *quae* cupiebat
de sorore eius indicare... tempus nón erat.
672 paulum *si* cessassem Pythias.

716 alio pacto honeste hinc *quomodo* abeam.
735 nihil díxit, tu *ut* sequerere sese.
742 vérba *dum* sint.
761 sed tu *quod* cavere possis stultum amitterest.
808 tun me prohibeas / meam *ne* tangam?
815 domi focique fac, vicissim *ut* memineris.
936 quae, cúm amatore *cum* cenant, ligurriunt.
1014 an paénitebat flagiti, te auctore *quod* fecisset.
1042 tu, fráter *ubi* est, fac quam primum
1058 invocato *ut* sit locus.

Haut. 36 statáriam agere *ut* liceat per silentium.
43 nam núnc novas *qui* scribunt, nihil parcunt seni.
76 aliéna *ut* cures ea quae nihil ad te attinent.
79 rectúmst, ego *ut* faciam : non est, te *ut* deterream.
81 an quoíquast usus homini, se *ut* cruciet.
90 sine mé, vocivom tempus *nequod* dem tibi.
104 amicam *ut* habeas.
170 ad cénam *ut* veniat : ibo, viso.
205 unius modi sunt ferme, paulo *qui* est homo tolerabilis.
216 nunc *quae* est, non quae olim fuit.
271 hoc ipsa in itinere/*dum* narrat, forte audivi.
301 ancillas primum, ad dominas *qui* adfectant viam.
328 nam ápud patrem tua amica tecum sine metu *ut* sit copiast.
342 in aúrem utramvis otiose *ut* dormias.
368 eadémque *ut* esset apud te.
411 vicíni, primum ex me *ut* sciat sibi filium.
470 per álium quemvis *ut* des.
525 miniméque miror, Clinia hanc *si* deperit.
534 unde ésset adulescenti, amicae *quod* daret.
596 répperisti, tibi *quod* placeat, an non?
655 ea, lavatum *dum* it, servandam mihi dedit.
665 núnc ita tempus fert, mihi *ut* cupiam filiam.
797 immo aliis *si* licet, tibi non licet.
893 argentum *ut* dares.

948 ac iam uxorem *ut* accersat paret.
962 suavia in praesentia / *quae* essent.
966 ábii ad proxumum, tibi *qui* erat : ei commisi.
988 nunc filia / *postquam* est inventa.
1026 quód peto aut volo, parentes meos *ut* commonstres mihi.
1039 patri/*quómodo* obsequare et ut serves.
1050 méa bona *ut* dem Bacchidi dono.
1056 uxorem *ut* ducas.

Phorm. 20 benedíctis *si* certasset, audisset bene.
27 quia primas partis *qui* aget, is erit Phormio.
27 sení fidelis *dum* sum, scapulas perdidi.
201 quód si eo meae fortunae redeunt, Phanium,
abs te *ut* distrahar.
224 meminístin, olim *ut* fuerit vestra oratio.
240 ita sum ínritatus, animum *ut* nequeam
ad cogitandum instituere
248 erus *si* redierit.
261 dari mihi ín conspectum, nunc sua culpa *ut* sciat.
313 amícos advocabo, ad hanc rem *qui* adsient.
379 si tíbi placere potis est, mihi *ut* respondeas.
404 iudícium de eadem causa iterum *ut* reddant tibi.
419 „actum“ aiunt, „*ne* agas“.
512 néqueo exorare ut me maneat et cum illo *ut* mutet fidem.
514 unam praeterea horam *ne* oppertus sies.
565 aeque *quod* faciam lubens.
608 adventus huius *quo* inpellat patrem.
671 fac ut íllam ducat, nos *quam* volumus.
777 cum ista *ut* loquatur. 784 fac illa *ut* placetur nobis.
831 otium / ab sénibus ad potandum *ut* habeam.
836 te suás rogavit rursum *ut* ageres, causam ut pro se diceres.
838 dudum *quam* dixit Geta. 848 cursum *quom* institeris.
881 dénique ego sum missus, te *ut* requirerem atque adducerem.
975 ut né restinguas, lacrimis *si* exstillaveris.

1026 éxsequias Chremeti *quibus* est commodum ire, em tempus est.
1040 filius/hómo adulescens *si* habet unam amicam, tu uxores duas.

Hec. 38 in éxperiundo *ut* essem.
76 senéx *si* quaeret me modo isse dicito.
116 uxorem *ut* ducat.
139 plus pótus, sese illa abstinere *ut* potuerit.
211 tum autem éx amicis inimici *ut* sint nobis/adfines facis.
275 dignae *ut* videamur malo.
360 non sciunt ipsi viam, domum *qua* veniant?
365 nám modo intro me *ut* corripui timidus.
477 matri meae / *quaé* concedat eiusque mores toleret.
498 quam ob rém te orabam, filiam *ut* remitteres.
491 cum eó viro, me *qui* sit fortunatior.
543 át pol iam aderit, se quoque etiam *cum* oderit.
549 túm prospicere aut iudicare, nostram in rem *quod* sit, potes.
571 puerum *ut* tollam.
574 ipse éripuit vi, in digito *quem* habuit, virgini abiens anulum.
580 commerui, merito *ut* caperet odium illam.
609 quod fáciundum sit post fortasse idem hoc nunc *si* feceris.
616 ex usu *quod* est, id persequar. 686 uxorem *ut* duceres.
703 praesens *quando* promoveo parum.
744 uxorem hanc *priusquam* duxit, vestrum amorem pertuli
749 púerumque ob eam rem clam voluit, natus *qui* est, extinguere. 752 uxorem *ut* duxit.
760 nam meritus de me est, quod queam, illi *ut* commodem,
764 fác eadem *ut* sis porro : nostra utere amicitia, ut voles/áliter *si* facies.
784 de hac re ánimus meus *ut* sit.
789 nam núpta meretrici hostis est, a viro *ubi* segregatast.
791 rem *ubi* cognorint.
801 Myconium hospitem *dum* exspecto in arce.
867 omnia omnes *ubi* resciscunt.

Adelph. 28 si apsis uspiam / aut ibi *si* cesses.
52 postremo, alii clanculum / patrés *quàe* faciunt, quae fert adulescentia. 67 vi *quod* fit.
421 naclús sum: hi mihi *ne* corrumpantur, cautiost.
430 inépta haec esse, nos *quae* facimus, sentio.
514 facturus *ut* sit officium suom.
530 hisce ópera *ut* data sit.
741 illúd quod cecidit forte, id arte *ut* corrigas.
807 sumptum, filii / *quem* faciunt.
858 in experiundo *ut* repudies.
905 hymenaeum *qui* cantent.

Afran. 47 qui conere noctu clanculum / rus íre, dotem *ne* retromittas / vafer, honéste *ut* latites.
106 apérto capite, silices *cum* findat gelus.
116 nám proba et pudica *quod* sum.
122 puélla non sum, supparo *si* induta sum.
153 mihi súpponebas, me *cum* privares tui.
167 praegnatem *quod* non exigat.
183 ad cenam *cum* veni, iuvat.
184 facile manducari *qui* potest.
223 datatim uxorem *ut* ludas.
228 cum venero, confecta *ut* offendam.
390 tandem *út* possimus nostra fungi munera.

Pomp. 31 more fit, moriri suam quisque uxorem *ut* velit.
97 múlier *ubi* conspexit tam mirifice tulatam truam.
133 ád Veneris profectust mane vetulus, votum *ut* solveret.
144 práeter nos, tibi *cum* tunderem labeas lubens.
156 quis hic est? quam ob rem prostat? rictum et labeas *cum* considero.
171 ín terram ut cubabat nudam ad eum *ut* coquexi, interim.

Nov. 25 quando ad ludos venit, alii *cum* tacent, totum diem, / argutatur quasi cicada.
44. scálpes dentes derepente, in scena *si* peccaveris.

Lucil. (ed. Marx) 101 illud ad incita *cum* redit atque internecionem.
151 optimus multo/post homines natos gladiator *qui* fuit.
157 nobis, quam dextrae gladium *dum* accommodet alter.
185 hoc ‚nolueris' et ‚debueris' te *si minus* delectat (quod atechnon).
238 sororem/lanificam dici, siccam atque abstemiam *ubi* audit.
320 praesul *ut* amptruet inde, ut volgus redamptruet.
324 et laterem *qui* ducit, habet nil amplius.
379 „s" nostrum et semigraecei *quod* dicimus sigma
nil erroris habet.
471 quem metuas saepe, interdum *quem* utare libenter.
506 hunc milli passum *qui* vicerit atque duobus.
532 vilicus paulo / strenuior *si* evaserit.
549 Musas *si* vendis Lavernae.
558 denique uti stulto nil sit satis, omnia *cum* sint.
638 animo *qui* aegrotat, videmus corpore hunc signum dare.
651 at enim dicis: clandestino tibi *quod* commissum foret.
692 et si, maxime *quod* spero, mutuum hoc mecum facis.
876 primum Chrysi *cum* negat signatam < natam > reddere.
878 magno, non magna mercede, magno *quod* conduxeris.
1195 inguen *ne* existat, papulae, tama, ne boa noxit.
1203 columnam / *cum* peteret.
1295 nos Caeli Numeri numerum *ut* servemus.
1349 ut veles bonus, sub vitem *qui* subicit hastas.

Ciceronis Arat. 16 vulgo *qui* dicitur esse Bootes.
48 lato sub tegmine caeli/*quae* volat.
171 inter pistricem et Piscem *quem* diximus Austri stellas.
269 hunc octo in partes divisum noscere circlum / *si* potes.

Eur. 44 bene *qui* coniciet, vatem hunc perhibebo.
48 mors mea *ne* careat lacrimis.

Lucr. (rec. Beiley) I 53 intellecta *priusquam* sint, contempta relinquas.
134 cernere *uti* videamur eos.

176 sinon, certa suo *quia* tempore semina rerum
cum confluxeruut, patefit quodcumque creatur.
228 reductum daedala tellus
unde alit atque auget generatim pabula praebens.
232 omnia enim debet, mortali corpore *quae* sunt.
265 nunc age, res *quoniam* docui non posse creari.
297 aperto corpore *qui* sunt.
326 nec, mare *quae* impendent, vesco sale saxa peresa.
379 concedere porro / *quo* poterunt undae.
385 aer omne necessest, / inter corpora *quod* fiat, possidat inane.
440 praeterea per se *quodcumque* erit, aut faciet quid.
464 denique Tyndaridem raptam belloque subactas
Troiugenas gentis *cum* dicunt esse.
478 perspicere *ut* possis res gestas funditus omnes.
547 materies *ut* suppeditet rebus reparandis.
557 quapropter longa dici infinita aetas anteacti temporis.
omnis / *quod* fregisset.
565 solidissima materiai / corpora *cum* constant.
567 mollia *quae* fiunt, aer aqua terra vapores.
887 sancitum *quandoquidem* exstat.
621 parvissima *quae* sunt.
659 ardua *dum* metuunt, amittunt vera viai.
662 corpus, nil ab se *quod* possit mittere raptim.
708 constituere, aut umorem *quicumque* putarunt fingere res ipsum per se.
724 faucibus eruptos iterum vis *ut* vomat ignis.
751 conicere *ut* possis ex hoc, = II 121.
772 nil in concilio naturam *ut* mutet eorum.
799 corpora constituas, ignem *si forte* crearint.
887 lanigerae *quali* sunt ubere lactis.
902 terendo / *quae cum* confluxere.
907 paulo *quod* diximus ante = 846, 734, IV 383.
1008 ipsa modum porro sibi rerum summa parare
ne possit, natura tenet.
1065 illi *cum* videant solem, nos sidera noctis.
II 9 despicere *unde* queas alios passimque videre.
26 lumina nocturnis epulis *ut* suppeditentur.

40 si non forte tuas legiones per loca campi
fervere *cum* videas belli simulacra cientis.

46a fervere *cum* videas classem lateque vagari = III 89, VI 37.

57 interdum, nilo *quae* sunt metuenda magis.

87 durissima *quae* sint.

110 conciliis rerum *quae* sunt reiecta.

171 et iam cetera, mortales *quae* suadet adire.

175 quorum omnia causa
constituisse deos *cum* fingunt, omnibu' rebus.

230 nam per aquas *quaecumque* cadunt.

238 omnia *quapropter* debent per inane . . . ferri.

248 ex supero *cum* praecipitant.

378 natura *quoniam* constant neque facta manu sunt.

422 omnis enim, sensus *quae* mulcet *cumque*, figura.

430 fecula iam *quo de genere* est inulaeque sapores.

438 aut ex offensu *cum* turbant corpore in ipso.

460 pungere *uti* possint corpus.

470 provolvi simul *ut* possint et laedere sensus.

493 assimili ratione alias *ut* postulet ordo.

525 etenim distantia *cum* sit formarum finita.

541 sed tamen id quoque *uti* concedam.

544 infinita tamen *nisi* erit vis materiai.

555 per terrarum omnis oras fluitantia aplusta
ut videantur.

563 numquam in concilium *ut* possint conpulsa coire.

591 < corpora prima > habet, ignes *unde* oriantur.

607 eximiis munita locis *quia* sustinet urbis.

622 ingratos animos atque impia pectora vulgi
conterrere metu *quae* possint numini' divae.

629 Curetas nomine Grai / *quos* memorant Phrygios.

696 sic aliis in rebus item communia multa
multarum rerum *cum* sint primordia.

760 magni *quod* refert.

831 filatim *cum* distractum est.

852 quam minime *ut* possit mixtos in corpore odores.

868 nec contra pugnant, in promptu cognita *quae* sunt.

886 tum porro quid id est, animum *quod* percutit, ipsum
quod movet et varios sensus expromere cogit,
ex insensilibus *ne* credas sensile gigni?
895 sensile *quae* faciunt. 904 mollia *cum* faciunt.
918 et leti vitare vias, animalia *cum* sint.
966 inque locum *quando* remigrant, fit blanda voluptas.
975 quid? genus humanum propritim *de quibus* auctumst.
982 inde alia ex aliis, nusquam consistere *ut* ausis.
984 et sapere, ex aliis eadem haec facientibus *ut* sit.
996 pabula *cum* praebet, quibus omnes corpora pascunt.
999 cedit item retro, de terra *quod* fuit ante in terras.
1020 sic ipsis in rebus item iam materiai
concursus motus ordo positura figurae
cum permutantur, mutari res quoque debent.
1034 ex improviso *si* sint obiecta repente.
1046 quid sit ibi porro, quo prospicere usque velit mens
atque animi iactus liber *quo* pervolet ipse.
1066 qualis hic est, avido complexu *quem* tenet aether.
1078 unica *quae* gignatur et unica solaque crescat.
1090 quae bene cognita *si* teneas, natura videtur.

III 100 harmoniam Grai *quam* dicunt, quod faciat nos.
125 sed magis haec, venti *quae* sunt calidique vaporis
semina.
239 nil horum *quoniam* recipit mens posse creare.
245 sensiferos motus *quae* didit prima per artus.
271 vis, initum motus ab se *quae* dividit ollis.
289 est ebenim calor ille animo, quem sumit, in ira
cum fervescit.
293 pectore tranquillo *qui* fit vultuque sereno.
431 quod genus in somnis, sopiti *ubi* cernimus alte.
434 nunc igitur quoniam . . . cernis et nebula ac fumus
quoniam discedit in auras.
475 multorum exitio perdocti *quod* sumus ante.
515 commutare animum *quicumque* adoritur et infit.

518 at neque transferri sibi partis nec tribui volt,
immortale *quod* est, quicquam.
542 lumina *qui* linquunt moribundi particulatim.
563 scilicet avulsus radicibus *ut* nequit ullam
dispicere ipse oculus rem.
587 perque viarum omnis flexus, in corpore *qui* sunt.
597 quod genus est, animo malefactum *cum* perhibetur.
647 et simul, in pugnae studio *quod* dedita mens est.
693 morbus *ut* indicat et gelidai stringor aquai.
695 nec, tam contextae *cum* sint, exire videntur.
731 neque enim, sine corpore *cum* sunt.
759 denique *ut* intereant una cum corpore cunctae.
798 quare, corpus *ubi* interiit, periisse necessest.
851 interrupta semel *cum* sit repetentia nostri.
879 vivus enim sibi *cum* proponit quisque futurum.
914 ex animo *ut* dicant : brevis hic est fructus homullis.
942 rursum *quod* pereat male.
1005 quod faciunt nobis annorum tempora, circum
cum redeunt.
1008 hoc, ut opinor, id est, aevo florente puellas
quod memorant laticem pertusum congerere in vas.
1061 esse domi *quem* pertaesumst, subitaque revertit
quippe foris nilo melius *qui* sentiat esse.
1071 quam bene *si* videat, iam rebus quisque relictis.
1075 aetas, post mortem *quae* restat cumque, manenda.

IV, 68 multa minuta, iaci *quae* possint ordine.
86 res quaeque, ex summo *quoniam* iaculantur.
92 ex alto *quia dum* veniunt intrinsecus ortae.
95 at contra tenuis summi membrana coloris
cum iacitur nil est.
97 in promptu *quoniam* est in prima fronte locata.
98 postremo speculis in aqua splendoreque in omni
quaecumque apparent nobis.
105 effigiae, singillatim *quas* cernere nemo *cum* possit.
114 nunc tamen id quoque *uti* confirmem.
157 perpetuo fluere *ut* noscas e corpore summo.

166 quandoquidem, speculum *quocumque* obvertimus oris
res ibi respondent.

223 cum mare versamur propter, dilutaque contra
cum tuimur misceri absinthia = VI 929.

228 perpetuo *quoniam* sentimus = VI 934.

242 propterea fit uti, speciem *quo* vertimus, omnes.

257 cur, ea quae feriant oculos simulacra videri
singula *cum* nequeant, res ipsae perspiciantur.

259 ventus enim quoque paulatim *cum* verberat.

265 praeterea lapidem digito *cum* tundimus,

273 multa facitque foris ex aedibus *ut* videantur.

290 illic *cur* reddant speculorŭm ex aequore visum.

294 planitiem ad speculi veniens *cum* offendit imago.

302 fit quoque de speculo in speculum *ut* tradatur imago.

321 omnia *quandoquidem* cogit natura referri.

331 multa, dolorem oculis *quae* gignunt insinuando.

361 fit quasi ut ad tornum saxorum structa tuamur,
non tamen ut, coram *quae* sunt vereque rotunda.

366 aera *si* credis privatum lumine posse / indugredi.

404 iamque rubrum tremulis iubar ignibus erigere alte
cum coeptat natura supraque extollere montis.

460 severa silentia noctis undique *cum* constent.

466 pro visis *ut* sint, quae non sunt sensibu'visa.

469 denique nil sciri *siquis* putat, id quoque nescit.

473 et tamen hoc quoque *uti* concedam scire.

481 sponte sua veris *quod* possit vincere falsa.

498 aequa fides *quoniam* debebit semper haberi.

510 in genere hoc fugienda, sequi, contraria *quae* sint.

530 quippe per angustum turba maiore coorta
ire foras *ubi* coeperunt primordia vocum.

541 multa loquens *quoniam* amittit de corpore partem.

560 ergo fit, sonitum *ut* possis sentire.

572 quae bene *cum* videas, rationem reddere possis
conf III 1071.

578 sex etiam aut septem loco vidi reddere voces, unam
cum iaceres.

604 ex aliis aliae *quoniam* gignuntur.

650 intervalla viasque, foramina *quae* perhibemus.
687 hic odor ipse igitur, naris *quicumque* lacessit,
est alio ut possit permitti longius alter.
720 in remorando laedere *ne* possint ex ulla lumina parte.
727 obvia *cum* veniunt.
730 corporis haec *quoniam* penetrant per rara cientque.
736 partim sponte sua *quae* fiunt aere in ipso.
749 haec fieri *ut* memoro, facile hinc cognoscere possis.
753 oculos *quaecumque* lacessunt conf 687.
760 usque adeo, certe *ut* videamur cernere.
796 tempora multa latent, ratio *quae* comperit esse.
826 prospicere *ut* possemes.
852 credier, ex usu *quae* sunt vitaque reperta.
866 subruitur natura; dolor *quam* consequitur rem.
874 urere *ne* possit calor amplius aridus artus.
915 tutemet in culpa *cum* sis neque cernere possis.
979 etiam vigilantes *ut* videantur cernere saltantis.
1020 multi, de montibus altis, *ut qui* praecipitent ad terram
corpore toto.
1038 semen, adulta aetas *cum primum* roborat artus.
1048 mens *unde* est saucia amore.
1097 ut bibere in somnis sitiens *cum* quaerit
(i. e. ut sitiens, bibere in somnis cum quaerit . . .
laborat.)
1143 prendere *quae* possis oculorum lumine aperto.

V 63 cernere *cum* videamur eum, quem vita reliquit.
82 nam bene *qui* didicere = VI 58.
113 religione refrenatus *ne forte* rearis.
123 inque deum numero *quae* sint indigna videntur.
218 praeterea genus horriferum natura ferarum
humanae genti infestum terraque marique
cur alit atque auget.
293 perpetuo *ni* suppeditet lucis caput ipsum.
294 quin etiam nocturna tibi, terrestria *quae* sunt.
305 inviolabilia haec *ne* credas forte vigere.
357 plagarum *quia* sunt expertia.

367 ex infinito *quae* possint forte coorta.
371 exspergi *quo* possint moenia mundi.
377 mortali corpore *quae* sunt.
465 omnia quae, sursum *cum* conciliantur, in alto.
472 inter utrasque globi *quorum* vertuntur in auris.
515 contra *qui* subvehat orbem.
530 motibus astrorum *quae* possint esse per omne.
578 nostris oculis *qua* cernimus.
615 quo pacto . . . adeat flexus atque inde revertens
cancri se *ut* vertat metas ad solstitiales.
628 inferior multo *quod* sit quam fervida signa.
713 ut faciunt, lunam *qui* fingunt esse pilai consimilem.
796 e terra *quoniam* sunt cuncta creata.
843 nec facere *ut* possent quicquam nec cedere.
851 pabula primum ut sint, genitalia deinde per artus
semina *qua* possunt membris manare remissa.
900 homini *quae* est acre venenum.
908 talia *qui* fingit potuisse animalia gigni.
914 trans maria alta pedum nisus *ut* ponere posset.
929 nec facile ex aestu nec frigore *quod* caperetur.
976 a parvis *quod enim* consuerant cernere semper.
1038 vix etiam *cum* sunt dentes unguesque creati.
1088 muta tamen *cum* sint.
1091 illud in his rebus tacitus *ne forte* requiras.
1107 ingenio *qui* praestabant.
1375 prata lacus rivos segetes vinetaque laeta
collibus et campis *ut* haberent.

VI 27 viam monstravit, tramite parvo
qua possemus ad id recto contendere cursu.
90, 385 quo pacto per loca saepta
insinuarit, et hinc dominatus *ut* extulerit se.
161 ceu lapidem *si*/percutiat lapis.
158 ventus enim *cum* confercit, franguntur.
171 quam tonitrum accipimus, pariter *qui* mittitur igni.
261 in terra quoque *ut* horrescant ac tecta requirant.
267 flumina abundare *ut* facerent camposque natare.
314 ut, lapidem ferro *cum* caedimus, evolat ignis.

321 quin, prius in cursu *si non* accenditur igni.
561 tum supera terram *quae* sunt exstructa domorum
ad caelumque magis *quanto* sunt edita quaeque.
585 in Syria Sidone *quod* accidit et fuit Aegi.
732 scilicet ad mediam regionem eiecta diei *cum* convenerunt.
742 e regione ea quod loca *cum* venere volantes.
771 multa, cibo *quae* sunt.
771 morbos incutere et mortem *quae* possint accelerare.
780 saporeque tristia *quae* sint.
820 mortiferam vim, de terra *quae* surgit in auras,
845 frigore *cum* premitur porro omnis terra coitque.
890 dulcis aquai / *qui* scatit et salsas circum se dimovet undas.
978 insatiabiliter toti *ut* volvantur ibidem.
1012 corpora *si* nequeunt e ferro plura coorta.
1031 hic, tibi *quem* memoro, per crebra foramina ferri.
1046 in scaphiis, lapis hic Magnes *cum* subditus esset.
1075 dirimi *qui* non queat usquam.
1232 implicitum morbo, morti damnatus *ut* esset.
1275 hospitibus loca *quae* complerant aedituentes.

Catull. (ed. [5] Vahlen) 10_{5} huc *ut* venimus, incidere nobis sermones varii 22_{16} neque idem umquam aequest beatus ac poema *cum* scribit.

34_{9} montium domina *ut* fores.
$_{22}$ antique *ut* solita's, bona / sospites ope gentem.
37_{6} an, continenter *quod* sedetis insulsi.
50_{14} ut tecum loquar simulque *ut* essem.
63_{67} linquendum *ubi* esset . . cubiculum.
67_{19} primum igitur, virgo *quod* fertur tradita nobis falsumt.
68_{40} ultro ego deferrem, copia *siqua* foret.
$_{51}$ mihi *quam* dederit duplex Amathusia curam.
80_{3} mane domo *cum* exis et cum te octava quiete.
76_{23} non iam illud quaero, contra me *ut* diligat illa.
87_{8} omnia *si* facias.
88_{3} quid facit is, patruom *qui* non sinit esse maritum.
106_{1} cum puero bello praeconem *qui* videt esse.

Vergil. (ed[2] Ribbeck) Eclogae. 2_{17} o formonse puer, nimium
ne crede colori

$_{35}$ haec eadem *ut* sciret, quid non faciebat Amyntas?

$_{38}$ Damoetas dono mihi *quam* dedit olim.

3_{3} ipse Neaeram/*dum* fovet ac ne me sibi praeferat illa veretur.

$_{87}$ am cornu petat et pedibus *qui* spargat harenam = Aen IX 629.

6_{38} altius *utque* cadant summotis nubibus imbres.

$_{64}$ errantem Permessi ad flumina Gallum.
Aonas in montis *ut* duxerit una sororum.

8_{2} immemor herbarum *quos* est mirata iuvenca.

$_{8}$ ille dies, mihi *cum* liceat tua dicere facta.

$_{18}$ coniugis indigno Nysae deceptus amore/*dum* queror.

9_{63} nox pluviam *ne* colligat ante.

$_{65}$ cantantes *ut* eamus, ego hoc te fasce levabo.

Georg I. 370 at Boreae de parte trucis *cum* fulminat.

500 hunc saltem everso iuvenem succurrere saeclo
ne prohibete!

II 228 altera frumentis *quomiam* favet.

285 non animum modo *uti* pascat prospectus.

III 346 non secus ac patriis acer Romanus in armis
iniusto sub fasce viam *quom* carpit.

457 ima dolor balantum lapsus ossa *cum* furit.

461 Bisaltae *quo more* solent acerque Gelonus.

IV 96 pulvere ab alto
quom venit et sicco terram spuit ore viator.

170 ac veluti lentis Cyclopes fulmina massis.
cum[1]) properant.

437 cuius Aristaeo *quoniam* est oblata facultas.

575 carmina *qui* lusi pastorum audaxque iuventa.

Aen. I 287 famam *qui* terminet astris.

584 'medio in fluctu *quem* vidimus ipse.

651 Pergama *cum* peteret inconcessosque hymenaeos.

653 praeterea sceptrum, Ilione *quod* gesserat olim.

---

[1]) de collocatione „veluti-cum" similiumque coni. conf. Lucr. I 936 VI 661. Verg. g III 237 Aen. II 626 IV 403 IX 30, 59 X 98 XII 67, 473.

II 48 equo *ne* credite, Teucri.
60 hoc ipsum *ut* strueret Troiamque aperiret Achivis.
94 nec tacui demens et me, fors *siqua* tulisset.
178 omnia *ni* repetant Argis numenque reducant.
426 cadit et Rhipeus, iustissimus unus/*qui* fuit in Teucris
= VII 536.
518 ipsum autem sumptis Priamum iuvenalibus armis
ut vidit.
663 gnatum ante ora patris, patrem *qui* obtruncat ad aras
736 namque avia cursu / *dum* sequor et nota excedo regione viarum.
II. 403 ac velut ingentem formicae farris acervom
cum populant hiemis memores.
436 quam mihi *cum* dederis, cumulatam morte remittam.
472 armatam facibus matrem et serpentibus atris/*cum* fugit.
484 epulasque draconi / *quae* dabat.
V. 38 Troia Crimiso conceptum flumine mater/*quem* genuit.
704 unum Tritonia Pallas / *quem* docuit.
VI. 705 Lethaeumque, domos placidas *qui* praenatat, amnem.
834 tu parce, genus *qui* ducis Olympo.
VII. 86 huc dona sacerdos *cum* tulit.
308 nil linquere inausum / *quae* potui infelix.
312 flectere *si* nequeo superos.
708 Claudia nunc *a quo* diffunditur.
VIII 36 Troianam ex hostibus urbem / *qui* revehis nobis.
71 genus ammibus *unde* est.
IX 30 ceu septem surgens sedatis amnibus altus/per tacitum
Ganges aut pingui flumine Nilus / *cum* refluit campis.
59 ac veluti pleno lupus inscidiatus ovili
cum fremit ad caulas.
150 tenebras et inertia furta/Palladii caesi summae custodibus arcis / *ne* timeant.
177 Hyrtacides, comitem Aeneae *quem* miserat Ida.
194 si, tibi *quae* posco, promittunt.
299 casus, factum *quicumque* sequentur.
359 Tiburti Remulo ditissimus olim
quae mittit dona, hospitio *cum* iungeret absens.

437 pluvia *cum* forte gravantur.

X 44 si nulla est regio, *quam* det tua coniux.
190 populeas inter frondes umbramque sororum *dum* canit.
316 casus evadere ferri / *quod* licuit.
364 Arcadas insuetos acies inferre pedestres
ut vidit Pallas Latio dare terga sequaci.
385 nam Pallas ante ruentem / *dum* furit.
503 magno *cum* optaverit emptum / intactum Pallanta.
519 inferias *quos* immolet umbris.
572 atque illi, longe gradientem et dira ferentem / *ut* videre.
600 morere et fratrem *ne* desere frater.

XI 39 ipse caput nivei fultum Pallantis et ora *ut* vidit.
201 nox umida *donec* / invertit caelum stellis ardentibus aptum.
502 Turne, sui merito *siqua* est fiducia.
670 habenas / suffosso revolutus equo *dum* colligit.

XII 233 vix hostem, alterni *si* congrediamur, habemus.
674 turrim, compactis trabibus *quam* eduxerat ipse.
684 ac veluti montis saxum de vertice praeceps
cum [1]) ruit avulsum vento.
898 limes agro positus, litem *ut* discerneret arvis.
938 ulterius *ne* tende adiis.

Culex. 34 Graecia *cum* timuit venientis undique Persas.
237 conati quondam *cum* sint incendere mundum.
325 Paris hunc *quod* letat et huius
firma dolis Ithaci virtus *quod* concidit.

Ciris. 77 forma *cum* vinceret omnes.
83 ausa *quod* est mulier numen fraudare deorum.
528 fecitque in terris haliaeetos ales *ut* esset.

Catal. 1_4 tangere *quod* nequeas.
8_6 Mantua *quod* fuerat.

---

[1]) In Aeneide et georgicis uno tantum excepto exemplo coniunctiones et pron. rel. semper aut certum quendam post caesuras locum obtinent aut initio sequentis versus collocantur.

Horat. (ed. Kiessling) epod. 12_{23} ne foret aequalis inter conviva, diligeret magis *quem* mulier sua quam te.

16_{21} ire, pedes *quocumque* ferent, quocumque . . .

sat.[1]) I 1_{22} votis *ut* praebeat aurem.

$_{29}$ miles nautaeque, per omne audaces mare *qui* currunt.

$_{94}$ incipias, parto *quod* avebas, ne facias quod.

$_{103}$ non ego, avarum / *cum* veto te fieri.

3_{21} Maenius absentem Novium *cum* carperet.

$_{71}$ amari / *si* volet.

$_{88}$ mercedem aut nummos *unde unde* extricat.

$_{115}$ nec vincet ratio hoc, tantundem *ut* peccet.

4_{43} ingenium *cui* sit, cui mens divinior atque os.

$_{53}$ audiret leviora, pater *si* viveret.

$_{57}$ olim *quae* scripsit Lucilius.

$_{81}$ absentem *qui* rodit, amicum
qui non defendit alio culpante.

$_{84}$ commissa tacere / *qui* nequit.

$_{103}$ liberius *si* / dixero quid.

$_{111}$ a turpi meretricis amore / *cum* deterret.

$_{130}$ perniciem *quaecumque* ferunt.

$_{141}$ veniet manus, auxilio *quae* sit mihi.

5_{66} scriba *quod* esset.

$_{89}$ ultra / callidus *ut* soleat humeris portare.

$_{30}$ haberi / *ut* cupiat formosus, eat *quacumque*, puellis.

$_{78}$ vestem servosque sequentes
in magno ut populo *siquis* vidisset.

7_{1} proscripti Regis Rupuli pus atque venenum
ibrida *quo pacto* sit Persius ultus.

$_{6}$ odio *qui* posset vincere Regem.

8_{13} hic dabat, heredes monumentum *ne* sequerentur.

$_{19}$ quantum carminibus *quae* versant atque venenis
humanos animos.

9_{57} non, hodie *si* / exclusus fuero, desistam.

$_{23}$ scripturus neque, te *ut* miretur turba, labores.

---

[1]) Horatius praecipue in saturis in delicio habet ultimo hexametri loco coniunctiones collocare, velut I 2_{48}, $_{117}$, 4_{93}, $_{125}$, $_{74}$, 10_{88}, II 1_{83}, 2_{23} $_{42}$, 3_{187}, 6_{93}, 7_{104}, 8_{71}, $_{80}$.

II 1$_{20}$ cui male *si* palpere, recalcitrat undique tutus.
2$_{71}$ nam variae res / *ut* noceant homini, credas memor illius escae.
3$_{37}$ nam male re gesta *cum* vellem mittere operto me capite in flumen, dexter stetit.
$_{122}$ filius aut etiam haec libertus *ut* ebibat.
$_{175}$ tu Nomentanum, tu *ne* sequerere Cicutam.
$_{183}$ latus ut in circo spatiere et aeneus *ut* stes.
$_{218}$ equitare in arundine longa/*siquem* delectet barbatum.
$_{277}$ Hellade percussa Marius *cum* praecipitat se.
$_{303}$ quid? caput abscissum manibus *cum* portat Agave.
4$_{49}$ ut siquis solum hoc, mala *ne* sint vina, laboret.
$_{55}$ Surrentina vafer *qui* miscet faece Falerna.
5$_{87}$ scilicet elabi *si* posset mortua.
$_{94}$ cautus *uti* velet carum caput.
7$_{10}$ clavum *ut* mutaret in horas.
$_{48}$ sub clara nuda lucerna / *quaecumque* excepit).
$_{81}$ tu, mihi *qui* imperitas, alii servis miser.
$_{87}$ externi *nequid* valeat per leve morari.
$_{117}$ ocius hinc te / *ni* rapis, accedes opera agro nona Sabino.
8$_{80}$ Vibidius *dum* / quaerit de pueris . . . Nasidiene redis.

epist. I 2$_{60}$ infectum volet esse, dolor *quod* suaserit et mens.
6$_{27}$ ire tamen restat, Numa *quo* devenit.
$_{65}$ si, Mimnermus *uti* censet, sine amore iocisque.
7$_{48}$ clarus, ab officiis octavam circiter horam *dum* redit.
15$_{18}$ ad mare *cum* veni, generosum et lene requiro.
16$_{55}$ nam de mille fabae modiis *cum* surripis unum.
$_{57}$ vir bonus, omne forum *quem* spectat.
$_{59}$ „Jane pater“ clare, clare *cum* dixit „Apollo“.
$_{69}$ vendere *cum* possis captivum, occidere noli.
17$_{50}$ sed tacitus pasci *si* posset corvus, haberet.
$_{52}$ Brundisium comes aut Surreutum duclus amoenum. *qui* queritur salebras et acerbum frigus.
18$_{17}$ vere *quod* placet.
$_{05}$ consentire suis studiis *qui* crediderit te.
20$_{28}$ collegam Lepidum *quo* duxit Lollius anno.
II 1$_{36}$ scriptor abhinc annos centum *qui* decidit.

86 iam Saliare Numae carmen *qui* laudat.

3_{1} humano capiti cervicem pictor equinam iungere *si* velit.

15 late *qui* splendeat.

55 ego cur, acquirere pauca / *si* possum, invideor.

152 primo ne medium, medio *ne* discrepet imum.

330 at haec animos aerugo et cura peculi *cum semel* imbuerit.

379 ludere *qui* nescit, campestribus abstinet armis.

464 deus immortalis haberi / *dum* cupit Empedocles.

467 invitum *qui* servat.

carm. I 7_{21} Teucer, Salamina patremque *cum* fugeret, tamen uda Lyaeo.

8_{3} Sybarin *cur* properes amando / perdere.

10_{9} te boves olim *nisi* reddidisses per dolum amotas puerum minaci voce *dum* terret.

15_{1} pastor *cum* traheret per freta navibus . . . obruit . . . Nereus.

II 16_{31} tibi *quod* negarit.

III 3_{65} ter *si* resurgat murus aeneus.

4_{13} mirum *quod* foret omnibus.

6_{5} dis te minorem *quod* geris imperas.

7_{18} Magnessam Hippolyten *dum* fugit abstinens.

10_{1} extremum Tanain *si* biberes, Lyce.

11_{37} „surge“ *quae* dixit iuveni marito.

IV 2_{1} Pindarum *quisquis* studet aemulari.

49 tuque *dum* procedis, „io triumphe“ / non semel dicemus.

7_{7} immortalia *ne* speres monet annus et almum *quae* rapit hora diem.

11_{34} condisce modos, amanda / voce *quos* reddas.

12_{14} sed pressum Calibus ducere liberum / *si* gestis.

14_{88} devota mori pectora liberae / *quantis* faligaret ruinis.

Aetna (ed. Sudhaus) 100 ad vitam sangius omnis *qua* commeat.

119 tantos emergere fontes / *cum* videt.

133 condita *si* redeunt. 193 tuto / *si* liceat.

243 Lucifer *unde* micet.

271 horrea *uti* saturent, tumeant *ut* dolea musto.

368 rursus / *ut* rapiant vires.

444 Aetnaei vires *quae* conferat illi.
458 facie *quae* cernimus extra.
521 igni / *cum* domitum est.
523 ultraque *ut* possis aeris cognoscere portam.

Tibull. (ed [5] Vahlen) I 1_{43} parva seges satis est, satis est, requiescere lecto *si* licet.
$_{57}$ non ego laudari curo, mea Delia, tecum *dummodo* sim.
2_{65} ferreus ille fuit, qui, te *cum* posset habere,
maluerit praedas stultus.
$_{73}$ et te *dum* liceat teneris retinere lacertis.
3_{9} Delia non usquam quae, me *cum* mitteret urbe
dicitur ante omnes consuluisse deos.
$_{56}$ Messalam terra *dum* sequiturque mari.
4_{15} primo *si forte* negabit.
$_{63}$ carmine purpurea est Nisi coma; carmina *ni* sint,
ex umero Pelopis non nituisset ebur.
6_{19} neu te decipiat nutu, digitoque liquorem
ne trahat et mensae ducat orbe notas.
$_{23}$ at mihi *si* credas, illam sequar unus ad aras.
8_{29} munera *ne* poscas : det munera canus amator.
9_{17} auro *ne* pollue formam.
$_{19}$ divitiis captus *siquis* violavit Amorem.
II 3_{29} felices olim, Veneri *cum* fertur aperte
servire aeternos non puduisse deos.
$_{61}$ Nemesin *qui* abducis ab urbe.
5_{67} quidquid Marpesia dixit
Herophile, Phyto Graia *quod* admonuit.

Propert. (ed [5] Vahlen) I 2_{26} uni *siqua* placet, culta puella sat est.
4_{3} vitae *quodcumque* sequetur.
5_{10} at tibi curarum milia *quanta* dabit.
14_{24} tu quoque *uti* fieres nobilis historia.
II 4_{46} acrius *ut* moriar, venerit alter amor.
3_{7} aut ego *si* possem studiis vigilare severis.
7_{11} ah mea tum *qualis* caneret tibi tibia somnos.
8_{11} munera *quanta* dedi vel qualia carmina feci.
$_{39}$ inferior multo *cum* sim vel matre vel armis.
9_{1} iste *quod* est, ego saepe fui.

12_{1} puerum *qui* pinxit Amorem.
16_{54} deceptus *quoniam* flevit et ipse deus.
20_{14} tu modo *ne* dubita.
21_{2} Pantho *ne* sit amica Venus.
22_{8} candida nec tecto pectore *siqua* sedet.
$_{31}$ quid? ferus Andromachae lecto *cum* surgeret Hector.
23_{9} cernere *uti* possis vultum custodis amari.
25_{34} invidiam *quod* habet, non solet esse diu.
26_{25} nam mea *cum* recitat, dicit se odisse beatos.
$_{47}$ testis Amymone, latices *cum* ferret, in Argis.
30_{18} turpia *cum* faceret Palladis ora tumor.
III 1_{7} ah valeat, Phoebum *quicumque* moratur in armis.
$_{54}$ Paetus *ut* occideret, tot coiere mala.
5_{32} purpureus pluvias *cur* bibit arcus aquas.
$_{36}$ Pleiadum spisso *cur* coit igne chorus.
$_{40}$ Tisiphones atro *si* furit angue caput.
11_{23} et duo in adversum missi per moenia currus
ne possent tacto stringere ab axe latus.
15_{26} Jovis natos *qui* tueare.
18_{30} Atridae magno *cum* stetit alter amor.
IV 2_{62} tellus artifices *ne* terat Osca manus.
3_{21} dignior obliquo funem *qui* torqueat Ocno.
$_{71}$ armaque *cum* tulero portae votiva Capenae.
4_{9} tubicen vicina Curetis *cum* quateret lento murmure saxa Jovis.
5_{38} has artes *si* pavet ille.
$_{40}$ litibus alterius *quos* putet esse datos.
6_{13} Caesar *dum* canitur, quaeso, Juppiter ipse vaces.
9_{37} audistine aliquem, tergo *qui* sustulit orbem.
$_{10}$ per tria partitos *qui* dabat ora focos.
$_{70}$ Herculis eximii *ne* sit inulta sitis.

Eis quae adhuc collecta sunt exemplis certum quoddam genus adiciendum est, quo constantissime hic ordo servatur, ut verbum cum antedecedente coniunctione cingatur substantivo et attributo (adiectivo vel genetivo). Duplex igitur evadit ordo:

1) substantiv. — coniunctio — verbum — attributum.
2) attributum — coniunctio — verbum — substantiv.

Haec autem collocandorum verborum consuetudo, quae inde a Plauto frequens est et apud posteriores praecipue colitur, digna esse videbatur, quam separatim tractaremus. En exempla:

Pl. 1) Amph. 205 sententiam *ut* dicant suam.
524 rem *ut* gessissent publicam.
995 animo *quando* obsequitur suo.
1144 promissa *ut* serves tua.
As. 50 patres *ut* faciunt ceteri.
52 filius *quod* amet meus. 272 more *si* fecit suo.
Cas. 538 modio *qui* venit salis.
Men. 58 geminum illum puerum *qui* surrupuit / alterum.
Merc. 261 filius *quam* advexit meus.
Mil. 507 amicam *quom* osculabatur suam.
Poen. 16 edicta *ut* servetis mea.
Pseud. 141 faciem *quom* aspicias eorum.
Rud. 1355 lingua *quod* iuret mea.
Trin. 16 de argumento *ne* exspectetis fabulae.
636 in rem *quae* sint meam.
676 genus *qui* restinguas tuom.
678 genus *qui* congliscat tuom.
Truc. 196 mentio *quotiens* fit partionis.

2) Amph. 490 clandestina *ut* celetur consuetio.
863 in superiore *qui* habito cenaculo.
1139 nostro *qui* est susceptus semine.
As. 695 duplicem *ut* habeam linguam.
725 huius *quas* dem matri.
Aul. 351 hos *ut* accipias coquos.
Capt. 101 suom *qui* mutet filium.
117 fugiendi *si* datast occasio.
342 tuom *qui* conveniat patrem.
510 mei *ubi* sunt alii captivi.
Cas. 220 tot *qui* utuntur condimentis.
558 miseri *ut* festinant senes.
Cist. 317 meum *quae* corrumpit filium.
521 meam *ut* scias sententiam.
611 medioxumam *quam* duxit mulierem.

Curc. 426 suam *si* velles gratiam.
Epid. 185 senis *qui* excenterem marsuppium.
Men. 743 tuam *qui* possim perpeti petulantiam.
Merc. 291 ea *ut* videtur mulier. 680 meoque *ut* parcas gnato.
Mil. 1221 ipsi *dum* lubitumst mihi.
Most. 131 unum *ubi* emeritumst stipendium.
Persa 28 tuom *ne* transfigant latus. 374 meo *si* liceat modo.
Poen. 1421 aliquot *ut* maneas dies.
Pseud. 109 mea *si* commovi sacra.
631 meam *qui* furcilles fidem.
830 meas *qui* essitabunt escas.
Rud. 77 exul *ubi* habitat senex.
506 sceleste parta *quae* vexit bona.
728 meam *ut* scias sententiam.
1364 tua *quae* fuit Palaestra.
Stich. 554 meum *ne* contruncent cibum.
Trin. 687 tua *qui* toleres moenia.
Truc. 648 meo *qui* debebat patri. 789 mea *quem* peperit filia.

Enn. 1) sc 168 pestem *ut* participet parem.
2) 302 rapax *ubi* dividit unda.

Ter. 1) Andr. 23 malefacta *ne* noscant sua.
188 animum *ut* expleret suom.
831 gnato *ut* medicarer tuo.
Eun. 466 pace *quod* fiat tua.
793 a fratre *quae* egressast meo.
Phorm. 147 senem / *quoad* exspectatis vestrum.
Hec. 384 partum *ut* celaret suom. 660 mater *quod* suasit sua.
683 animum *ut* adiungas tuom.
Ad. 257 virtus *quin* superet sua.
2) Andr. 628 sua *ut* compares commoda.
Eun. 235 patria *qui* abligurrierat bona.
719 parem *ubi* referam gratiam.
Haut. 220 sua *qui* narrat facinora. 252 tuos *ut* faciat filius.
841 labore inventa mea *cui* dem bona.
Phorm. 502 alia *cum* occupatus esset formidine.
621 cum bona / *ut* componamus gratia.

753 harum *qui* est dominus aedium.
Hec. 117 communia omnium *quae* sunt patrum.
420 alias *ut* mittam miserias 600 (quod).
677 hanc *ubi* dixti causam.
840 multa éx *quo* forent commoda.
Ad. 761 ipsa *si* cupiat Salus.

Afran. 117 uno *ut* simus contentae viro.

Pomp. 123 quadrinas *si* haberem molas.

Nov. 1 paternam *qui* comest pecuniam.

Lucil. 1) 576 venas *cum* extenderet omnes.
780 vitam ac fortunam *cui* concrederim meas.
1251 mamphulas *quae* sciat omnes.
1139 tempus *quae* intorquet in ipsum.
2) 231 illorum *si* possim pacis potiri.
Huc trahendus esse videtur versus spurius:
442 sumptibus magnis
exstructa ampliter atque . . *cum* accumbimus mensa.

Ciceron. 1) Arat. 23 pectus *qua* cernitur Orionis.
II. 10 fons *unde* emanat aquai.
2) Arat. 73 Solis *cum* sustinet orbem.
Prog. 2 tenui *quae* candet lumine.

Lucr. 1) I 170 materies *ubi* inest cuiusque.
484 concilio *quae* constat principiorum.
772 naturam *ut* mutet eorum.
980 oras *ubicumque* locaris extremas.
II 614 numen *qui* violarint / matris.
769 materies *ubi* permixta est illius.
III 110 pes *cum* dolet aegri.
703 in membra atque artus *cum* diditur omnes.
IV 353 quadratasque procul turres *cum* cernimus urbis.
585 tibia *quas* fundit digitis pulsata canentum = V 1385.
602 species *quo* transvolat omnis.
825 lumina *ne* facias oculorum.
994 vestigia *si* teneant inventa.
V 736 ordine *cum* possint tam certo . . . creari.

VI 180 nubem *cum* perscidit atram.
453 modis *quae* possint indupedita exiguis.
469 montes *cum* ascendimus altos.
759 manibus *utsi* sint divis mactata.
2) I 221 aeterno *quia* constant semine.
644 lepido *quae* sunt fucata sonore.
646 ex uno *si* sint igni puroque creatae.
828 rerum *quae* sunt primordia.
834 rerum *quam* dicit homoeomeriam.
II 144 novo *cum* spargit lumine.
152 aerias quasi *dum* diverberat undas.
443 varios *quae* possint edere sensus.
524 simili *quae* sunt perfecta figura.
III 76 claro *qui* incedit honore.
IV 146 alias *cum* pervenit in res.
589 silvestrem *ne* cesset fundere Musam.
V 160 deum *quod* sit ratione vetusta fundatum.
243 maxima mundi / *cum* videam membra.
412 multas *quando* obruit urbes.
507 certo *quod* fluit aestu.
510 magnus caeli *si* vertitur orbis.
601 hic *ut* profluat ardor.
612 nullo *qui* sit fulgore notatus.
1457 ad summum *donec* venere cacumen.
VI 51 pavidis *cum* pendent mentibus.
349 liquidus *quia* transvolat ignis.
372 autumni *quod* fertur nomine.
748 calidis *ubi* fumant fontibus aucti.
754 Graium *ut* cecinere poetae.
909 Magnetum *quia* fit patriis in finibus.
976 taeterrima *cum* sit spurcities.
1059 raro *quia* sunt cum corpore.
1063 aeris *ubi* accepit quaedam corpuscula.
1167 sacer *dum* diditur ignis.
1260 languens *quem* contulit agricolarum copia.

Catull. 1) $58b_1$ custos *si* fingar ille Curetum.
61_{29} nympha *quos* superinrigitat / frigerans Aganippe.

63_{22} tibicen *ubi* canit Phryx.
2) 11_{23} praetereunte *postquam* tactus aratrost.
44_{10} Sestianus *dum* volo esse conviva.
$_{17}$ meum *quod* non es ulta peccatum.
64_{30} totum *qui* amplectitur orbem.
$_{179}$ truculentum *ubi* dividit aequor.
66_{79} optato *quom* iunxit lumine.
70_{3} cupido *quod* dicit amanti.

Verg.[1]) 2) ecl. 3_{69} aëriae *quo* congessere palumbes.
5_{1} boni *quoniam* convenimus ambo.
10_{50} Chalcidico *quae* sunt mihi condita versu.
1) georg. I 94 glaebas *qui* frangit inertes.
II 493 deos *qui* novit agrestes.
2) I 97 proscisso *quae* suscitat aequore terga.
208 pares *ubi* fecerit horas.
427 revertentes *quom primum* colligit ignis.
II 54 vacuos *si* sit digesta per agros.
III 48 prima *quot* abest ab origine.
563 invisos *siquis* temptaret amictus.
Aen. 1) II 689 precibus *si* flecteris ullis.
VI 465 teque adspectu *ne* subtrahe nostro.
698 teque amplexu *ne* subtrahe nostro.
813 otia *qui* rumpet patriae. 868 luctum *ne* quaere tuorum.
*IX 583 genitor *quem* miserat Arcens.
*X 303 dorso *dum* pendet iniquo.
* 322 voces *dum* iactat inertes.
* 454 specula *cum* vidit ab alta.
* 649 thalamos *ne* desere pactos.
2) I 20 Tyrias olim *quae* verteret arces
* 250 caeli *quibus* adnuis arcem.
368 taurino *quantum* possent circumdare tergo.
388 Tyriam *qui* adveneris urbem.

---

[1]) Persaepe his vocum seriebus apud Vergilium post penthemimeren paroemiacus efficitur, quae exempla stellula signata sunt; duabus autem stellulis ea exempla, ubi ante paroemiacum attributum collocatum est, signavi.

*III 35 Geticis *qui* praesidet arvis.
* 160 longumque fugae *ne* linque laborem.
581 fessum *quotiens* mutet latus.
**V 544 volucri *qui* fixit harundine malum.
*VI 196 dubiis *ne* defice rebus.
** 295 Tartarei *quae* fert Acherontis ad undas.
*VII 61 primas *cum* conderet arces.
* 680 omnis *quem* credidit aetas.
VIII 323 his *quoniam* latuisset tutus in oris.
**IX 304 mira *quem* fecerat arte Lycaon.
*X 134 fulvum *quae* dividit aurum.
* 693 vastum *quae* prodit in aequor.
XI 400 omnia magno / *ne* cessa turbare metu.
* 892 versam *ut* videre Camillam.
XII 495 diversos *ubi* sentit equos.
** 544 Argivae *quem* non potuere phalanges sternere.
* 604 cladem miserae *postquam* accepere Latinae.
700 ipse coruscis / *cum* fremit ilicibus.
771 puro *ut* possent concurrere campo.
Cul. 360 Roma decus magni *quos* suspicit orbis.
Cir. 119 responsum *quoniam* satis est memisse deorum.
351 cum Jove communes *qui* nolit habere nepotes.
Cat. 14_{2} sedes *quae* colis Idalias.

Horat. 1) epod 2_{28} somnos *quod* invitet leves.
satir. I 4_{78} tempore *cum* faciant alieno.
6_{41} pater *quod* erat meus.
II 1_{8} somno *quibus* est opus alto.
epist. I 6_{16} virtutem *si* petat ipsam.
II 1_{99} puella *velutsi* luderet infans.
carm. I 4_{10} terrae *quem* ferunt solutae.
II 13_{10} agro *qui* statuit meo.
III 14_{19} Spartacum *siqua* potuit vaganten / fallere.
2) epod. 5_{52} arcana *cum* fiunt sacra.
55 formidolosis *dum* latent silvis ferae.
6_{16} inultus *ut* flebo puer.

satir. I 1_{57} plenior *utsi* quos delectet copia iusto.
2_{72} mea *cum* conferbuit ira. 4_{83} solutos/*qui* captat risus.
5_{15} absentem *ut* cantat amicam.
6_{21} ingenuo *si* non essem patre natus.
10_{61} Etrusci / quale fuit Cassi rapido ferventius amni ingenium.
II 2_{32} in singula *quem* minuas pulmenta.
3_{288} ingentes *qui* das adimisque dolores.

epist. I 1_{7} purgatam crebro *qui* personet aurem.
$_{97}$ mea *cum* pugnat sententia secum.
3_{10} Pindarici fontis *qui* non expalluit haustus.
$_{16}$ privatas *ut* quaerat opes.
$_{17}$ Palatinus *quaecumque* recepit Apollo.
6_{50} laevum / *qui* fodicet latus.
7_{34} hac ego *si* compellor imagine.
10_{23} longos *qui* prospicit agros.
15_{4} gelida *cum* perluor unda.
17_{3} docendus adhuc *quae* censet amicus.
19_{1} prisco *si* credis, Maecenas docte, Cratino.
$_{46}$ acuto *ne* secer ungue.
II 1_{10} diram *qui* contudit hydram.
$_{39}$ centum *qui* perficit annos.
$_{153}$ malo *qui* nollet carmine quemquam describi.
2_{106} mala *qui* componunt carmina.
3_{120} honoratum *siforte* reponis Achillem.
$_{364}$ iudicis argutum *quae* non formidat acumen.

carm. I 2_{5} grave *ne* rediret / saeculum.
35_{1} gratum *quae* regis Antium.
II 4_{9} barbarae *postquam* cecidere turmae.
8_{23} tua *ne* retardet aura maritos.
III 3_{32} Troica *quem* peperit sacerdos.
17_{12} aquae *nisi* fallit augur / annosa cornix.
23_{1} caelo supinas *si* tuleris manus.
IV 7_{19} amico / *quae* dederis animo.
12_{26} nigrorumque memor *dum* licet ignium.
14_{45} fontium *qui* celat origines.

Aetna 1) 239 tempora *cur* variant anni.
513 materiam *ut* credas aliam fluere.
2) 158 sed summis *si forte* putas concrescere causis.
162 illis *quaecumque* vacant in hiatibus.
322 gravis *ubi* perbibit euros.
347 valido *quae* absolveret arcu.
352 sacros *ubi* ventilat ignes.

Tib. 1) I 1_{67} manes *ne* laede meos.
2) I 2_{4} infelix dum requiecit amor.
7_{61} magna *cum* venerit urbe.
8_{61} miserum *si* spernit amantem.
9_{24} occultos *qui* vetat esse deos.
4_{81} absentem *qui* rodit amicum.

Prop. 1) II 3_{11} minio *si* certet Hibero.
15_{49} hunc fructum *ne* desere vitae.
III 9_{2} intra fortunam *qui* cupis esse tuam.
IV 7_{46} per nomen *quoniam* est ausa rogare meum.
2) I 2_{9} deductae *quibus* est fallacia lunae.
6_{31} mollis *qua* tendit Jonia.
15_{8} novo *quae* parat ire viro.
20_{21} placidis *ut* constitit oris.
II 6_{31} ista *qui* protulit arte.
9_{29} quid? si longinquos retinerer miles ad Indos
aut mea *si* staret navis in Oceano.
10_{21} in magnis *ubi* non est tangere signis.
12_{7} alterna *quoniam* iactamur in unda,
14_{5} salvum *cum* adspexit Orestem.
15_{50} omnia *si* dederis oscula.
16_{7} oblatas *ne* desere messes.
25_{14} Caucasias etiam *si* pateremur aves.
29_{26} ostrina *cum* fuit in tunica.
III 2_{15} meo *siqua* es celebrata libello.
5_{31} mundi *quae* subruat arces.
11_{15} aurea *cui postquam* nudavit cassida.
$_{57}$ toto *quae* praesidet orbi.

12_{14} illis *qui* cecidere locis.
16_{11} sacros *qui* laedat amantes.
18_{28} Pactoli *quas* parit umor.
$_{31}$ pias hominum *qui* traicis umbras.
IV 3_{19} immerita *qui* carpsit ab arbore.
4_{45} Pallados extinctos *siquis* mirabitur ignes.
$_{61}$ animum nostrae *dum* versat Acanthis.
6_{36} imbelles *quem* timuere lyrae.
$_{83}$ nigras *siquid* sapis inter arenas.
7_{73} in tremulis *nequid* desideret annis.
9_{33} sacro *quae* luditis antro.

Nonnulli porro versus exstant, in quibus fere idem vocum ordo usu venit; sed alia varie inserta sunt.

Plaut. Cas. 331 unús tibi hic *dum* propitius sit Juppiter.
Epid. 285 hax te *qui* abscedat suscipio.
Poen. 602 liberum *ut* commonstraremus tibi locum.
Truc. 1165 meum corrumpi *quia* perpessu's filium.
Poen. 210 negotí sibi *qui* volet vim parare.
1190 invictae praemium *ut* esse sciam pietati.

Terent. Andr. 168 has bene *ut* adsimules nuptias.
Hec. 801 Myconium hospitem *dum* exspecto in arce Callidemidem.

Pacuv. 61 istam *qui* distinguam inter vos geminitudinem.

Cic. Ar. 43 manibus *quam* dicitur olim / infirmis locasse.
— II 6 Argolicis primum *ut* vestita est classibus Aulis.

Lucret. II 851 nullam *quae* mittat naribus auram.
862 immotalia *si* volumus subiungere rebus fundamenta.
916 vitali *ut* possint consentire undique sensu.
III 272 sensifer *unde* oritur primum per viscera motus.
930 frigida *quem* semel est vitai pausa secuta.
948 omnia *si* pergas vivendo vincere saecla.

IV 181, 910 parvus *ut* est cycni melior canor.
426 aequali *quamvis* est denique ductu.
V 619 annua sol *in quo* consumit tempora.
692 annua sol *in quo* concludit tempora.
768 suo *si* fulget luna nitore.
793 nocturno facere *ut* possint in tempore.
854 mutua *qui* mutent inter se gaudia.
1104 talia divis / *cum* tribuit facta.
VI 291 omnis *uti* videatur in imbrem vertier aether.
294 ardenti sonitus *cum* provolat ictu.
594 nostros penitus *cum* venit in artus.
1155 rancida *quo* perolent proiecta cadavera.
1223 in nostrum *cum* venit denique caelum.

Cat. 39_{5} orba *cum* flet unicum mater.
104_{2} ambobus mihi *quae* carior est oculis.

Vergil. ecl. 7_{15} depulsos a lacte domi *quae* clauderet agnos.
5_{36} grandia saepe *quibus* mandavimus hordea.
georg. I 6 labentem caelo *quae* ducitis annum.
259 frigidus agricolam *siquando* continet imber.
II 383 has *ne* possim naturae accedere partes.
III 258 magnum *cui* versat in ossibus ignem.
Aen. II 119 vulgi quae vox *ut* venit ad aures.
V 497 Longam muris *cum* cingeret Albam.
VI 141 auricomos quam *qui* decerpserit arbore fetus.
171 cavā *dum* personat aequora concha.
760 ille, vides; puro iuvenis *qui* nititur hasta.
816 Lyciam *ut* gerat ipsa pharetram.
VIII 137 aetherios umero *qui* sustinet orbes.
155 decimum *quos* distulit Hector in annum.
IX 264 devicta genitor *quae* cepit Arisba.
X 324 flaventem prima lanugine malas / *dum* sequeris Clytium
563 ditissimus agri / *qui* fuit Ausonidum.
714 ustae *quibus* est Mezentius irae.
818 molli mater *quam* neverat auro.
XI 540 antiqua Metabus *cum* excederet urbe.

XII 461 in adversos telum *qui* torserat hostes.
Cul. 241 nectareas divum *qui* prodidit escas.
Cir. 238 Arabae Myrrhae quondam *qui* cepit ocellos.
Cop. 9 Maenalio *quae* garrit dulce sub antro.

Horat. serm. II 1_{15} Hymettia mella Falerno *ne* biberis diluta.
4_{18} ante gravem *quae* legerat arbore solem.
II 2_{187} natale comes *qui* temperat astrum.
carm I 16_{7} non acuta/*si* geminant corybantes aera.
28_{23} vagae *ne* parce malignus harenae.
36_{10} cressa *ne* careat pulchra dies nota.
III 23_{17} immunis aram *si* tetigit manus.

Tib. I 1_{59} suprema mihi *cum* venerit hora.
3_{7} Assyrios cineri *quae* dedat odores.
7_{21} arentes *cum* findit Sirius agros.
10_{1} horrendos primus *qui* protulit enses.
$_{6}$ in saevas *quod* dedit ille feras.

Prop. I10_{43} ante tuos *quotiens* verti me perfida postes.
II 3_{19} Aeolio *cum* temptat carmina plectro. 1_{10}
4_{45} his saltem *ut* tenear iam finibus. 24_{50}
III 10_{1} meam *si* versat femina vitam. 3_{2} 5_{18}
15_{31} magnos *cum* ponunt aequora motus.
18_{5} mortales dextra *cum* quaereret urbes. 22_{2}
IV 1_{65} scandentes *siquis* cernet de vallibus arces.
5_{50} attrita *si* ferat aera manu.

Jam in initio huius opusculi huic tracectionis classi non solum ea exempla adnumeranda esse attigimus, quibus coniunctiones et pronomen relativum ante ipsum verbum, verum etiam, quibus ante complexiones quasdam vocum collocta sunt: velut „aequum est“ „perspicuum est“ „fas est“ „operam do“ similiaque unius verbi vim habere apparet.

Pl. Amph. 864 huc autem *quom* extemplo adventum adporto.
As. 598 opera *ut* largus est nocturna. Bacch. 1150.
Cas. 22 benigne *ut* operam detis.

76 Poenus *dum* iudex siet.
223 fel *quod* amarumst, id mel faciet.
331 unús tibi hic *dum* propitius sit Juppiter.
Epid. 361 adveniens domi extemplo *ut* maritus fias.
Men. 788 quotiens monstravi tibi, viro *ut* morem geras.
Mil. 747 mihi *quod* volup est.
Most. 955 tu *ne* molestu's.
Persa 264 diu *quo* bene erit, die uno absolvam.
Pseud. 142 nunc adeo hanc edictionem *nisi* animum advortetis.
444 illic est pater, patrem esse *ut* aequomst filio.
Truc. 771 meus *qui* adfinis fuit.
674 átque ego nunc me *ut* gloriosum faciam.
Rud. 1217 hodie *ut* liber sim.
Stich. 99 bonas *ut* aequomst facere facitis.
Trin. 644 honori posterorum tuorum *ut* vindex fieres.
Ter. And. 705 dies hic mihi *ut* satis sit vereor.
Phorm. 734 interea vita *ut* in tuto foret.
Hecyr. 739 nam sí facis facturave es, bonas *quod* par est.
769 puer *ut* satur sit facito.
I. 206 semine *quando* opus est rebus.
Lucr. IV 634 aliis *quod* triste et amarumst.
1242 tenue locis *quia* non potis est adfigere adhaesum.
1276 ipsa viris Venus *ut* concinnior esset.
Tib. I. 10_{65} sed manibus *qui* saevus erit.
Verg. Aen. VII. 653 patriis *qui* laetior esset / imperiis.
X 641 morte obita *quales* fama est volitare.
Hor. sat. I 6_{26} privato *quae* minor esset.
I 10_{63} capsis *quem* fama est esse librisque ambustum propriis.
epist. I 15_{35} tribus ursis *quod* satis esset.

Consentaneum est adverbia et pronomina artissime cum verbo natura sua coniungi velut „secum esse“ „simul esse“ „hinc abesse“. Verum non solum ea pronomina et adverbia, quae tam artam coniunctionem cum verbo ineunt, sed etiam multa alia ante verbum collocari solent. Qua re efficitur, ut coniunctiones et pronomen relativum ad proximam sedem — ante adverbium vel pronomen et verbum dico — repellantur. Exempla exstant haec:

Pl. Amph. 142 nunc internosse *ut* nos possitis.
184 bene *qui* in me fecerunt.
450 quadrigas *si* nunc inscendas Jovis. 568. 891.
934 Amphitruoni *ut* semper iratus sis.
941 irae *siquae* forte eveniunt.
As. 230 annum hunc *ne* cum quiquam alio sit.
371 pugno malam *si* tibi percussero.
753 Philaenium *ut* secum esset.
Aul. 26 thensaurum *ut* hic reperiret.
231 gnatus *quasi* numqam siem.
Bacch. 76 miles *quom* huc adveniat, te volo.
390 amicam *ut* mihi inveniret Bacchidem. 496.
523 mea cáusa de auro *quod* eum ludificatus est. 537.
740 aurum *ut* abs ted auferat.
1051 militi *quos* dudum promisi.
1091 magis *quam* id reputo, tam magis uror.
1200 satin offirmatum / *quod* mihi erat.
Capt. 625 hoc *si* secus reperies.
892 sancte *quom* ego iurem tibi.
Cas. 7 antíqua verba et opera *quom* vobis placent.
251 cras *quod* mecum litiges.
533 líberae aedes *ut* sibi essent.
645 lúdibrio pessume adhuc *quae* me habuisti.
Cist. 487 commune *quacum* id esset negotium.
Curc. 128 perisse *ut* te dicas.
247 hac nocte *quod* ego somniavi.
Epid. 108 vitio *qui* id vortat tibi.
Men. 831 ultro *quom* ipsi insaniunt. 987 adesse *ut* me sciat.
Merc. 273 ruri *qui* vobis exhibet negotium. 586. 774. 803. 873.
Mil. 1028 tibi *uti* dudum iam demonstravi. 1151. 1421.
Most 240 nec recte *si* illi dixeris.
652 vomitu *ne* hic nos enecet.
Persa 65 nam publicae rei causa *quicumque* id facit.
114 mane *quod* tu occeperis. 259.
464 tum hanc hospitam crepidula *ut* graphice decet.
811 erus *dum* hinc abest.
Poen. 1342 suspendere *ut* me liceat.

Pseud. 599 certum *qui* id mihi faciat. 660 inde *ut* me accersas.
689 hic modo *quod* subito commentus fui. 737. 765. 910.
1069 hodié *quas* aps ted est stipulatus.
1216 symbolum *qui* ab hoc accepit.
1267 víctum ceterum *nequis* me roget.
Rud. 528 cum vestimentis *postquam* aps te abii. 965.
Stich. 603 hodie *ut* illum decipiat.
Truc. 396 revorsionem *ut* ad me faceret.
437 suppósitionem pueri *quae* mihi credidit.
430 ut proporet suade, iam *ut* satis laverit. 500. 737.
863 operae *ubi* mi erit.
Trin. 79 suspícionem et culpam *ut* ab se segregent.
423 pater *quom* peregre veniet.
754 sonitum *ne* ille exaudiat.
Enn. sat. 620 tectum nostrum *qui* fúnditus curant.

Ter. Andr. 81. 516 puerum *ut* tu videas.
583 dolis *ut* me deluderes.
Eun. 22 magistratus *cum* ibi adesset.
610 pater *ne* rure redierit.
670 os *ut* sibi distorsit cornufex.
1073 tu hercle cum illa, Phaedria, / *ut* lubenter vivas.
Heaut. 580 otiosus operam *ut* tibi parem.
888 gnátus *quod* se assimulat.
Ad. 654 virginem *ut* secum avehat.
823 duo *quom* idem faciunt.
Hec. 681 puer *quia* clam te est natus,

Lucr. II 499 supra *quod* iam docui.
832 noscere *ut* hinc possis.
872 pastorem *cum* sibi nactast.
III 94 memborum *ut* nusquam existat praeposterus ordo.
364 lumina luminibus *quia* nobis praepediuntur. 930.
974 principiis *si* iam est sensus tribuendus.
IV 566 in privas *quoniam* se dividit auris. 271.
355 angulus obtusus *quia* longe cernitur omnis. 468. 649.
694 ex alto primum *quia* vix emittur ex re.
V 1148 acrius ex ira *quod* enim se quisque parabat.
VI 653 quod bene propositum *si* plane contueare. 625.

1055 sine eo *quod* saepe resorbet.
1243 pudor *quem* tum cogebat.

Verg. ecl. 3_{57} notior *ut* iam sit. 5_{88} me *cum* saepe rogaret.
georg. I $_{450}$ emenso *cum* iam decedit Olympo.
Aen. I 148 magno in populo *cum* saepe coorta est seditio.
II 540 satum *quo* te mentiris. 630.
630 vulneribus *donec* paulatim evicta supremum congemuit.
IV 28 primus *qui* me sibi iunxit.
224 Tyria Carthagine *qui* nunc / exspectat.
V. 311 lato *quam* circum amplectitur auro.
VI 452 quam Troïus heros / *ut* primum iuxta stetit.
863 virum *qui* sic comitatur euntem.
VIII 140 auditis *si* quicquam credimus.
168 meus *quae* nunc habet aurea Pallas.
IX 437 pluvia *cum* forte gravantur.
X 871 patriae *quae* nunc subit aemula laudi.
530 Aeneas contra *cui* talia reddit.
XI 552 manu valida / *quod* forte ferebat.
364 invisum *quem* tu tibi fingis.
XII 41 ad mortem *si* te-fors dicta refutet-prodiderim.
259 „votis" inquit „*quod* saepe petivi".
897 campo *quod* forte iacebat / limes agro positus.
Cul. 110 ante alios *qui* tum florebat in armis.
250 mollique *ut* se velavit amictu.
383 tam longo *quod* iam captat succurrere amori.
Mor. 7 lassus *quem* denique sentit.

Hor. epod. 17_{50} inultus *ut* tu riseris.
sat. I 1_{64} libenter / *quatenus* id facit.
$_{89}$ nullo natura labore / *quos* tibi dat.
2_{117} impetus in *quem* / continuo fiat.
3_{1} inter amicos / *ut* numquam inducant animum.
6_{53} casu *quod* te sortitus amicum.
II 6_{52} deos *quoniam* propius contingis.
ep. I 12_{24} bonis *ubi* quid deest.
16_{64} in triviis fixum *cum* se demittit ob assem.
17_{20} equus *ut* me portet.
20_{26} forte meum *siquis* te percontabitur aevum.

II 2_{27} lassus *dum* noctu stertit.
3_{356} chorda *qui* semper oberrat eadem.
carm. III 11_{39} pedes *quo* te rapient.
24_{50} scelerum *si* bene paenitet.

Denique haec adiungenda sunt exempla, quibus coniunctiones et pronomen relativum traiecta sunt ante infinitivum verbo finito antecedentem:

Pl. Amph. 419 Ptérela rex *qui* potitare solitus est, patera aurea.
Capt. 294 fecit, hominem frugi *ut* facere oportuit.
296 haéc tu eadem *si* confiteri vis, tua ex re feceris. 586.
Epid. 353 suam natam *quam* esse credidit.
Merc. 143 saluti *quod* tibi esse censeo.
510 bona *si* esse vis, bene erit tibi.
Mil. 254 vera *ut* esse credat, quae mentibimur. 670. Most. 835.
Pseud. 930 meque *ut* esse autumet.
Trin. 921 coniectura *si* reperire possumus.
Truc. 424 quinto die *quod* fieri oportet.
467 béne *si* facere incipit.
468 male *quae* facere occeperunt.

Enn. 228 observarent, portisculus signum *cum* dare coepisset.

Ter. Andr. 426 volgo *quod* dici solet.
Hec. 80 alias *ut* uti possim causa hac integra.

Lucil. 561 adversa hieme olim *quis* uti possis.

Cic. Arat. 190 signa dedit nautis, cuncti *quae* noscere possent.

Lucr. I 936 sed veluti pueris absinthia taetra medentes
cum dare conantur = IV 12.
998 sedes *ubi* ponere possint.
II 462 facile *ut* cognoscere possis. 419. 557.
III 363 fulgida *praesertim cum* cernere saepe nequimus.
422 animam verbi causa *cum* dicere pergam. 418.
IV 325 sol etiam caecat, contra *si* tendere pergas. 402.
V 124 notitiam potius praebere *ut* posse putentur.
247 illud in his rebus *ne* corripuisse rearis me mihi.
1266 ut sibi tela parent silvasque *ut* caedere possint.
VI 1061 lignea materies *in quo genere* esse videtur.

Verg. Aen. IV 85 infandum *si* fallere possit amorem.
XI 178 Turnum gnatoque patrique *quam* debere vides.

Hor. sat. I 10_{46} experto frustra Varrone Atacino atque quibusdam aliis melius *quod* scribere possem.

Prop. II 22_{46} subito *siqua* venire negat, III 7_{46} nil *ubi* flere potest.
Aetna 453 manifesto *ut* credere possis.

Multo rarius quam ante verbum transponuntur coniunctiones et pronomen relativum post verbum; atque cum longe plurimis in exemplis post ipsum verbum locum suum obtineant, interdum inter verbum et coniunctionem alia inserta sunt. Antiqui vero poetae Latini hac traiectione non usi sunt: neque in tot Naevii Ennii Pacuvii Accii Pomponii reliquiis neque in Plauti et Terentii comoediis talis traiectionis exemplum traditum est. Sed certe animadvertendum est in Ter. Hec. 60

vel hic Pamphilus iurabat *quotiens* Bacchidi

„quotiens" particulam interrogativam in sententia primaria post verbum traiectam esse. Primum autem exemplum coniunctionis post verbum repressae invenimus apud Caecilium Statium fr. 137, si quidem recte traditus est versus:

habuissem ingenio *si* sto(n) amatores mihi.

Tum in Lucilii et Ciceronis reliquiis et in Catulli carminibus pauca tantum exstant exempla. Iam vero in Lucretii libris multa huius transpositionis exempla leguntur et recentiores saepe tali vocum ordine usi sunt. Atque primum quidem eos proferemus versus, in quibus post ipsum verbum coniunctiones et pron. rel. collocata sunt, deinde eos, in quibus inter verbum et coniunctiones aliae voces insertae sunt.

1) **Lucil.** 1051 centum ac ducentum possideas *si* milia.
Cic. Arat 101 viribus erumpit *qua* summi spiritus Austri.
Lucr. I 362 corporis officium est *quoniam* premere omnia deorsum.
638 Heraclitus init *quorum* dux proelia prima.
780 emineat *nequid*, quod contra pugnet.
1040 desine *quapropter* novitate exterritus ipsa.
III 1065 tetigit *cum* limina villae.
IV 300 fit ita, ante oculos fuerit *qui* dexter.
525 insinuata suo pepulere *ubi* corpore sensum.
740 nulla fuit *quoniam* talis natura.
V 414 ex infinito fuerat *quaecumque* coorta.

616 opportunus ita est *si* forte et idoneus.
872 sponte sua possent *ut* vivere.
VI 120 exierunt *donec* regionibus artis.
318 opportuna fuit *si* forte et idonea conf V 616.
707 dicatur *ut* illius una.
784 capitis faciant *ut* saepe dolores.
840 rarescit *quia* terra calore.
887 calidus queat *ut* fieri fons.
1064 impellant *ut* eam Magnesia flumine saxa.

Catull. 66_{83} casto colitis *quae* iura cubili.
68_{84} posset *ut* abrupto vivere coniugio.

Verg.[1]) ecl. 3_{16} audent *cum* talia fures.
$_{36}$ insanire libet *quoniam* tibi.
4_{52} venturo laetentur *ut* omnia saeclo.
6_{39} incipiant silvae *cum primum* surgere.
7_{26} invidia rumpantur *ut* ilia Codro.
9_{27} superet *modo* Mantua nobis.
georg. I 90 veniat *qua* sucus in herbas.
217 candidus auratis aperit *cum* cornibus annum.
260 forent *quae* mox caelo properanda sereno.
418 erant *quae* rara modo.
II 98 Tmolius adsurgit *quibus* et rex ipse Phanaeus.
193 inflavit *cum* pinguis ebur Tyrrhenus ad aras.
403 seras posuit *cum* vinea frondes.
III 237 fluctus *uti* medio coepit *cum* albescere ponto.
IV 261 aestuat *ut* clausis rapidus fornacibus ignis.
314 prima leves ineunt *siquando* proelia Parthi.
414 incepto tegeret *cum* lumina somno.
491 scirent *si* ignoscere manes.
Aen. I 322 vidistis *siquam* hic errantem.
453 namque sub ingenti lustrat *dum* singula templo.
741 docuit *quem* maximus Atlans.
II 77 fuerit *quodcumque* fatebor.

[1]) Saepe ante verbum, cui coni vel pron. rel. postposita sunt, caesura efficitur in Vergilii et Horatii hexametris.

136 dum vela, darent *si* forte, dedissent.
223 fugit *cum* saucius aram.
295 pererrato statues *quae* denique ponto.
III 25 ramis tegerem *ut* frondentibus aras.
114 ergo agite et divum ducunt *qua* iussa sequamur.
546 dederat *quae* maxima.
614 mansissetque *utinam* fortuna.
V 22 superat *quoniam* Fortuna sequamur.
51 hunc ego Gaetulis agerem *si* Syrtibus exsul.
74 sequitur *quos* cetera pubes.
121 domus tenet *a quo* Sergia nomen.
126 hiberni condunt *ubi* sidera cori.
355 primam merui *qui* laude coronam.
439 celsam oppugnat *qui* molibus urbem.
563 ducit *quam* parvus ovantem.
713 amissis superant *qui* navibus.
810 cuperem *cum* vertere ab imo
structa meis manibus periurae moenia Troiae.
VI 36 fatur *quae* talia regi.
373 coepit *cum* talia vates.
VII 71 castis adolet *dum* altaria taedis.
528 fluctus uti primo coepit *cum* albescere vento.
532 natorum Tyrrhi fuerat *qui* maximus almo.
VIII 271 quae maxima semper
dicetur nobis et erit *quae* maxima semper.
340 cecinit *quae* prima futuros / Aeneadas magnos.
454 haec pater Aeoliis properat *dum* Lemnius oris.
560 o mihi praeteritos referat *si* Juppiter annos.
650 pontem auderet *quia* vellere Cocles.
IX 93 torquet *qui* sidera mundi.
135 tetigere *quod* arva / fertilis Ausoniae Troes.
X 334 steterunt *quae* in corpore Graium Iliacis campis.
372 fidite *ne* pedibus.
381 magno vellit *dum* pondere saxum.
476 umeri surgunt *qua* tegmina summa.
531 argenti atque auri, memoras *quae*, multa talenta.

645 instat *cui* Turnus.
864 aperit *si* nulla viam vis.
XI 161 superstes / restarem *ut* genitor.
297 saxa morantur / *cum* rapidos amnes.
312 potuit *quae* plurima virtus / esse.
708 ventosa ferat *cui* gloria fraudem.
796 sterneret *ut* subita turbatam morte Camillam.
856 capias *ut* digna Camillae / praemia.

XII 67 Indum sanguineo veluti violaverit ostro
siquis ebur aut mixta rubent *ubi* lilia multa alba rosa.
273 teritur *qua* sutilis auro / balteus
555 iret *ut* ad muros urbique adverteret.
570 libeat *dum* proelia Turno / nostra pati.

Cul. 9 dabunt *cum* securos mihi tempora fructus.
28 Giganteo sparsa est *quae* sanguine.
142 fraternos plangat *ne* populus ictus.
200 cingunt *qua* tempora cristae.
221 anguibus . . horrent *cui* colla reflexis.
257 impia germani manat *quod* sanguine dextra.
368 devota dedit *qui* corpora flammae.
412 tacita firmat *quod* littera voce.

Cir. 183 subigunt *quo* tendere fata.
412 ex omni petiit *quam* Graecia regno.
479 sequitur *cum* parvula classes.
488 esset *ut* in terris facti de nomine ciris.
490 hic velut in niveo, tenera est *cum* primitus, ovo.

Hor. epod. 16_{31} mirus amor, iuvet *ut* tigres subsidere cervis.
$_{43}$ reddit *ubi* cererem tellus inarata quotannis.

sat. I 1_{26} elementa velint *ut* discere prima.
3_{8} resonat *quae* chordis quattuor imis.
$_{61}$ invidia atque vigent *ubi* crimina.
$_{114}$ dividit *ut* bona diversis.
4_{31} nequid / summa deperdat metuens aut ampliet *ut* rem.
$_{39}$ dederim *quibus* esse poetis.

$_{58}$ eripias *si*/tempora certa modosque.
$_{107}$ frugaliter atque/viverem *uti* contentus eo, quod . . .
5_{63} pastorem saltaret *uti* Cyclopa rogabat.
6_{31} eat *quacumque.*
7_{27} fertur *quo* rara securis.
8_{37} mentior *at siquid.*
$_{46}$ displosa sonat *quantum* vesica.
9_{25} invideat *quod* et Hermogenes, ego canto.
$_{46}$ posset *qui* ferre secundas.
$_{51}$ ditior hic aut est *quia* doctior.
10_{36} turgidus Alpinus iugulat *dum* Memnona.
$_{88}$ quibus haec, sunt *qualiacumque* arridere velim.

II 1_{36} vetus est *ut* fama.
2_{23} posito pavone velis *quin*
hoc potius quam gallina tergere palatum.
3_{42} pereas *quin* fortiter
$_{141}$ iussit *quod* splendida bilis.
$_{195}$ gaudeat *ut* populus Priami Priamusque
4_{89} perges *quocumque.*
$_{260}$ agit *ubi* secum.
5_{85} eripiet *quivis* oculos citius mihi.
$_{72}$ laudes, lauderis *ut* absens.
8_{71} adde hos praeterea casus, aulaea ruant *si.*

epist. I 2_{54} sincerum est *nisi* vas.
18_{48} cenes *ut* pariter pulmenta.

II 1_{85} ambigitur *quotiens,* uter utro sit prior.
$_{73}$ inter quae verbum emicuit *si* forte decorum.
201 referunt *quem* nostra theatra.
2_{133} posset *qui* ignoscere servis.
$_{135}$ posset *qui* rupem et puteum vitare patentem.
3_{473} obiectos caveae valuit *si* frangere clathros.

carm. I 37_{20} daret *ut* catenis.
9_{28} nocte, carent *quia* vate sacro.
13_{26} possent *ut* iuvenes visere fervidi.

Tibull. I 1_{18} terreat *ut* saeva falce Priapus aves.
2_{2} occupet *ut* fessi lumina victa sopor.
$_{31}$ non labor hic laedit, reseret *modo* Delia postes.
$_{39}$ nam fuerit *quicumque* loquax.
4_{31} quam iacet, infirmae venere *ubi* fata senectae.
$_{33}$ vidi iam iuvenem, premeret *cum* serior aetas.
$_{52}$ saepe dabis nudum, vincat *ut* illa, latus.
5_{5} ure ferum et torque, libeat *ne* dicere quicquam.
6_{16} me quoque servato, peccet *ut* illa nihil.
$_{21}$ exibit *quam saepe*, time.
7_{3} Aquitanas posset *ut* fundere gentes.
9_{26} ederet *ut* multo libera verba mero.
$_{72}$ devoveat pro *quo* remque domumque tuam.
10_{8} faginus astabat *cum* scyphus ante dapes.
$_{45}$ funderet *ut* nato testa paterna merum.

II 1_{50} compleat *ut* dulci sedula melle favos.
3_{19} caneret *dum* valle sub alta.
4_{53} quin etiam sedes iubeat *si* vendere avitas.
5_{14} lubrica signavit *cum* deus exta notis.
$_{109}$ iaceo *cum* saucius annum.
6_{13} iuravi *quotiens* rediturum ad limina numquam.
$_{42}$ non ego sum tanti, ploret *ut* illa semel.

Prop. I 1_{38} heu referet *quanto* verba dolore meo.
14_{5} urgetur *quantis* Caucasus arboribus.

II 3_{18} egit *ut* euhantes dux Ariadna choros.
12_{11} ante ferit *quoniam*, tuti quam cernimus hostem.
1_{15} est *quodcumque* locuta.
16_{14} rumpat *ut* adsiduis membra libidinibus.
19_{16} omnia ab externo sint *modo* tuta viro.
25_{2} excludit *quoniam* sors mea: „saepe veni".
34_{34} fluxerit *ut* magno fractus Amore.

III 11_{12} iret *ut* Aesonias aurea lana domos.
19_{28} victor erat *quamvis*, aequus in hoste fuit.
22_{4} raptorisque tulit *qua* via Ditis equos.

IV 1_{136} scribat *ut* exemplo cetera turba tuo.
5_{15} posset *ut* intentos astu caecare maritos.
6_{66} ductus erat per *quas* ante Iugurtha vias.
7_{60} mulcet *ubi* Elysias aura beata rosas.
8_{19} turpis in arcana sonuit *cum* rixa taberna.
$_{26}$ vincet *ubi* erasos barba pudenda genas.
11_{72} laudat *ubi* emeritum libera fama rogum.
Aetna 15 secretos amnes ageret *cum* Gratia ruris.
217 horrea *uti* saturent, tumeant *ut* dolea musto.

2) Lucr. Verg. ecl. 3_{41} descripsit radio totum *qui* gentibus orbem.
1214 neque se possent cognoscere *ut* ipsi.
georg. 3_{63} superat gregibus *cum* laeta iuventas. 69.
$_{388}$ nigra subest udo tantum *cui* lingua palato.
2_{268} ignorent subito *ne* semina matrem.
Aen. I 109 vocant Itali mediis *quae* in fluctibus Aras. III 473.
XII 183 cesserit Ausonio *si* fors victoria Turno.
778 colui vestros *si* semper honores.
Hor. sat. I 3_{28} inquirant vitia *ut* tua.
2_{116} tument tibi *cum* inguina.
4_{125} flagret rumore malo *cum* / hic atque ille.
II 3_{298} dixerit insanum *qui* me.
Catal. 9_{30} optabant gravidae *quom* sibi quaeque manus.
Hor. ep. II 2_{16} viveret in terris te *siqui*s avarior.
3_{376} poterat duci *quia* cena sine istis.
Tib. I 3_{21} audeat invita *nequis* dicedere amore.
4_{24} iurasset cupide *quidquid* ineptus amor.
$_{49}$ velit insidiis altas *si* claudere valles.
6_{32} instabat toto *cui* tua nocte canis.
$_{78}$ venerit iste / *si* furor.
10_{16} cursarem vestros *cum* temere ante pedes.
II 1_{78} explorat caecas *cui* manus ante vias.
Prop. II 12_{15} evolat heu nostro *quoniam* de pectore.
34_{22} errabant multo *quod* tua verba mero.
III 4_{20} cernis ab Aenea *quod* superesse caput.
20_{2} vidisti a lecto *quem* dare vela tuo.
IV 22_{4} traicit alterno *qui* leve pondus equo.

2) Postquam de ratione, quae inter verbum et coniunctiones intercedit, diximus, iam ad ceteras normas et regulas transeundum est, quibus coniunctiones suis locis motae certis quibusdam et constantibus sedibus ab ommibus poetis Latinis collocari solent; inseruntur enim saepe inter voces grammatice inter se cohaerentes velut substantivum et attributum (adiectivum vel genetivum). En exempla:

Pl. Amph. 14 lucrum *út* perenne vobis semper suppetat.
334 métuo vocis *ne* vicem hodie hic vapulem.
466 iam ille ílluc ad erum *quom* Amphitruonem advenerit.
487 patér curavit uno *ut* fetu fieret
uno *ut* labore absolveret aerumnas duas.
646 id modo *si* mercedis / datur mihi.
973 diligentem *ut* uxorem decet.

As. 256 alii *quod* servi solent.
947 plausum *si* clarum datis.

Aul. 151 laudó, malum *quom* amici tuom ducis malum.
370 rapácidarum *ubi* tantum sit in aedibus.
479 opuléntiores pauperiorum filias
ut indotatas ducant uxorem domum.
614 salvam *ut* aulam abs te auferam.

Bacch. 42 aliquem *ut* hominem reperiam.
1206 suis *qui* filiis fecere insidias.

Capt. 53 vos *quod* monitos voluerim.
202 in ré mala animo *si* bono utare, adiuvat.
881 meum *qui* gnatum surripuit.

Cas. 107 uxórem *ut* istam ducam.
657 viro *quae* suo interminatur.
809 huius *quom* copiam mihi dedisti.
939 meam *ut* uxorem aspiciam.

Cist. 3 soror *si* mea esses.
655 haec *quod* cistella hic iacet.

Curc. 115 tibí *qui* screanti siccae semisomnae adfert potionem.
550 tuóm *qui* signum ad me attulisset.
605 parentes *né* meos mihi prohibeas.
Epid. 103 orationem *unde* horum placide persequor.
189 senatí *qui* columen cluent.
Men. 363 domus *quom* haec tua sit.
724 peregríno *ut* advenienti narrent fabulas.
902 suo *qui* regi tantum concivit máli.
958 b tergi *ut* in rem esse arbitror.
1064 meam *quom* formam noscito.
Merc. 75 navem, metretas *quae* trecentas tolleret.
112 erus *út* minor opera tua servetur.
623 eó *si* pacto posset indagarier.
659 patrem atque matrem *ut* meos salutem.
842 divom atque hominum *quae* superatrix atque era eadem est.
873 properantem *qui* me commorare.
979 filio suo *qui* innocenti fecit tantam iniuriam.
Mil. 32 tuas *qui* virtutes sciam.
691 meam *qui* matrem munerem.
916 bene líneatam *si* semel carinam conlocavit.
Most. 695 mélius *quóm* prandium quam solet dedit.
811 voltu *ut* tristi est senex.
1043 filiom *út* suom arcesserem.
Persa 535 tali *út* in luto haeream.
842 tuo *ut* imperio paream.
1287 mina *quem* argenti circumduceret.
Poen. 5 bonoque *ut* animo sedeat.
15 duplicem *ut* mercedem feras.
575 lenonem *út* periurum perdas.
773 suom *qui* servom diceret.
892 erus *si* tuos volt.
1388 cognatum *quem* tuom esse intellego.
Pseud. 528 tuos *quam* gnatus deperit.
638 erus *si* tuos domist.
719 tuam *qui* amicam hinc accersebat.

910 homo *si* ille abiit.
1074 esse rem *ut* salvam scias.
1104 suom *qui* officium facere immemor est.
1106 eri *si* sui se abdiderunt.

Rud. 546 aurum átque argentum *ubi* omne compactum fuit.
985 meúm *quod* rete atque hami nancti sunt.

Stich. 274 Jovis *qui* nuntius perhibetur.
601 meá *qui* causa sumptum fecit.

Trin. 123 malúmque *ut* huius cum tuo misceres malo.
154 suo *ne* gnato crederem.
548 malós in *quem* omnes publice mitti decet.
621 quoí tuam *quom* rem credideris.
712 meus *ut* animus est.
788a sed epístulas *quando* opsignatas adferet.

Truc. 35 rete *qui* iaculum parat.
305 lateres *si* veteres ruont.
438 germánae *quod* sorori non credit soror.
630 ventre *dum* salvo licet.
771 méus *qui* adfinis fuit.
965 meámque *ut* rem video bene gestam.

Enn. annal. 18 Venus *quem* pulchra dearum fari donavit.
37 pater *quam* noster deperit.
326 Romanorum induperator *quod* quisque in bello gessit.

scen. 134 meae *cum* vitae parcam.
191 valida *quorum* tenacia infrenari.
206 meae in *quem* lacrumae guttatim cadunt.

Pacuv. 244 lymphis flavis fulvum *ut* pulverem . . abluam.
368 id *quo* saxum impulerit fors.

Ter. Andr. 478 hicine me *si* imparatum in veris nuptiis adortus esset.

Eun. 402 negoti *siquando* odium ceperat.
413 elephantis *quem* Indicis praefecerat.
13 vetus *si* poeta non lacessitet.

Hec. 10 eodem *ut* iure uti senem / liceat.
62 antiqua *ut* consuetudine agitarem.
121 animi *ut* incertus foret.
212 suos *cui* liberos committeret.
Ad. 34 soli *cum* sibi sit male.
92 advenienti *quod* mihi, Micio, / dixere.
330 omnium in *quo* spes opesque sita erant.
973 Phrygiam *ut* uxorem meam una mecum videam liberam.

Lucil. 32 Carneadem *si* ipsum Orcus remittat.
300 gallinaceus *cum* victor se gallus honeste
altius in digitos . . erigit.
377 hoc cacosyntheton atque canina *si* lingua dico.
398 spurcos ore *quod* omnes extra castra ut
stercus foras eiecit.
671 publicanus vero *ut* Asiae fiam.
849 repudium *quod* filiae remisit.
966 tuam *ut* memoriam retineas (Bentleius
coni: metuam, ut memoriam retineas).
1042 Tessalam *ut* indomitam frenis subigamque domemque.
1165 fervens *cum* marculus ferrum (tinnitu)
multo cum magnis ictibus tundit.
1255 porro homines nequam, malus *ut* quartarius cippos
colligere omnes.
1344 summum / *ne* damnum faciam.

Cic. Jl. 2 auguris *ut* nostri Calchantis fata queamus / scire.
12 Jovis *ut* pulsu penetraret ab ara.
Ar. 5 Deltoton dicere Grai *quod* soliti, simili *quia*
forma littera claret.
34 vario *qui* nomine dignant.
211 quadrupes *qua* vasta tenetur.

Lucr. I 111 aeternas *quoniam* poenas in morte timendumst.
117 Ennius *ut* noster cecinit.
145 res *quibus* occultas penitus convisere possis.
169 seminibus *quia* certis quaeque creantur.
339 principium *quoniam* cedendi nulla daret res.
404 namque canes *ut* montivagae per saepe ferarum . . .

439 scilicet hoc id erit, vacuum *quod* inane vocamus.
472 res in *quo* quaeque geruntur = 482, 505, 955.
499 paucis *dum* versibus expediamus.
501 semina *quae* rerum primordiaque esse docemus.
518 solido *quae* corpore constant.
642 inversis *quae* sub verbis latitantia cernunt.
881 minaci / robore *cum* saxi franguntur.
883 sanguinis aut aliquid, nostro *quae* corpore aluntur.
1080 sua *quod* natura petit = II 237.
1085 terreno *quae* corpore contineantur.
1109 temporis *ut* puncto nil exstet.
II 22 delicia quoque *uti* multa substernere possint.
35 textilibus *si* in picturis ostroque rubenti . . .
140 in solis *quae* lumine cernere quimus.
222 imbris *uti* guttae caderent per inane.
344 laetantia *quae* loca aquarum concelebant.
412 organici *quae* mobilibus digitis expergefacta figurant.
452 fluvido *quae* corpore liquida constant.
471 solis *qui* lumina / numquam dispexere.
520 ancipiti *quoniam* mucroni utrimque notantur.
745 caecis *quaecumque* tenebris / tangimus.
806 larga *cum* luce repleta est.
III 38 funditus humanam *qui* vitam turbat.
101 nulla *cum* in parte siet mens.
176 corporeis *quoniam* telis ictuque laborat.
188 momine *uti* parvo possint impulsa moveri.
221 Bacchi *cum* flos evanuit.
278 corporibus *quia* de parvis paucisque creatast.
390 corpore *quae* in nostro pulices et cetera ponunt.
459 huc accedit uti videamus, corpus *ut* ipsum
suscipere immanis morbos durumque laborem . . .
506 haec igitur tantis *ubi* morbis corpore in ipso.
592 finis *dum* vitae vertitur.
663 vulneris ardenti *ut* morsu premat.
669 in multas *quoniam* partis disciditur.
681 vitae *cum* limen inimus.
746 certa suo *quia* semine . . vis animi . . crescit.

869 mortalem vitam mors *cum* immortalis ademit.
1028 magnis *qui* gentibus imperitarunt.
1044 restinxit stellas exortus *ut* aetherius sol.
1070 morbi *quia* causam non tenet aeger.
1094 mensibus atque annis *qui* multis occidit ante.
IV 84 ergo lintea de summo *cum* corpore fucum / mittunt.
241 verum nos oculis *quia* solis cernere quimus.
514 normaque *si* fallax rectis regionibus exit.
515 et libella aliqua *si* ex parti claudicat.
521 falsis *quaecumque* ab sensibus ortast.
858 corporis ipsa / *quod* natura cibum quaerit.
920 animai *quin* opera sit.
926 cinere *ut* multa latet obrutus ignis.
1011 magnis *quae* motibus edunt.
1052 Veneris *qui* telis accipit ictus.
1109 et commiscendo *cum* semine forte . . femina vicit.
1114 membra voluptatis *dum* vi labefacta liquescunt.
1234 pater a gnatis *ne* dulcibus umquam appelletur.
V 49 haec igitur *qui* cuncta subegerit.
74 terrarum *qui* in orbi cuncta tuetur.
316 ex infinito *quae* tempore pertolerassent.
477 partes *ut* mundi totius exstent.
570 calor *quoniam* solis lumenque perfusum.
665 certo *quae* tempore fiunt.
739 Flora *quibus* mater praespargens ante viai
cuncta . . . opplet.
658 solque suos etiam dimittere languidus ignis
tempore *cur* certo nequeat.
956 tellus *quod* dura creasset.
1084 cornicum *ut* saecla vetusta . . . dicuntur.
1220 fulminis horribili *cum* plaga torri datellus contremit.
1226 summa etiam *cum* vis violenti per mare venti . .
verrit.
1236 sub pedibus tellus *cum* tota vacillet.
1306 horribile humanis *quod* gentibus esset in armis.
VI 6 omnia veridico *qui quondam* ex ore profudit.
76 nec de corpore *quae* sancto simulacra feruntur.

146 haec multo *si forte* umore recepit.
150 aridior porro *si* nubes accipit ignem.
160 nubes ignis *cum* semina multa/excussere.
152 lauricomos *utsi* per montis flamma vagetur.
330 validis *quae* de tormentis missa feruntur.
375 in eo *si* tempore fiunt.
377 ancipiti *quoniam* bello turbatur.
391 flammas *ut* fulguris halent.
398 patris *cum* telum perpetiuntur/obtundi.
496 demissus *ut* imber decidat.
523 terraque *cum* fumans umorem tota redhalat.
582 incita *cum* vis / erumpitur.
612 omnia *quae* maria ac terras spargunt.
639 per fauces montis *ut* Aetnae exspirent ignes.
705 corpus *ut* exanimum siquod procul ipse iacere conspicias.
1030 parte *quod* ex una spatium vacat.
1077 mare *si* totum velit eluere.
1205 profluvium porro *qui* taetri sanguinis acre exierat.

Cat. 10_{19} provincia *quod* mala incidisset.
13_{14} totum *ut* te faciant Fabulle nasum.
14_{14} misti, continuo *ut* die periret.
17_{10} verum totius *ut* lacus putidaeque paludis est vorago.
$_{26}$ ferream *ut* soleam tenaci in voragine mula.
44_{8} non immerenti *quam* mihi meus venter . . . dedit.
51_{62} fama *quod* bona comprobet.
62_{37} tacita *quem* mente requirunt.
63_{2} Phrygium *ut* nemus citato cupide pede tetigit.
64_{8} diva *quibus* retinens in summis urbibus arces
ipsa levi fecit volitantem flamine currum.
$_{48}$ sedibus in mediis, Indo *quod* dente politum
tincta tegit roseo conchyli purpura fuco.
$_{61}$ saxea *ut* effigies bacchantis prospicit.
$_{71}$ a misera, adsiduis *quam* luctibus externavit.
$_{212}$ castae *cum* moenia divae / . . . concrederet.
$_{226}$ nostros *ut* luctus nostraeque incendia mentis . . . decet.

66_{17} thalami *quas* intra limina fundunt.
$_{74}$ condita *quin* veri pectoris evoluam.
67_{47} longus homost, magnas *cui* lites intulit olim.
65_{5} Troia Rhoeteo *quem* subter litore tellus
ereptum nostris obterit ex oculis.
68_{3} naufragum *ut* eiectum spumantibus aequoris undis
sublevem.
78_{4} cum puero *ut* bello bella puella cubet.
95_{3} milia *cum interea* quingenta Hortensius uno . . .
101_{7} nunc tamen interea haec prisco *quae* more parentum
tradita sunt.
115_{4} uno *qui* in saltu tot bona possideat.

Verg. ecl. 2_{12} tua *dum* vestigia lustro.
$_{53}$ castaneasque nuces, mea *quas* Amaryllis amabat.
5_{17} puniceis humilis *quantum* saliunca rosetis
iudicio nostro tantum tibi cedit Amyntas.
8_{80} limus *ut* hic durescit et haec *ut* cera liquescit.

georg. I 7 Liber et alma Ceres, vestro *si* munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutavit aristo.
69 illic, officiant laetis *ne* frugibus herbae.
104 iacto *qui* semine comminus arva insequitur.
115 praesertim incertis *si* mensibus amnis abundans exit.
195 grandior *ut* fetus siliquis fallacibus esset.
346 omnis *quam* chorus et socii comitentur.
391 testa *cum* ardente viderent.
469 tempore *quamquam* illo tellus quoque et
aequora ponti . . . signa dabant.

II 180 tenuis *ubi* argilla et dumosis calculus arvis . . .
458 o fortunatos nimium, sua *si* bona norint.

III 135 hoc faciunt, nimio *ne* luxu obtunsior usus
sit genitali arvo.
280 hippomanes vero *quod* nomine dicunt.
298 glacies *ne* frigida laedat.
474 Norica *siquis* castella in tumulis . . . . . videat.

IV 27 pontibus *ut* crebris possint consistere.

116 extremo *ni* sub fine laborum vela traham.
282 genus *unde* novae stirpis revocetur.
383 centum *quae* silvas, centum *quae* flumina servant.
394 immania *cuius*
armenta et turpis pascit sub gurgite phocas.
520 spretae Ciconum *quo munere* matres
. . . iuvenem sparsere per agros.
523 caput a cervice revolsum gurgite
cum medio portans Oeagrius Hebrus volveret.
560 Caesar *dum* magnus ad altum fulminat Euphratem.

Aen. I 5 genus *unde* Latinum
Albanique patres atque altae moenia Romae.
109 saxa, vocant Itali mediis *quae* in fluctibus Aras.
181 Anthea *siquem*
iactatum vento videat Phrygiasque biremes.
665 patris summi *qui* tela Typhoea temnis.
667 frater *ut* Aeneas pelago tuus omnia circum
litora iactetur.

II 4 Troianas *ut* opes et lamentabile regnum eruerint Danai.
22 Priami *dum* regna manebant 90 invidia *postquam* pellacis
Uixis . . concessit.
163 impius *ex quo*
Tydides sed enim scelerumque inventor Ulixes
. . . . . . corripuere sacram effigiem.
184 effigiem statuere, nefas *quae* triste piaret.
379 improvisum aspris *veluti qui* sentibus anguem
pressit humi nitens.
507 urbis *uti* captae casum convulsaque vidit
limina tectorum.

III 10 litora *cum* patriae . . . relinquo.
107 maximus *unde* pater, si rite audita recordor
Teucrus . . . est advectus.
168 Jasiusque pater, genus *a quo* principe nostrum.
301 sollemnes *cum* forte dapes et tristia dona
. . . libabat cineri Andromache.

304 viridi *quem* caespite inanem
et geminas . . . sacraveat aras.
473 fieret vento mora *ne* qua ferenti.
655 summo *cum* monte videmus ipsum inter pecudes.
IV 100 habes, tota *quod* mente petisti.
432 nec pulchro *ut* Latio careat regnumque relinquat.
459 miro *quod* honore colebat.
681 sic te *ut* posita, crudelis, abessem.
V 190 Troiae *quos* sorte suprema delegi.
325 spatia et *si* plura supersint.
328 levi *cum* sanguine Nisus
labitur infelix, caesis *ut* forte iuvencis
fusus humum viridesque super madefecerat herbas.
858 et superincumbens *cum* puppis parte revulsa
. . . proiecit in undas praecipitem.
VI 11 magnam *cui* mentem animumque
Delius inspirat vates.
190 geminae *cum* forte columbae
ipsa sub ora viri caelo venere volantes.
371 sedibus *ut* saltem placidis in morte quiescam.
473 coniunx *ubi* pristinus illi respondet curis.
553 vis *ut* nulla virum, non ipsi exscindere bello
caelicolae valeant.
596 per tota novem *cui* iugera corpus porrigitur.
778 Assaraci *quem* sanguinis Jlia mater educet.
VII 427 placida *cum* nocte iaceres.
494 fluvio *cum forte* secundo deflueret.
509 quadrifidam quercum cuneis *ut forte* coactis scindebat.
540 atque ea per campos aequo *dum* Marte geruntur.
719 saevus *ubi* Orion hibernis conditur undis.
777 exigeret versoque *ubi* nomine Virbius esset.
VIII 62 ego sum, pleno *quem* flumine cernis stringentem ripas.
129 Danaum *quod* ductor et Arcas.
141 caeli *qui* sidera tollit.
194 semihominis Caci facies *quam* dira tenebat.
396 similis *si* cura fuisset.

IX 1 atque ea diversa penitus *dum* parte geruntur.
156 melior *quoniam* pars acta diei.
368 cetera *dum* legio campis instructa moratur.
435 purpureus *veluti cum* flos succisus aratro
languescit moriens.
531 summis *quam* viribus omnes expugnare Itali.

X 89 miseros *qui* Troas Achivis / obiecit.
98 ceu flamina prima / *cum* deprensa fremunt.
176 caeli *qui* sidera parent.
273 liquida *siquando* nocte cometae . . rubent.
366 aspera *quis* natura loci dimittere quando suasit equos·
551 silvicolae Fauno Dryope *quem* nympha crearat.
565 centum *cui* bracchia dicunt.
567 Jovis *cum* fulmina contra/tot paribus streperet clipeis.
586 Lucagus *ut* pronus pendens in verbera telo
admonuit biiugos, proiecto *dum* pede laevo
aptat se pugnae, subit oras hasta.
703 una *quem* nocte Theano
in lucem genitori Amyco dedit.
708 multos Vesulus *quem* pinifer annos defendit.
803 effusa *siquando* grandine nimbi praecipitant 861.

XI 174 esset par aetas et idem *si* robur ab annis.
524 tenuis *quo* semita ducit.
642 nudo *cui* vertice fulva caesaries nudique umeri.
792 haec dira meo *dum* vulnere pestis pulva cadat.

XII 4 Poenorum *qualis* in arvis . . . movet arma leo.
349 castra *ut* Danaum speculator adiret.
365 Edoni Boreae *cum* spiritus alto / insonat Aegeo.
473 nigra velut magnas domini *cum* divitis aedes
pervolat . . . hirundo.
623 in faciem soror *ut* conversa Metisci aurigae ... regebat.
636 an fratris miseri letum *ut* crudele videres.
819 nulla fati *quod* lege tenetur.

Cul. 98 baculo *dum* nixus apricas / pastor agit curas.
70 florida *cum* tellus . . . vere notat dulci . . arva.

243 saxum procul advorso *qui* monte revolvit.
323 fuso *quod* sanguine . . . lustravit . . Troiam.
363 mediis *quem* quondam sedibus urbis / . . . consumpsit.

Cir. 246 decus *quae* dulce mihi te donat.
268 nostris *qui* moenibus adsidet hostis.
311 tui *cum* spes integra maneret.
349 lux *ubi* laeta diem mortalibus . . . quatiebat.
408 Odomantina *siqui* de gente venitis.

Cat. 9_{25} Hesperidum *ni* munere capta fuisset.

Hor. epod. 1_{33} quod aut avarus *ut* Chremes terra premam.
5_{37} exsucta *uti* medulla et aridum iecur
amoris esset poculum.
10_{21} opima *quod si* praeda curvo litore
porrecta mergos iuverit.
17_{56} inultus *ut* tu riseris Cotyttia / volgata.

sat. I 2_{10} sordidus atque animi *quod* parvi nolit haberi.
$_{89}$ quod pulchrae clunes, breve *quod* caput, ardua cervix.
3_{28} evenit, inquirant vitia *ut* tua.
4_{51} ebrius et, magnum *quod* dedecus, ambulet ante.
$_{114}$ ne sequerer moechas, concessa *cum* venere uti possem.
6_{72} magni / *quo* pueri magnis e centurionibus orti . . . ibant.
10_{22} difficile et mirum, Rhodio *quod* Pitholeonti contigit.

II 3_{129} servosque, tuo *quos* aere pararis $_{255}$.
$_{298}$ dixerit insanum *qui* me, totidem audiet.
4_{12} longa *quibus* facies ovis erit, illa memento.
5_{12} res *ubi* magna nitet domino sene.
$_{70}$ mulier *si forte* dolosa
libertusve senem delirum temperet.
6_{31} ad Maecenatem memori *si* mente recurris.
$_{102}$ rubro *ubi* cocco
tincta super lectos canderet vestis eburnos.
8_{10} his *ubi* sublatis puer alte cinctus acernam
gausape purpureo mensam pertersit.

epist. I 17_{26} mirabor via *si* conversa decebit.
18_{84} nam tua res agitur, paries *cum* proximus ardet.

II 271 quo pacto partes tutetur amantis ephebi
ut patris attenti, lenonis *ut* insidiosi.
211 meum *qui* pectus inaniter angit.
233 Choerilus, incultis *qui* versibus et male natis
rettulit acceptos.
237 poema *qui* tam ridiculum tam care prodigus emit.
3_{220} carmine *qui* tragico vilem certavit ob hircum.

carm. I 2_{10} nota *quae* sedes fuerat columbis.
23_{9} atqui non ego te, tigris *ut* aspera
Gaetulusve leo frangere persequor.
25_{17} laeta *quod* pubes hedera virenti
gaudeat pulla magis atque myrto.
34_{2} insanientis *dum* sapientiae consultus erro.
35_{13} iniurioso *ne* pede proruas stantem columnam.
II 3_{18} flavus *quam* Tiberis lavit.
6_{17} ver *ubi* longum . . . praebet Juppiter.
8_{3} dente *si* nigro fieres.
III 24_{12} immetata *quibus* iugera . . . fruges ferunt.
IV 3_{17} o testudinis aureae
dulcem *quae* strepitum, Pieri, temperas.
5_{26} Germania *quos* horrida parturit fetus.
$_{6}$ instar veris enim voltus *ubi* tuus adfulsit populo.
14_{20} indomitas prope *qualis* undas / exercet.

Tib. I 1_{19} furorem / *qui* maris et tristes ferre potest pluvias.
4_{39} tu, puero *quodcumque* tuo temptare libebit
3_{79} Veneris *quod* lumina laesit.
5_{12} carmine *cum* magico praecinuisset anus.
6_{33} tua *si* bona nescis servare.
$_{73}$ non ego te pulsare velim, sed, venerit iste
si furor, optarim.
10_{59} a, lapis est, ferrumque, suam *quicumque*
puellam verberat.
II 1_{47} calidi *cum* sideris aestu / deponit.
2_{13} totum *quaecumque* per orbem / fortis arat.
$_{16}$ eoi *qua* maris unda rubet.
4_{33} sed pretium *si* grande feras, custodia victast.

Prop. II 1_{65} hoc *siquis* vitium poterit mihi demere.
12_{15} evolat heu nostro *quoniam* de pectore.

III 8_{25} tecta superciliis *siquando* verba remittis.
11_{48} nomine *quem* simili vita superba notat.
12_{10} haec tua *ne* virtus fiat amara tibi.
15_{33} litore *si* tacito sonitus rarescit harenae.

IV 1_{59} sed tamen exiguo *quodcumque* e pectore rivi fluxerit.
7_{81} pomosis Anio *qua* spumifer incubat arvis.

Aetna 72 vasto *qui* pondere montis/aestuat.
88 falsa *quotiens* sub imagine peccant.
159 ora/*quod* patula in promptu cernis.
237 nubila *cur* Panope caelo denuntiet imbres.
286 rigido *quia* vertice surgens/infesta est.
344 torrens *ut* spiritus . . . corpora diripiat.
502 praeceps sonanti/*cum* solido inflexa est.
508 Symaethi quondam *ut* ripas traiecerit.
603 fervens *ubi* Sirius ardet.

Restant nonnulli versus, in quibus coniunctiones et pronomen relativum inter duo adiectiva vel adiectivum et genetivum inserta sunt:

Naev. trag. 17 tuós *qui* celsos terminos tutant.

Plauti Epid. 436 suam *qui* undantem chlamydem . . .

Mercat. 340 bonum *quae* meum comprimit consilium.

Lucil. 372 puncto uno horae *qui* quoque invasit
(i. e: qui uno quŏque horae puncto invasit).

Cic. Ar. 174 exiguo *qui* stellarum candore nitescit.
185 exiguo superum *quae* lumina tempore tranat.
222 Graio Procyon *qui* nomine fertur.

Lucr. II 309 omnia *cum* rerum primordia sint in motu.

IV 1083 rabies *unde* illaec germina surgunt (rabies : genet).

V 774 solis *uti* varios cursus lunaeque meatus.
1063 irrita canum *cum primum* magna Molossum mollia ricta fremunt.

VI 310 frigida *cum* venti pepulit vis missa.
Prop. IV 1_{93} equi *dum* saucia protegit ora.
Verg. Aen. VI_{57} Dardana *qui* Paridis direxti tela.
204 discolor *unde* auri per ramos aura refulsit.
353 tua *ne* spoliata armis excussa magistro/deficeret.
VII 263 nostri *si* tanta cupido est.
X 100 rerum *cui* prima potestas.
Horat. epist. II 2_{131} cetera *qui* vitae servaret munia.
Aetna 601 nulla/*cum* tanta . . . spectacula cernes.

Huic traiectionis generi adnumeranda esse mihi videntur aliquot exempla, in quibus particulae et pronomen relativum duabus cinguntur vocibus grammatice coniunctis, sed non tam arte coniunctis quam in antecedentibus versibus; alia enim vox una cum particula inter nomina illa ponitur.

Plauti Bacch. 14 suam *qui* auro vitam venditat.
Pers. 256 argenti mutui *ut* ei egenti opem adferam.
Poenul. 1175 delubrum *qui* hodie ornatum . . .
Trin. 68 malís te *ut* verbis multis multum obiurlgem.
529 argénti *quom* alibi messis maxumast.

Ennii v 236 magnam *cum* lassus diei partem fuisset.
374 equus, spatio *qui* saepe supremo vicit Olympia.

Lucr. I 33 in gremium *qui* saepe tuum se reicit.
62 humana ante oculos foede *cum* vita iaceret.
100 exitus *ut* classi felix faustusque daretur.
589 variae volucres *ut* in ordine cunctae ostendant.
667 ex nulla facere id *si* parte reparcent.
989 praeterea spatium summai totius omne
undique *si* inclusum certis consisteret oris.
II 194 e nostro *cum* missus corpore sanguis emicat.
889 lapides et ligna et terra *quod* una
mixta tamen nequeunt.
1168 antiquum genus *ut* pietate repletum . . . tolerarit.

III 11 floriferis *ut* apes in saltibus omnia libant.
134 proprio *quae* tum res nomine egebat.
774 aetatis spatio *ne* fessa vetusto/obruat.

IV 298 rectam *si* fronte figuram servat.
303 quinque etiam sexve *ut* fieri simulacra suerint.
638 hominis *quae* tacta salivis disperit.
1215 semina *cum* Veneris stimulis excita per artus
obvia conflixit . . . ardor.
1278 coniugibus *quod* nil nostris opus esse videtur.

V 22 Herculis antistare autem *si* facta putabis.
463 ipsaque *ut* interdum tellus fumare videtur.
481 maxima *qua* nunc se ponti plaga caerula tendet.
486 in medio *ut* propulsa suo condensa coiret.
803 folliculos *ut* nunc teretes aestate cicadae linquunt.
1051 rerum *ut* perdiscere nomina vellent.
1340 fera fata suis *cum* multa dedere.

VI 353 e parvis *quia* facta minute corporibus.
1180 quippe patentia *cum* totiens ardentia morbis
lumina versarent.

Catull. 63_{74} roseis *ut* huic labellis sonitus celer abiit.
64_{73} illa tempestate ferox *cum* robore Theseus attigit.
76_{21} surrepens imos *ut* torpor in artus.

Vergil. ecl. I 28 candidior *postquam* tondenti barba cadebat.
III 41 descripsit radio totum *qui* gentibus orbem.
IV 58 Arcadia mecum *si* iudice certet.
V 13 in viridi nuper *quae* cortice fagi carmina descripsi.
VI 43 Hylan nautae *quo* fonte relictum clamassent.
X 10 indigno *cum* Gallus amore peribat.

georg. I 56 nonne vides, croceos *ut* Tmolus odores, India mittit ebur.
314 spicea iam campis *cum* messis inhorruit.
336 frigida Saturni sese *quo* stella receptet.

III 139 exactis gravidae *cum* mensibus errant.
388 nigra subest udo tantum *cui* lingua palato.

IV 388 magnum *qui* piscibus aequor . . . metitur.

Aen. I 1 Troiae *qui* primus ab oris Italiam . . . venit.
151 pietate gravem ac meritis *si forte* virum / conspexere
205 sedes *ubi* fata quietas / ostendunt.
470 primo *quae* prodita somno Tydides . . vastabat.
511 ater *quos* aequore turbo / dispulerat.
522 novam *cui* condere Juppiter urbem . . . dedit.
602 magnum *quae* sparsa per orbem.
II 230 sacrum *qui* cuspide robur / laeserit.
472 frigida sub terra tumidum *quem* bruma tegebat.
545 rauco *quod* protinus aere repulsum . . . pependit.
626 ac velut antiquam in montibus ornum
cum ferro accisam crebrisque bipennibus instant.
III 486 accipe et haec, manuum tibi *quae* monumenta mearum sint.
IV 248 cinctum adsidue *cui* nubibus atris
piniferum caput et vento pulsatur et imbri.
263 dives *quae* munera Dido fecerat.
461 nox *cum* terras obscura teneret.
684 extremus *siquis* super halitus errat.
V 87 caeruleae *cui* terga notae maculosus . . . incendeba.
131 longos *ubi* circumflectere cursus (scirent).
274 aera *quem* obliquum rota transit.
667 cursus *ut* laetus equestres / ducebat.
VI 453 qualem primo *qui* surgere mense
aut videt aut vidisse putat per nubila lunam.
531 pio *si* poenas ore reposco.
VII 83 nemorum *quae* maxima sacro fonte sonat.
268 est mihi nata, viro gentis *quam* iungere nostrae
non patrio ex adyto sortes . . . sinunt.
736 Teleboum Capreas *cum* regna teneret.
746 horrida praecipue *cui* gens (scl. est).
VIII 110 audax *quos* rumpere Pallas
sacra vetat 170 lux *cum* primum terris se crastina reddett.
391 tonitru *cum* rupta corusco
ignea rima micans percurrit lumine nimbos.

412 castum *ut* servare cubile
coniugis et possit parvos educere natos.
427 toto genitor *quae* plurima caelo deicit in terras.
IX 1 atque ea diversa penitus *dum* parte geruntur.
335 illa *qui* plurima nocte / luserat.
347 pectore in adverso totum *cui* comminus ensem condidit.
747 at non hoc telum, mea *quod* vi dextera versat.
X 3 terras *unde* arduus omnes
castraque Dardanidum adspectat.
244 mea *si* non irrita dicta putaris.
313 virum *qui* maximus ultro / Aenean petit.
321 graves *dum* terra labores praebuit.
XI 269 patriis *ut* redditus aris coniugium optatum . . . viderem.
498 obvia *cui* Volscorum acie comitante Camilla.
821 fida ante alias *quae* sola Camillae.
XII 183 cesserit Ausonio *si* fors victoria Turno.
331 apud gelidi *cum* flumina concitus Hebri.
392 acri quondam *cui* captus amore . . . augurium dabat.
518 piscosae *cui* circum flumina Lernae ars fuerat.
778 colui vestros *si* semper honores.
857 armatam saevi Parthus *quam* felle veneni . . . torsit.
932 miseri te *siqua* parentis / tangere cura potest.
Cul. 313 ommis *ut* in cineres Rhoetei litoris ora . . . daretur.
Cir. 48 prodigiis *ut* quodam exterrita amoris / Scylla viserit.
521 omnia *qui* imperio terrarum milia versat.

Horat. epod 3_{1} parentis olim *siquis* impia manu
senile guttur fregerit.
8_{17} inliterati *num* minus nervi rigent.
9_{7} actus *cum* freto Neptunius dux fugit ustis navibus.
sat. I 4_{74} in medio *qui*/scripta foro recitant.
$_{126}$ avidos vicinum funus *ut* aegros/exanimat.
5_{45} proxima Campano ponti *quae* villula.
II 1_{65} maiorum *ne quis* amicus/frigore te feriat.
4_{94} fontes *ut* adire remotos atque haurire queam.
5_{27} magna minorve foro *si* res certabitur olim.

7 $_{47}$ acris *ubi* me/natura intendit.
epist. I 18 $_{52}$ virilia *quod* speciosius arma non est qui tractet.
II 2 $_{16}$ excepta nihil te *si* fuga laedat.
$_{157}$ viveret in terris te *siquis* avarior uno.
$_{172}$ puncto *quod* mobilis horae/ . . . permutet dominos.
carm. I 2 $_{16}$ Iliae *dum* se nimium querenti/iactat ultorem.
20 $_{2}$ Graeca *quod* ego ipse testa/conditum levi.
II 17 $_{5}$ a te meae *si* partem animae rapit.

Tibull. I 1 $_{4}$ Martia *cui* somnos classica pulsa fugant.
3 $_{21}$ audeat invito *nequis* discedere Amore.
4 $_{49}$ velit insidiis altas *si* claudere valles.
7 $_{13}$ tacitis *qui* leniter undis . . . serpis.
II 6 $_{5}$ tua *qui* ferus otia liquit.

Propert. I 10 $_{2}$ primo *cum* testis amori/adfueram.
II 29 $_{1}$ extrema, mea lux, *cum* potus nocte vagarer.
33 $_{3}$ Nilo *quae* sacra tepente/misit.

Apud recentiores inprimis poetas Latinos certae quaedam adiectivorum et substantivorum collocationes iterum atque iterum inveniuntur: adiectiva in initio versus posita sunt, cum substantiva in fine collocata sequantur. Talem vocum ordinem legis exempli gratia:

Tib. I 1 $_{6}$ dum meus adsiduo luceat igne focus.

Variis modis huic vocum seriei coniunctiones et pronomen relativum inseri solent; atque primo loco ea afferemus exempla, quibus coniunctiones et pron. rel. inter adiectiva inserta sunt. Qua in re verbum non certa sede ponitur, mox substantivis cingitur, mox post substantantiva, mox post adiectiva legitur.

Tales igitur vocum ordines efficiuntur:

a — coni. — b — A — verb. — B.
a — coni. — b — A — B — verb.
a — coni. — b — verb. — A — B.

Lucr. III 675 omnis *ut* actarum exciderit retinentia rerum.
IV 899 tantula *quod* tantum corpus corpuscula possunt.
V 622 Democrti *quod* sancta viri sententia ponit.

Catull. 10_{22} fractum *qui* veteris pedem grabati
in collo sibi collocare posset.
51_{5} misero *quod* omnes eripit sensus mihi.
64_{202} has *postquam* maesto profudit pectore voces.
$_{388}$ annua *quom* festis venissent sacra diebus.
61_{1} omnia *qui* magni dispexit lumina mundi.
$_{3}$ flammeus *ut* rapidi solis nitor obscuretur.
67_{21} languidor tenera *cui* pendens sicula beta.
$_{33}$ flavos *quam* molli percurrit flumine Mela.
68_{115} pluribus *ut* caeli tereretur ianua divis.

Verg. ecl. 1_{43} bis senos *cui* nostra dies altaria fumant.
8_{66} coniugis *ut* magicis sanos avertere sacris / experiar sensus.

georg. III 487 lanea *dum* nivea circumdatur infula vitta.

Aen. I 99 saevus *ubi* Aeacidae telo iacet Hector.
394 aetheria *quos* lapsa plaga Jovis ales aperto turbabat caelo.
VII 148 postera *cum* prima lustrabat lampade terras orta dies
X 589 tristis *ubi* infausto committitur omine pugna.
751 raptum *cum* fulva draconem / fert aquila.
Cul. 47 lucida *qua* patulos velabant gramina colles.
126 hospita *dum* nimia tenuit dulcedine captos.
306 Teucria *cum* magno manaret sanguine tellus.
393 gramineam *ut* viridi foderet de caespite terram.
Cir. 23 debita *cum* castae solvuntur vota Minervae.
127 aurea sollemni comptum *quem* fibula ritu ... nectebat.
293 fessus *ubi* exstructo possis considere nido.
340 his *ubi* collicitos animi relevaverat aestus / vocibus.
394 iunctis magnum *quae* piscibus aequor ... metitur.
535 unum *quem* duplici stellarum munere vidi.

Hor. epod. 5_{39} interminato *cum* semel fixae cibo intabuissent pupulae.
12_{18} vel mea *cum* saevis agitat fastidia verbis.
13_{11} nobilis *ut* grandi cecinit Centaurus alumno.
sat. 4_{89} condita *cum* verax aperit praecordia Liber.
II 8_{88} fervida *quod* subtile exsudant vina palatum.

epist. I 19_{35} mea *cur* ingratus opuscula lector laudet ametque.
3_{46} notum *si* callida verbum reddiderit iunctura novum.
16_{83} terrestria *quando* / mortales animas vivunt sortita.

carm. I 7_{15} albus *ut* obscuro deterget nubila caelo / saepe notus.
II 8_{2} ulla *si* iuris tibi peierati / poena . . . nocuisset.

carm. IV 14_{47} te, beluosus *qui* remotis obstrepit Oceanus Britannis.

Tib. II 3_{40} bellica *cum* dubiis rostra dedit ratibus.
4_{10} naufraga *quam* vasti tunderet unda maris.
5_{16} abdita *quae* senis facta canit pedibus.
$_{40}$ Troica *qui* profugis sacra vehis ratibus.

Prop. I 3_{9} ebria *cum* multo traherem vestigia Baccho.
II. 3_{21} et sua *cum* antiquae committit signa Corinnae.
17_{8} difficile *ut* toto monte volutet onus.
22_{10} Indica *quos* medio vertice gemma tenet.
26_{6} aurea *quam* molli tergore vexit ovis.
III 7_{45} naufraga *cum* vasto Graecia tracta salost.
16_{8} candida *qua* geminas ostendunt culmina turres.
23_{18} garrula *cum* blandis ducitur hora dolis.
IV 1_{128} nam tua *cum* multi versarent rura iuvenci.
3_{65} plumbea *cum* tortae sparguntur pondera fundae.
8_{58} fortia *dum* posita Gorgone membra lavat.
10_{40} Belgica *cum* vasti parma relata ducis.

Una cum verbo coniunctiones et pron. rel. inter adiectiva inserta sunt in his exemplis:

Lucr. II 559 subdola *cum* ridet placidi pellacia pontis.
VI 610 omnia *quo* veniant ex omni flumina parte.
Catull 64 $_{157}$ talia *qui* reddis pro dulci praemia vitae.
159 saeva *quod* horrebas prisci praecepta parentis.
Tibull I 1_{15} fulgentes *ut* eat sacer agnus ad aras.
II 3_{45} lentus *ut* intra / neglegat hibernas piscis adesse minas.

Porro saepe coniunctiones et pron. rel. post adiectiva transponuntur; verbum autem interdum coniunctiones subsequitur. Talis igitur vocum ordo efficitur:

a-b-coniunctio-A-B (verb. varie inscritur).

Pl. Aul. 107. noster nostrae *qui* est magister curiae.
Most. 900. maximam his *qui* iniuriam foribus defendat.

Lucr. V 768 ipsa suo *si* fulget luna nitore.

Verg. ecl. 1_{70} sterilem exiguus *ne* deserat umor harenam.
5_{17} puniceis humilis *quantum* saliunca rosetis (cedit).
9_{3} advena nostri/(quod nusquam veriti sumus) *ut* possessor agelli.
10_{34} vestra meos olim *si* fistula dicat amores.
georg. I 43 gelidus canis *cum* montibus umor/liquitur.
III 14 tardis inges *ubi* flexibus errat / Mincius.
Aen. III 448 verso tenuis *cum* cardine ventus/impulit.
IV 441 annoso validam *cum* robore quercum /...eruere certant.
VII 11 dives inaccessos *ubi* Solis filia lucos / ... resonat cantu.
206 his ortus *ut* agris / Dardanus ... penetravit.
VIII 276 Herculea bicolor *cum* populus umbra / velavit.
VII 180 cuncta tuo *qui* bella, pater, sub numine torques.

Horat epod. 10_{19}. Jonius udo *cum* remugiens sinus ... ruperit.
sat. I 3_{92} positum ante mea *quia* pullum in parte catini sustulit esuriens.
II 4_{96} pressa Venafranae *quod* baca remisit olivae.
carm. III 26_{5} laevum marinae / *qui* Veneris latus / custodit.
IV 10_{2} insperata tuae *cum* veniet pluma superbiae.

Prop. I 15_{8} ac formosa novo *quae* parat ire viro.
II 1_{55} una meos *quoniam* praedata est femina sensus.
III 5_{32} purpureus pluvias *cur* bibit arcus aquas.
$_{36}$ Pleiadum spisso *cur* coit igne chorus.
$_{40}$ Tisiphones atro *si* furit angue caput.
IV 9_{10} per tria partitos *qui* dabat ora sonos.

Coniunctio una cum verbo substantivis cingitur in his versibus, cum adiectiva primum locum obtineant.

Hor. sat. I 1_{28} gravem duro terram *qui* vertit arato.

Tib. I 1_{57} gelidus hibernus aquas *cum* fuderit auster.
Prop. II 34_{73} felix intactum Corydon *qui* temptat Alexin.

Denique duo substantiva et duo attributa saepe ita disponuntur, ut prioris substantivi attributum et alterum substantivum in initio versus collocentur, cum prius substantivum et alterius substantivi attributum in fine versus subsequantur. Huic quoque vocum seriei coniunctiones (interdum una cum verbo) inseruntur vel postponuntur. Exempla sunt haec:

Pl. Stich. 15 viris *qui* tantas absentibus nostris facit iniurias.

Catull 64_{293} vestibulum *ut* molli velatum fronde vireret.
68_{16} iocundum *cum* aetas florida ver ageret.

Verg. ecl. 3_{38} lenta *quibus* torno facili super addita vitis.
georg. 2_{163} Julia *qua* ponto longe sonat unda refuso.
3_{196} qualis Hyperboreis aquilo *cum* densus ab oris incubuit.
Aen. III 623 duo de numero *cum* corpora nostro . . . frangeret.
626 atro *cum* membra fluitantia tabo manderet.
IV 95 una dolo divum *si* femina victa duorumst.
325 mea Pygmalion *dum* moenia frater / destruat.
V 119 triplici pubes *quam* Dardana versu / impellunt.
VII 461 magno veluti *cum* flamma sonore / virgea suggeritur.
VIII 22 tremulum labris *ubi* lumen aenis / . . . pervolitat.
680 geminas *cui* tempora flammas / laeta vomunt.
IX 49 maculis *quem* Thracius albis / portat equus.
275 mea *quem* spatiis propioribus aetas / insequitur.
X 231 perfidus *ut* nostros / praecipites Rutulus . . . premebat.
708 multos Venulus *quem* pinifer annos / defendit.
XI 30 corpus *ubi* examimi positum Pallantis . . . servabat.
Cul. 84. spoliis *dum* sancta deum fulgentibus ornet / templa.

Hor. epod. 14_{8} pocula Lethaeos *ut si* ducentia somnos . . . traxerim.
sat. II 4_{51} Massica *si* caelo suppones vina sereno.
ep. II 3_{295} ingenium misera *quia* fortunatius arte credit.

Prop. III 8_{41} moenia *cum* Graio Neptunia pressit aratro.
10_{34} vinea *qua* ductum longa tegebat opus.
16_{25} mea *ne* terra locet ossa frequenti.
IV 4_{26} Romula *ne* faciem laederet hasta Tati.
9_{57} maxima *quae* gregibus devota est ara repertis.

Eodem modo quo adiectivum ad adiectivum pronomen quoque ad pronomen accedere solet; praeter alia pronomina inprimis

1. pronomina personalia
2. eiusdem pronominis varii casus

ita collocantur. Coniunctiones autem et pronomen relativum hanc quoque vocum seriem dirimunt, inseruntur enim inter pronomina. Cuius collocationis haec exstant exempla:

Pl. Amph. 14 haec *út* me voltis adprobare, adnitier.
510 édepol ne, illa *si* istis rebus te sciat operam dare
As. 230 ánnum hunc *ne* cum quiquam alio sit.
715 atque ílla sibi *quae* hic iusserat mihi statuis.
Bacch. 642 erum maiorem meum *ut* ego hodie lusi. 818.
Capt. 238 pól ego *si* te audeam meum patrem nominem.
366 mutatio/inter me atque illum *ut* nostris fiat filiis.
Cas. 270 causa mea *ut* eam illi permittat.
Cist. 136 recéns natum eapse *quod* sibi supponeret.
Curc. 139 tibi *ne* ego, si fidem servas mecum, vineam
pro aurea statua statuam.
Merc. 178 óbsecro hercle te istuc *ut* mihi malum facias palam.
1025 haec *si* vobis lex placet.
Mil. 700 me úxore prohibent mihi *quae* huius
. . . sermones serat.
1007 tibi *si* illa hodie nupserit.
Most. 1017 mecum *ut* ille hic gesserit.
Persa 627 tu *si* hanc emeris
Pseud. 150 officium vostrum *ut* nos cogatis commonerier
Poen. 397 atque hic *ne* me verberetillum faciat.
920 haec *ut* meo ero memorem.

Rud. 1387 me *ut* hic emittat.
Stich. 446 id *ne* vos miremini.
Trin. 82 nam nunc ego *si* te surrupuisse suspicer.
299 haec tibi *si* mea imperia capesses.

Enn. sat 31 haec *ubi* ille dixit.
25 monet eos ut siquid ibi rei novae fieret dicereturve adnimadverent idque *ut* sibi nuntiarent.

Ter. Heaut. 605 Clíniam orat sibi *ut* id nunc det illam illi.
Phorm. 461 is *quód* mihi dederit consilium id persequar.
482 abs te *quam ob rem* haec abierit, causam vides.
866 hoc *ubi* ego audivi.
Hec. 298 ab hac *quae* me abstrahit.
386 quaéque fors fortuna est inquit, nobis *quae* te hodie optulit.
390 síne labore hanc gratiam tu *ut* sibi des pro illa nunc rogat.
581 teque ánte *quod* me amare rebar.
694 hanc *cum* abs te amoveris.
813 hoc *ubi* ex te audierit.
Eun. 61 incerta haec *si* tu postules.
128 te atque mea consilia *ut* tibi credam.

Lucil. 890 dignam me *ut* vobis faciam.

Lucr. IV 1199 si non, ipsa *quod* illarum subat . . . natura.

Catull. 68_{9} id gratumst mihi mé *quoniam* tibi dicis amicum.
$_{11}$ sed tibi *ne* mea sint ignota commoda.
74_{3} hoc *ne* ipsi accideret.

Verg. georg. IV 332 tanta meae *si* te ceperunt taedia laudis.
Aen. IV 125 adero et, tua *si* mihi certa voluntas.
VII 547 hoc etiam his addam, tua *si* mihi certa voluntas conf. IV 332.
XII 32 ex illo *qui* me casus.

Horat. epist. I 20_{26} forte meum *siquis* te percontabitur aevum.
Tib. I 2_{71} ipse boves mea *si* tecum modo Delia possim.

Prop. I 5_{35} tum tibi *siqua* mei veniet non immemor hora.
II 15_{37} quod mihi *si* secum tales concedere noctes illa velit.
30_{37} hic *ubi* te prima statuent in parte.
34_{56} hoc ego *quo* tibi nunc elevor.

Pl. Amph. 945 verum éadem *si* isdem purgas mi.
Capt. 359 núnc tu illum *si* illo's missurus.
940 pró benefactis eius *ut* ei pretium possim reddere.
Most. 14 comésse quemquam *ut* quisquam absentem possiem.
932 hunc *ut* hinc amoverim.
Pseud. 150 officium vostrum *ut* vos malo cogatis commonerier.
Catull. 68_{159} et longe ante omnes mihi *quae* me carior ipso est.
Verg. I 17 tua *si* tibi Maenala curae.
II 47 sponte sua *quae* se tollunt in luminis ora.

Adnotatio: Hoc loco inserere mihi liceat similem quandam vocum collocationem, qua coniunctio et pronomen relativum duabus vocibus eiusdem vel stirpis vel notionis cinguntur:

Plauti Aul. 162 post mediam aetatem *qui* media ducit uxorem.
Rud. 939 nam bonis *quod* bene fit.
Stich. 10 unice *qui* unus
civibus ex omnibus probus perhibetur.
Mostell. 168 moribus lepidis *quom* lepida tute es.
Lucr. I 437 nulla de parte *quod* ullam
rem prohibere queat per se transire meantem.
II 287 de nilo *quoniam* fieri nil posse videmus.
790 occidit, ex albis *quoniam* non alba creantur.
902 deinde ex sensilibus *qui* sensile posse creari.
V 1074 inter equas *ubi* equus florenti aetate iuvencus.
VI 914 unus *ubi* ex uno dependet subter adhaerens.
1215 multaque humi *cum* inhumata iacerent.
Horat. II 3_{103} litem *quod* lite resolvit.

Ut praepositiones nonnumquam a poetis Latinis substantivo postponuntur, si alterum substantivum particula coniunctum sequitur (conf. Lucr. VI 1160 noctem *per* saepe diemque, Verg. georg. III 276 saxa *per* et scopulos Horat. epist I 4_{12} timores *inter* et iras), ita coniunctiones quoque et pronomen relativum inter duo nomina, quae particulis copulativis vel disiunctivis coniuncta atque eodem casu pronutiata sunt aut inter duo adverbia his particulis coniuncta collocantur.

Cuius rei haec inveniuntur exempla:

Plauti Amph. 168 noctes *quod* diesque satis superquest.
Casina 167 vir *si* aut quisquam quaeret.
Rudens 918 paupertatem eri *qui* et meam servitudinem tolerarem.

Enn. annal. 294 occasus *ubi* tempusve audere repressit.

Lucil. 76 Catax *quam* et Manilius.
620 laudem tibi *qui* ac fructum ferat.
429 publicitus *qui* mihi atque e fisco praebeat.
484 Fauni *quas* Pompiliique instituere.
787 igni *cum* et aqua interdixerit.

Lucr. I 490 VI 229 clamor *ut* ac voces.
II 812 nigrum *cum* et cetera sentit.
III 861 misere *si forte* aegreque futurumst.
952 grandior hic vero *si* iam seniorque queratur.
IV 655 figurarum ratio *ut* motusque reposcunt.
1026 lacum propter *si* ac dolia . . . credunt.
V 903 visceris in terris *quodcumque* et sanguinis exstet.
1011 casas *postquam* ac pelles . . . pararunt.
1142 imperium sibi *cum* ac summatum quisque petebat.
VI 577 ventus *ubi* atque animae subito vis . . . se coniecit.

Verg. ecl. IV 56 huic mater *quamvis* atque huic pater adsit.
georg. III 144 muscus *ubi* et viridissima gramine ripa.
Aen. III 105 mons Idaeus *ubi* et gentis cunabula nostrae.
VII 764 pinguis *ubi* et placabilis ara Dianae.
VIII 226 ferro *quod* et arte paterna / pendebat.
326 deterior *donec* paulatim ac decolor aetas . . . succesit.
IX 585 pinguis *ubi* et placabilis ara Pacili conf. VII 764.
X 306 fragmina remorum *quos* et fluitantia tanstra impediunt.

Hor. sat. I 2_{6} frigus *quo* duramque famem propellere possit.
$_{7}$ avi *cur* atque parentis . . . stringat rem.
3_{112} tempora *si* fastosque evolvere velis.
10_{87} doctos ego *quos* et amicos / prudens praetereo.
II 6_{2} hortus *ubi* et tecto vicinus iugis aquae fons
et paulum silvae super his foret.
ep. II 3_{255} tardior *ut* paulo graviorque veniret.

Tib. II 4_{46} bona *quae* nec avara fuit.

II.

Postquam coniunctiones in sententiis secundariis usurpatas variasque formas harum vocum traiectionis perlustravimus, iam ad particulas in enuntiatis primariis positas transimus.

Atque ut initium faciamus ex coniunctionibus copulativis, optime Hauptius demonstravit Catullum nondum „et“ coniunctionis traiectione usum esse. Quod vero vir ille doctissimus a Lucretio hanc particulam traiectam esse statuit, recte Hauptii opusculorum editor Wilamowitzius falsis editorum coniecturis eum deceptum esse adnotavit; Lucretius in hac re omnium antiquiorum poetarum usum, qui „et“ coniunctionem semper suo loco posuerunt, secutus est. At Vergilius, Horatius, Tibullus, Propertius saepissime traiecerunt hanc particulam.

Post ipsum verbum transposita est in his versibus:

Verg. ecl 3_{89} mella fluant illi, ferat *et* rubus asper amomum.
4_{24} occidet *et*[1]) serpens et fallax herba . . . occidet.
8_{55} certent *et* cycnis ululae.
10_{75} nocent *et* frugibus umbrae.
georg. I $_{160}$ dicendum *et*, quae . . .
Aen. I $_{572}$ vultis *et* hic mecum considere regnis.
II 426 cadit *et* Rhipeus iustissimus unus.
III 469 sunt *et* sua dona parenti.
668 verrimus *et* proni certantibus aequora remis.
VII 761 ibat *et* Hippolyti proles pulcherrima.
VIII 9 mittitur *et* magni Venulus Diomedis ad urbem.
630 fecerat *et* viridi fetum Mavortis in antro.
IX 124 obstipuere animis Rutuli cunctatur *et* amnis rauca sonans revocatque pedem Tiberinus.
136 sunt *et* mea contra fata mihi.
X. 353 accurrit Halaeus Auruncaeque manus, subit *et* Neptunia proles.

[1]) Difficillimum permultis in exemplis est diiudicare, utrum poetae „et“ pro „etiam“ usurpaverint necne. Hinc fortasse usus ille invasit et percrebruit.

XI 81 vinxerat *et* post terga manus.
88 ducunt *et* Rutulo perfusos sanguine currus.

Cul. 52 pendula proiectis carpuntur *et* arbuta ramis.

Moret. 12 excitat *et* crebris languentem flatibus ignem.

Horat. epod. 16_{32} adulteretur *et* columba miluo.
$_{45}$ germinat *et* numquam fallentis termes olivae.
serm. I 3_{150} hominem sic erigit addit *et* illud.

Tibull. I 1_{61} flebis *et* arsuro positum me Delia lecto.
2_{6} clauditur *et* dura ianua firma sera.
$_{68}$ ponat *et* in capto Martia castra solo.
5_{33} currat *et* inguinibus nudis ululetque.
$_{58}$ saevit *et* iniusta lege relicta Venus.
7_{38} movit *et* ad certos nescio membra sonos.
10_{30} sternat *et* adversos Marte favente duces.
$_{68}$ perfluat *et* pomis candidus ante sinus.
II 2_{9} adnuat *et*, Cornute, tibi quodcumque rogabis.
$_{32}$ ludat *et* ante tuos turba novella pedes.
3_{10} laederet *et* teneras pussula rupta manus.
$_{11}$ pavit *et* Admeti tauros formosus Apollo.
$_{22}$ venit *et* a templis irrita turba domum.
$_{45}$ claudit *et* indomitum moles mare·

Propert. I 1_{12} ibat *et* hirsutas ille videre feras.
$_{27}$ fortiter et ferrum saevos patiemur *et* ignes.
$_{32}$ sitis *et* in tuto semper amore pares.
2_{11} surgat *et* in solis formosius arbutus antris.
16_{32} scribitur *et* vestris Cynthia corticibus.
18_{22} traicit *et* fati litora magnus amor.
$_{23}$ cogat *et* invitam lacrimas siccare cadentes.
II 4_{6} ibat *et* expensa planta morata gradu.
8_{19} exagitet nostros manes sectetur *et* umbras.
$_{20}$ insultetque rogis calcet *et* ossa mea.
12_{6} fecit *et* humano corde volare deum.
13_{4} iussit *et* Ascraeum sic habitare nemus.

16_{30} arserit *et* quantis nupta Creusa malis.
18_{24} ludis *et* externo tincta nitore caput.
24_{8} urerer *et* quamvis, nomine verba darem.
25_{48} una sit *et* cuivis femina multa mala.
27_{14} cernat *ct* infernae tristia vela ratis.
28_{4} incipit *et* sicco fervere terra cane.
$_{28}$ credet *et* illa.
29_{27} ibat *et* hinc castae narratum somnia Vestae.
33_{40} spumat *et* aurato mollius in calice.
III 5_{24} sparserit *et* nigras alba senecta comas.
6_{18} rettulit *et* querulo iurgia nostra sono.
9_{22} cogor *et* exemplis te superare tuis.
$_{52}$ crescet *et* ingenium sub tua iussa meum.
10_{6} ponat *et* in sicco molliter unda minas.
$_{20}$ luxerit *et* tota flamma secunda domo.
11_{25} duxit *et* Euphratem medium.
$_{26}$ iussit *et* imperio subdere Bactra caput.
14_{6} increpat *et* versi clavis adunca trochi.
18_{10} errat *et* in vestro spiritus ille lacu.
21_{18} vexit *et* ipsa sui Caesaris arma Venus.
IV 1_{46} cogar *et* undisonos nunc prece adire deos.
3_{37} cogar *et* e tabula pictos ediscere mundos.
5_{28} frange *et* damnosae iura pudicitiae.
7_{26} laesit *et* obiectum tegula curta caput.
$_{45}$ caeditur *et* Lalage tortis suspensa capillis.
$_{90}$ errat *et* abiecta Cerberus ipse sera.
8_{85} imperat *et* totus iterum mutare lacernas.
11_{34} vinxit *et* acceptas altera vitta comas.
$_{86}$ sederit *et* nostro cauta noverca toro.

Ante verbum posita est *et* coniunctio in his versibus:
Verg. Aen. X 85 Aeneas ignarus abest, ignarus *et* absit.
Hor. epod 11_{8} conviviorum *et* paenitet.
17_{2} supplex *et* oro regna per Proserpinae.
sat. I 3_{63} simplicior quis *et* est.
4_{68} at bene siquis / *et* vivat puris manibus.

5_{57} ridemus, et ipse/Messius „accipio“, caput *et* movet.
6_{70} si *et* vivo carus amicis.
II 4_{74} primus *et* invenior piper album cum sale nigro
. . . circumposuisse.
Tib. I 6_{41} quisquis *et* occurret, ne possit crimen habere.

Ordinem illum vocum : adi. — part. — verb. — subst. invenimus in his versibus:

Tib. I 4_{61} Pieridas, pueri, doctos *et* amate poetas.
Verg. Aen. II 383 densis *et* circumfundimur undis.
Cir. 27 felix *et* dicitur annus.
Prop. II 25_{18} Gorgonis *et* satius fuit obdurescere vultu.
Hor. serm. I 3_{54} iunctos *et* servat amicos.
10_{71} vivos *et* roderet ungues.
Verg. Aen. VIII 517 primis *et* te miretur ab annis.
XI 519 ducis *et* tu concipe curam.
Hor. serm II 6_{85} aridum *et* ore ferens acinum.
carm. IV 15_{5} fruges *et* agris rettulit uberes.
Prop. II 18_{4} invisum *et* terris praestitit officium.

Porro *et* eodem modo quo coniunctiunes illae, de quibus in priore parte egimus, inter duo vocabula artissime coniuncta (ut: substantivum et adiectivum) collocatur:

Verg. georg I 402 solis *et* occasum servans de culmine summo.
II 194 lancibus *et* pandis fumantia reddimus exta.
404 frigidus *et* silvis aquilo decussit honorem.
*Aen. II 436[1]) Pelias *et* vulnere tardus.
III 430 longos *et* circumflectere cursus.
*IV 124, 165 speluncam Dido dux *et* Troianus eandem.
704 omnis *et* una dilapsus calor.
*V 410 quid, siquis caestus ipsius *et* Herculis arma vidisset.
764 creber *et* adspirans rursus vocat auster in altum.

[1]) Stellulis ea signata sunt exempla, in quibus singulae voces coniunguntur *et* particula.

*VI 425 continuo auditae voces vagitus *et* ingens.

* 840 templa *et* temerata Minervae.

VII 772 ipse repertorem medicinae, talis *et* artis.

X 448 talibus *et* dictis it contra dicta tyranni.

*XI 361 o Latio caput horum *et* causa malorum.

*XII 30 coniugis *et* maestae lacrimis vincla omnia rupi.

Cul. 4 omnis *et* historiae per ludum consonet ordo.

44 crinibus *et* roseis tenebras Aurosa fugarat.

140 ilicis *et* nigrae species nec laeta cupressus . . . manent.

365 Mucius *et* prudens ardorem corpore passus.

***Cir.** 53 pro patria solvens, excisa *et* funditus urbe.

Hor. *epod 1_{12} inhospitalem *et* Caucasum.

*2_{20} certantem *et* uvam purpurae.

3_{22} extrema *et* in sponda cubet.

*13_{14} findunt Scamandri flumina lubricus *et* Simois.

*16_{42} petamus arva divites *et* insulas.

sermon. *I 6_{11} amplis *et* honoribus auctos.

8_{30} lanea *et* effigies, altera cerea.

II *3_{214} nequitia et nugis pravorum *et* amore gemellum.

*8_{88} pinguibus *et* ficis pastum iecur anseris albae.

carm. I 29_{11} Socraticam *et* domum mutare.

II *8_{12} rident / simplices nymphae ferus *et* Cupido.

*20_{22} absint . . . neniae / luctusque turpes *et* quaerimoniae.

IV 15_{2} victas *et* urbes, increpuit lyra.

Tib. I 1_{61} tristibus *et* lacrimis oscula mixta dabis.

2_{37} siquis *et* imprudens aspexerit, occulat ille.

*7_{12} Carnutis *et* flavi caerula lympha.

10_{44} temporis *et* prisci facta referre sedens.

II 1_{32} nomen *et* absentis singula verba sonent.

5_{85} oblitus *et* musto feriet pede rusticus uvas.

7_{52} illius *et* nitido stillent unguenta capillo.

Prop. I 15_{16} sanguinis *et* cari vincula rupit amor.

II 1_{22} Xerxis *et* imperio bina coisse vada.

13_{12} auribus *et* puris scripta probasse mea.

*23_{14} custodum *et* nullo saepta timore, placet.
34_{62} Caesaris *et* fortes dicere posse rates.
III *8_{2} vocis *et* insanae tot maledicta tuae.
9_{33} Caesaris *et* famae vestigia iuncta tenebis.
11_{44} baridos *et* contis rostra Liburna sequi.
13_{37} pinus *et* incumbens lentas circumdabat umbras.
IV 1_{132} matris *et* ante deos libera sumpta toga.
3_{32} lucis *et* auctores non dare carmen aves.
*$_{41}$ adsidet una soror, curis *et* pallida nutrix.
$_{55}$ Glaucidos *et* catulae vox est mihi grata.
9_{11} furis *et* implacidas diruit ira fores.
11_{58} defensa *et* gemitu Caesaris ossa mea.
6_{26} armorum *et* radiis picta tremebat aqua.
Aetna 51 impius *et* miles metuentia comminus astra provocat.

Supra (conf. pag. 96) explicavimus a recentioribus poetis Latinis saepe coniunctiones inter duo adiectiva in initio versus collocata poni; „et" quoque coniunctio saepius his vocibus cincta legitur:

Verg. ecl. 1_{34} pinguis *et* ingratae premeretur caseus urbi.
Hor. ep. 16_{2} suis *et* ipsa Roma viribus ruit.
carm. I 2_{9} piscium *et* summa genus haesit/ulmo.
$_{18}$ vagus *et* sinistra
labitur ripa, Jove non probante, uxorius amnis.
31_{10} dives *et* aureis mercator exsiccet medullis.
III 4_{70} notus *et* integrae/tentator Orion Dianae.
Tib. II 4_{56} solis *et* admotis inficit ignis equi.
Prop. I 13_{6} certus *et* in nullo quaeris amore moram.
16_{22} tristis *et* in tepido limine somnus erit.
17_{20} ultimus *et* posito staret amore lapis.
II 1_{63} Mysus *et* Haemonia iuvenis qua cuspide vulnus.
15_{34} aridus *et* sicco gurgite piscis erit.
34_{56} nullus *et* antiquo Marte triumphus avi.
$_{70}$ missus *et* impressis haedus ab uberibus.
III 3_{12} anseris *et* tutum voce fuisse Jovem.
5_{34} solis *et* atratis luxerit orbis equis.

3_{33} II 25_{7} putris *et* in vacuo texetur aranea lecto.
IV 1_{86} lotus *et* Hesperia quid capricarnus aqua.
3_{66} subdolus *et* versis increpat arcus equis.
8_{60} omnis *et* insana semita nocte sonat.
9_{49} mollis *et* hirsutum cepit mihi fascia pectus.
3_{10} ustus *et* eoa discolor Indus aqua.

Verg. ecl. 7_{60} Juppiter *et* laeto descendet plurimus imbri.

Aen. IV 513 falcibus *et* messae ad lunam quaeruntur aënis pubentes herbae.
XI 405 anmis *et* Hadriacas retro fugit Aufidus undas.
569 pastorum *et* solis exegit montibus aevum.

Tibull I 7_{54} liba *et* Mopsopio dulcia melle feram.

Prop. I 20_{28} oscula *et* alterna ferre supina fuga.
II 5_{38} plenus *et* in partes quattuor annus eat.

Nonnumquam porro *et* traicitur, ut figura quaedam rhetorica efficiatur, velut anaphora.

Verg. Aen. XI 191 spargitur *et* tellus lacrimis sparguntur *et* arma.

Hor. epist I 11_{9} oblitusque meorum obliviscendus *et* illis.

carm. I 4_{9} nunc decet . . .
nunc *et* umbrosis Fauno decet immolare lucis.

Tib. 4_{5} nudus *et* hibernae producis frigora brumae
nudus *et* aestivi tempora sicca canis.
4_{56} quidquid habet Circe, quidquid Medea veneni
quidquid *et* herbarum Thessala terra gerit.

Prop. I 3_{1} qualis Thesea iacuit cedente carina
qualis *et* accubuit primo Cepheia somno.

conf. II 2_{9} qualis *et* Ischomache Lapithae genus heroinae.
34_{37} qualis *et* Adrasti fuerit vocalis Arion.
IV 3_{38} qualis *et* haec docti sit positura dei.

Tibull I 7_{21} qualis *et* arentes cum findit Sirius agros.
$_{15}$ quantus *et* aetherio contingens vertice nubes.
II 3_{44} uret *et* eoos uret *et* hesperios.
6_{42} semper amica mihi semper *et* uxor eris.

conf. Prop. I 6_{22} semper *et* armatae cura fuit patriae.
16_8 semper *et* exclusi signa iacere faces.
24_{83} contendat mecum ingenio, contendat *et* arte.
26_{56} purus *et* Orion purus *et* haedus erit.
27_2 quaeritis *et* qua sit mors aditura via
quaeritis *et* caelo Phoenicum inventa sereno.
III 23_{10} (conf. II 6_{12}) semper mansere fideles semper *et* effectus.

Primo alterius partis pentametri loco collocata est „*et*" coniunctio in his versibus:

Tib. *I 2_{96} despuit in molles / et [1]) sibi quisque sinus.
*3_{82} optavit lentas / *et* mihi militias.
*9_{16} deteret invalidos / *et* via longa pedes.
II 1_{30} es rubor, errantes / *et* male ferre pedes.
*5_{66} iactavit fusas / *et* caput ante comas.

***Prop.** II 28_{62} votivas noctes / *et* mihi solve decem.

Inveniuntur nonnulli versus, in quibus coniunctio inter praepositionem et casum de praepositione dependentem collocata est.

Verg. Aen. IX556 at pedibus longe melior Lycus inter *et* hostes
inter *et* arma fuga muros tenet.

Hor. epod. 17_3 per *et* Dianae non movenda numina.
per *atque* libros carminum valentium.

Tib. I 10_{58} inter *et* iratum lentus utrumque sedet.

Relinquuntur haec exempla:

Prop. I 3_{42} rursus *et* Orpheae carmine fessus lyrae.
II 27_7 rursus *et* in veterem fato revoluta figuram.

Verg. Aen. VI 449 rursus *et* obiectum flebis . . esse tumultum.

Hor. serm. II 4_{10} ede hominis nomen simul *et* Romanus an hopes.

---

1) Stellulis signati sunt ei versus, in quibus particula tertio vel quarto sententiae loco obvia legitur.

carm. I 20_{6} simul *et* iocosa redderet laudes tibi Vaticani.
IV 10_{4} nunc *et* qui color est puniceae flore prior rosae.

Verg. A. VIII 329 saepius *et* nomen posuit Saturnia tellus.

Prop. I 15_{30} annus *et* inversas duxerit ante vices.
II 34_{8} Colchis *et* ignotum nonne secuta virumst.
IV 1_{24} pastor *et* ad calamos exta libavit ovis.
9_{29} populus *et* longis ornabat frondibus aedem.

Tib. II 1_{64} fusus *et* apposito pollice versat opus.

Verg. ecl. 2_{10} Thestylis *et* rapido fessis messoribus aestu
alia serpullumque herbas contudit olentis.
4_{54} spiritus *et* quantum sat erit tua dicere fata.
Aen. IX 783 unus homo *et* vestris, o cives, undique saeptus
aggeribus tantas strages impune per urbem / addiderit.

Hor. epod 10_{18} preces *et* aversum ad Jovem.
9_{13} fert vallum et arma, miles *et* spadonibus
servire rugosis potest.
carm. I 13_{6} umor *et* in genas / furtim labitur.
37_{8} funus *et* imperio parabat.

Hor. III 12_{2} miles *et* Augusti fortia signa sequi.

Verg. g I 304 } puppibus *et* laeti nautae imposuere coronas.
Aen. I 418 }
Aen. II 433 Danaum *et*, si fata fuissent, ut caderem meruisse manu.
(i. e. et meruisse, si fata fuissent, ut manu Danaum caderem.)

Prop. II 8_{32} fervere *et* Hectorea Dorica castra face.
17_{14} sumere *et* in nostras trita venena manus.
30_{82} spargere *et* alterna communes caede penates.

Horat. II 1_{64} detrahere *et* pellem, nitidus qua quisque per ora. .
s. I 5_{86} quattuor hinc rapimur viginti *et* milia rhedis.

Prop. I 4_{15} quo magis *et* nostros contendis solvere amores.
16_{2} turpior *et* saecli vivere luxuria.
17_{22} molliter *et* tenera poneret ossa rosa.

Verg. Aen. VII 357 mollius *et* solito matrum de more locutast.
II 22_{42} tutius *et* geminos anxia mater alit.

IV 9_{26} impune *et* nullis sacra relicta viris.
II 9_{7} visa *et* quamvis numquam speraret Ulixem.
23_{10} captus *et* immunda saepe latere casa.
26_{37} quicumque *et* venti miserum vexastis Ulixem.
III 13_{8} cinnamon *et* multi pastor odoris Arabs.
Horat. IV 5^{3}_{1} laetus *et* alteris te mensis adhibet deum.

atque

particulae traiectionis haec inveniuntur exempla:
Hor. epod. 8_{11} esto beata, funus *atque* imagines ducant triumphales tuum.
sat. I 5_{4} cauponibus *atque* malignis.
8_{84} serpentes *atque* videres/infernas errare.
epod. 17_{4} per *atque* libros carminum valentium.
Cir. 47 promissa *atque* diu iam tanden (carmina narrent).
(conf. Sudhaus mus. Rhen. 61 p. 30.)
445 coniugis *atque* tuae, quaecumque erit illa.
Caes. epigr. 3 lenibus *atque* utinam scriptis adiuncta foret vis.
Prop. III 13_{39} corniger *atque* sui vacuam pastoris in aulam
dux aries saturas ipse reduxit oves.

Que

coniunctio saepe non cum prima sententiae voce in pentametro coniungitur, sed cum verbo, quod tum primum post caesuram pentametri locum obtinet et choriambicum est. Primus vero hac figura usus est Tibullus; unum tantum huius rei exemplum in Propertii carminibus exstat, cum in Ovidii carminibus persaepe inveniantur tales collocationes.

Tibull. I 1_{25} pocula, de facili/composuit*que* luto.
3_{14} quin fleret, nostras/respiceret*que* vias.
$_{38}$ effusum ventis/praebuerat*que* mari.
6_{54} sanguis, ut hic ventis/diripitur*que* cinis.
$_{72}$ immerito, in medias/proripiar*que* vias.
6_{82} serus. in offensum/rettulerit*que* pedem.
II 3_{54} texuit. auratas/disposuit*que* vias.
5_{70} portaret, sicco/pertulerit*que* sinu.
$_{72}$ multus ut in terras/deplueret*que* lapis.

$_{90}$ accendet, flammas / transiliet*que* sacras.

Prop. II 20_{12} ferratam Danaes / transiliam*que* domum.

Porro *que* coniunctio crebro non cum voce coniungenda sed cum verbo, quod vocibus coniungendis commune est, componitur. Tibullus hac quoque vocum collocatione in pentametro, tantum utitur.

Tibull. I 3_{56} Messalam terra / dum sequitur*que* mari.
4_{1} ne capiti soles / ne noceant*que* nives.
10_{53} scissosque capillos
femina perfractas / conquiritur*que* fores.
II 3_{38} hinc cruor hinc caedes / mors propior*que* venit.
5_{22} Jlion ardentes / respiceret*que* deos.
$_{86}$ dolia dum magni / deficiant*que* lacus.
6_{15} acer Amor, fractas utinam tua tela sagittas
si licet extinctas / aspiciam*que* faces.

Horat. sat. I 6_{43} si plostra ducenta
concurrant*que* foro tria funera magna.
$_{44}$ cornua quod vincat*que* tubas.
II 3_{130} insanum te omnes pueri clamentque puellae.
$_{157}$ quid refert, morbo an furtis peream*que* rapinis.
$_{182}$ in cicere atque faba bona tu perdas*que* lupinis.
carm. saec. 21 certus undenos deciens per annos
orbis ut cantus referat*que* ludos.[1])

Non cum verbo, sed alia voce communi *que* particula coniuncta est in his versibus:

Hor. ep. II 3_{168} semper in adiunctis aevo*que* morabimur aptis.
(i. e. semper in adiunctis aptisque aevo morabimur).

---

[1]) Eodem modo **ve** particula collocata est in his versibus:

Tib. II 6_{52} quisve meam teneat / quod teneat*ve* modis.
3_{12} nec cithara intonsae / profuerunt*ve* comae.

Prop. II 32_{61} quod si tu Graias aeques*ve* imitata Latinas.

Horat. sat II 3_{139} non Pyladem ferro violare ausus*ve* sororem est.
$_{180}$ iurando obstringam ambo : uter aedilis fuerit*ve* vestrum praetor.
$_{242}$ illud idem in rapidum flumen iaceret*ve* cloacam.
7_{64} non habitu mutat*ve* loco, peccatve superne.

sat. I 4_{17} inopis me quod*que* pusilli finxerunt animi
(i. e. quod me animi inopis pusilli*que* finxerunt.)
$_{115}$ vitatu quid*que* petitu / sit melius.
(i. e. quid vitatu petituque sit melius).

Tibull. I 1_{51} o quantum est auri pereat potius*que* smaragdi
(i. e. o quantum auri smaragdique est potius pereat)
6_{81} hanc animo gaudente vident invenum*que*
catervae commemorant merito tot mala ferre senem.
(i. e. hanc animo gaudente invenum catervae vident commemorantque . . .)

Porro *que* interdum coniungitur non cum prima, sed cum secunda sententiae voce. Saepius autem altera illa vox arte cum antecedente coniuncta est. Haec collocatio his illustretur exemplis:

Lucr. II 48 re vera*que* metus hominum.
1050 res ipsa*que* per se vociferatur.
III 662 ipsam se*que* retro partem petere.
939 aequo animo*que* capis securam, stulte, quietem.
962 aequo animo*que* agedum dignis concede.
IV 273 multa facit*que* foris ex aedibus ut videantur.
824 effugere, errorem vitare*que*.
1010 persectantes visae*que* volantes.
V 680 crescere item*que* dies licet.
VI 955 morbida vis*que* simul, cum . . .
1007 prolapsa cadunt coniuncta, fit ut*que*
1085 ut cava conveniant haec illius, illa huius*que* inter se.

Catull. 57_{2} Mamurrae pathico*que* Caesarique.

Vergil. ecl. 6_{38} altius tu*que* cadant summotis nubibus.
georg. II purpureae preciae*que*.

Prop. III 25_{15} exclusa in*que* vicem fastus patiere superbos.
IV 8_{44} reccidit in*que* suos mensa supina pedes.

Aetna. 79 Stygias undas*que* canentes.
172 trepidant urbes*que* caducae.
491 opes faciles*que* sibi induit.
529 eadem per*que* omnia terrast.
599 operum turbae*que* minantur.

Cicero aliique scriptores „que“ saepe non cum praepositione, sed cum nomine de praepositione depedente coniungunt; qui usus apud poetas quoque invenitur, velut:

Lucr. I 542, 757 de nilo*que* renata.
725 ad caelum*que* ferat flammai fulgura.
839 ex auri*que* putat micis concistere posse.
1059 in terra*que* retro requiescere posta.
II 70 ex oculis*que* vetustatem subducere nostris.
270 ex animi*que* voluntate id procedere primum.
IV 65 nam cur illa cadant magis a rebus*que* recedant.
1140 quod putat in vultu*que* videt vestigia.
V 49 subegerit ex animo*que*/explerit.
VI 884 de terra*que* necessest funditus ipsa.

Verg. ecl. 5_{57} sub pedibus*que* videt nubes et sidera.
georg. III 238 ex alto*que* sinum trahit.
524 ad terram*que* fluit devexo pondere cervix.
Aen. II 222 sub pedibus*que* deae clipeique sub orbe teguntur. conf. ecl. 5_{57}.
VIII 21 in partes*que* rapit varias.

Tib. II 5_{51} sub imperium sub titulum*que*.

Lucr. V 1205 templa super stellis*que* micantibus aethera fixum.

Prop. II 28_{25} ante tuos*que* pedes illa ipsa adoperta sedebat.

Que cum *iam* particula arte coniunctam in his versibus Vergilius traiecit:

Aen. III 588 postera *iamque* dies prima surgebat Eoo.
V 225 solus *iamque* ipso superest in fine Cloanthus.
VI 81 ostia *iamque* domus patuere ingentia centum.
VII 637 classica *iamque* sonant.

Adnotatio: Tmesin verbi compositi *que* particula efficit in his versibus:

Pl. Trin. 833; Lucil. 983, 997, 1137; Lucr. II 154, III 343, VI 456, IV 886, III 484, VI 394, IV 562, 1149, 713, 1250, VI 570, II 1104, 394, IV 203, V 1268, I 452, 651, 318, VI 233, 1264; Verg. Aen. IX 287, X 794; Ovid. met. XII 496; Verg. georg. II 366, ecl. 8_{17}.

X 813 saevae *iamque* altius irae Dardanio surgunt ductori.
*XI 716 hos aditus *iamque*, hos aditus omnemque pererrat undique circuitum.

nec

a recentioribus omnibus poetis saepe traicitur. Ante verbum transpositum est in his exemplis.

Verg. ecl. 10_{16} nostri *nec* paenitet illas.
Aen. VII 261 munera *nec* sperno.

Prop. III 22_{35} cornua *nec* valuit curvare.

Verg. Aen. V 217 celeres *neque* commovet alas.
783 pietas *nec* mitigat ulla.
VIII 811 celeres *nec* tingeret aequore plantas.
IX 180 Troiana *neque* induit arma.

Horat. epod. 10_{11} quietore *nec* feratur aequore.
carm. III 18_{6} larga *nec* desunt Veneris sodali / vina craterae.

Tibull. I 4_{62} aurea *nec* superent munera Pieridas.

Prop. I 9_{17} vero *nec* tangeris igni; III 22_{28} IV 11_{94}.

Post verbum traiecit Propertius in his versibus:
*II 6_{3} turba Menandreae fuerat *nec* Thaidos olim.
III 14_{28} est *neque* odoratae cura molesta comae.
*IV 5_{55} qui versus, Coae dederit *nec* munera vestis.
Verg. Aen. II 159, Tib. I 8_{4}, Prop. III 10_{10}.

Saepe conf. porro: *nec* traiecta est inter voces arte cohaerentes, velut substantivum et attributum.

Catull. 64_{379} anxia *nec* mater discordis maesta puellae.

Verg. georg. I 397 tenuia *nec* lanae per caelum vellera ferri.
*Aen. II 159 teneor patriae *nec* legibus ullis.
III 496 arva *neque* Ausoniae semper cedentia retro quaerenda.
IV 33 nec dulces natos, Veneris *nec* praemia noris.
365 nec tibi diva potens, generis *nec* Dardanus auctor.
551 tales *nec* tangere curas.
696 nam quia nec fato, merita *nec* morte peribat.
VII 115 patulis *nec* parcere quadris.
IX 218 magni *nec* moenia curat Acestae.

XI 343 rem nulli obscuram, nostrae *nec* vocis egentem consulis.
XII 538 dextera *nec* tua te Graium fortissime Cretheu, eripuit.
630 nec numero inferior, pugnae *nec* honore recedes.
Cul. 65 lapidum *nec* fulgor . . . movet.
Maec. 1 lucentes, mea vita, *nec* smaragdos
beryllos *neque*, mi Flacce, nitentes.
Horat. epod. 16_{5} aemula *nec* virtus Capuae nec Spartacus acer.
$_{61}$ laboriosa *nec* cohors Ulixei.
carm. III 4_{47} incontinentis *nec* Tityi iecur.
IV 5_{14} curvo *nec* faciem litore dimovet.
7_{25} infernis *neque* enim tenebris Diana.
Tib. I 10_{11} vulgi *nec* tristia nossem arma.
Prop. I 11_{16} communes *nec* meminisse deos.

Catull. 64_{173} indomito *nec* dira ferens stipendia tauro.
$_{810}$ dulcia *nec* maesto sustollens signa parenti.
68_{55} maesta *neque* adsiduo tabescere lumina fluctu.
Verg. georg. II 465 alba *neque* Assyrio fucatur lana veneno.
Cir. 439 pronuba *nec* castos accendet pinus honores.
Horat. epod. 16_{33} credula *nec* ravos timeant armenta leones.
$_{55}$ pinguia *nec* siccis urantur semina glaebis.
carm. I 8_{6} Gallica *nec* lupatis/temperat ora frenis.
Tibull. I 7_{26} arida *nec* pluvio supplicat herba Jovi.
Prop. II 9_{16} Scyria *nec* viduo Deidamia toro.
19_{5} nulla *neque* ante tuas orietur rixa fenestras.
I 12_{6} Cynthia *nec* nostra dulcis in aure sonat.
III 9_{8} flamma *nec* ex aequo ducitur ulla iugo.
Vergil. georg. II 376 frigora *nec* tantum cana concreta pruina.
Prop. I 2_{39} unica *nec* desit iucundis gratia verbis.

Primo loco alterius partis pentametri transponitur interdum a Tibullo et Propertio:

Tibull. *I 8_{4} praecinit eventus/*nec* mihi cantus avis.
Prop. *III 10_{10} increpet absumptum/*nec* sua mater Ityn.
* 22_{28} Itala portentis/*nec* fluit unda novis.
*IV 8_{56} spectalum capta/*nec* minus urbe fuit.
* 11_{94} caelibis ad curas/*nec* vacet ulla via.

Restant haec exempla:

Catull. 68_{116} Hebe *nec* longa virginitate foret.

Verg. ecl. *3_{103} his certe *neque* Amor causa est.
4_{63} nec deus hunc mensa, dea *nec* dignata cubilist.
8_{88} perdita *nec* serae meminit decedere noctu
(rectius fortasse: perdita, nec . . .)
A. I 548 officio *nec* te certasse priorem paeniteat.
X 297 frangere *nec* tali puppim statione recuso.
XI 137 robora *nec* cuneis et olentem scindere cedrum.
XII 644 dextra *nec* Drancis dicta refellam.

Horat. epist. I 18_{37} arcanum *neque* tu scrutaberis illius umquam.
satir. *II 5_{5} nudus inopsque domum redeam; te vate *neque* illic
aut apotheca procis intacta est aut pecus.

Tibull. I 1_{72} dicere *nec* cano blanditias capiti.
2_{93} stare *nec* ante fores puduit.
6_{69} laudare *nec* ullam possim ego.

Prop. IV 5_{50} nauta *nec* attrita *si* ferat aera manu.

Verg. Aen. V 415 aemula *necdum*/temporibus geminis canebat sparsa senectus.

neu (neve).

Prop. *III 12_{11} neve tua Medae laetentur caede sagittae
ferreus aurato/*neu* cataphractus equo.

Verg. georg. IV 48 altae *neu* crede paludi.
Aen. VII 99 vultus *neve* exhorrescant amicos.
VIII 582 gravior *neu* nuntius aures vulneret.

aut

a Catullo non traicitur.

Vergil. g. I 274 vilibus *aut* onerat pomis.
484 tristibus *aut* extis fibrae apparare minaces.
Aen. I 369 quibus *aut* venistis ab oris.
IV 187 turribus *aut* altis et magnas territat urbes.
317 fuit *aut* tibi quicquam dulce meum.
VI 663 inventas *aut* qui vitam excoluere per artes.
VII 298 odiis *aut* exsaturata quievi.
IX 214 solita *aut* siqua id Fortuna vetabit.

565 quaesitum *aut* matri multis balatibus agnum.
XII 852 meritas *aut* bello territat urbes.
Cat. 355 Euboicas *aut* per caules Aegaeaque late / litora.
Cul. 3$_{7}$ asper *aut* rubus a meo sint remota sacello.

Horat. epod. 1$_{34}$ destinctus *aut* perdam nepos.
7$_{7}$ intactus *aut* Britanus ut descenderet sacra catenatus via.
9$_{31}$ exercitatas *aut* petit Syrtis noto.
16$_{4}$ minacis *aut* Etrusca Porsenae manus.
at. I 3$_{39}$ vitia *aut* etiam ipsa haec delectant.
II 7$_{50}$ clunibus *aut* agitavit equum lasciva supinum.
carm. I 21$_{6}$ quaecumque aut gelido prominet Algido,
nigris *aut* Erymanthi
silvis aut viridis Gragi.
II 12$_{24}$ plenas *aut* trabum domos.

Tibull. II 5$_{112}$ iustos *aut* reperire pedes.

Propert. II 13$_{50}$ diceret *aut* : o mors, cur mihi sera venis.
28$_{12}$ Palladis *aut* oculos ausa negare bonos.
III 2$_{22}$ annorum *aut* ictu pondera victa ruent.
3$_{45}$ barbarus *aut* Suevo perfusus sanguine Rhenus.
12$_{28}$ Croesum *aut* Pactoli quas parit umor opes.
21$_{27}$ persequar *aut* studium linguae.
24$_{10}$ eluere *aut* vasto Thessala saga mari.

(vel-) vel

a Catullo non transponitur.

Verg. georg. III. 204 Belgica *vel* molli melius feret esseda collo.

Tib. II 4$_{9}$ stare *vel* insanis cautes obnoxia ventis.

Prop. *II 10$_{10}$ sint mea *vel* Danaes condita membra domo.
IV 2$_{147}$ nunc tua *vel* mediis puppis luctetur in undis vel . . .

seu (sive)

Verg. Aen. IX 680 sive Padi ripis, Athesim *seu* propter amoenum.
Aen. XI 778 sive . . . captivo *sive* ut se ferret in auro.

Hor. epod. 16$_{29}$ in mare *seu* celsus procucurrerit Apenninus.

Prop. III 8$_{13}$ custodum gregibus circa *seu* stipat euntem
seu sequitur medias . . . vias.

Nam

a recentioribus praeter Tibullum traicitur.

Catull. 23_7 nec mirum, bene *nam* valetis omnes.
37_{11} puella *nam* mi, quae meo sinu fugit.
64_{301} Pelea *nam* tecum pariter soror aspernatast.

Vergil. In eclogis *nam* non traicitur.
georg. IV 16 omnia *nam* late vastant ipsasque volantes.
Aen. I 444 sic *nam* fore bello egregiam et facilem victu.
518 quid veniant; cunctis *nam* lecti navibus ibant.
731 Juppiter, hospitibus *nam* te dare iura loquuntur.
III 379 prohibent *nam* cetera Parcae scire Helenum.
IV 421 solam *nam* perfidus ille te colere, arcanos etiam tibi credere sensus.
VI 667 medium *nam* plurima turba hunc habet.
*IX 803 aeriam caelo *nam* Juppiter Jrim demisit.
X 585 dicta parat contra, iaculum *nam* torquet in hostem.
*XII 206 dextra sceptrum *nam* forte gerebat.
Cir. 221 sonitum *nam* fecerat illi.
458 omnia *nam* potius quam te fecisse putabo.
Cat. 3 huius *nam* domini colant me.
4_{10} Clio *nam* certe candida nunc loquitur.

Horat. epod. 14_6 deus, deus *nam* me vetat.
17_{45} et tu, potes *nam*, solve me dementia.
sat. II 3_{20} olim *nam* quaerere amabam.
$_{41}$ primum *nam* inquiram, quid sit furere.
$_{302}$ insanire putas ego *nam* videor mihi sanus.
6_{78} siquis *nam* laudat Arelli sollicitas ignarus opes.
epist. II 1_{186} aut ursum aut pugiles : his *nam* plebecula gaudet.
carm. *I 18_3 siccis omnia *nam* dura deus proposuit.
IV 14_9 milite *nam* tuo Drusus Genaunos implacitum genus.

Propert. IV 8_{23} serica *nam* taceo.

namque

particulam recentiores omnes praeter Tibullum, apud quem „namque" bis tantum usu venit, traiecerunt. In pedestri vero oratione primus Livius hanc particulam subiunxit.

Catull. 64_{384} praesentes *namque* ante domos invisere castas.
* 66_{65} virginis et saevi contingens *namque* leonis.

Vergil. ecl. *1_{14} hinc inter densas corulosmodo *namque* gemellos.
*3_{33} est mihi *namque* domi pater, est iniusta noverca.
georg. IV 221 deum *namque* ire per omnia.
392 novit *namque* omnia vates.
Aen. V *733 non me impia *namque* Tartara habent.
VI *72 hic ego *namque* tuas sortes arcanaque fata.
117 potes *namque* omnia.
860 una *namque* ire videbat egregiam forma iuvenem.
*VII 122 genitor mihi talia *namque* — nunc repeto —
Anchises fatorum arcana reliquit.
VIII 497 toto *namque* fremunt condensae litore puppes.
X 401 Jlo *namque* procul validam direxerat hastam.
*614 non hoc mihi *namque* negares.
815 validum *namque* exigit ensem
per medium Aeneas invenem.
Cul. 26 tibi *namque* canit non pagina bellum.
207 Peleus *namque* et Telemonia virtus.
per secura patris laetantur numina.
311 ipsa iugis *namque* Ida potens feritatis.
Cir. 106 deus *namque* adfuit illi.
261 ultro *namque* odimus omnes.
Cat. II 18 parata *namque* trux stat ecce mentula.
3_6 cetera *namque* viri cuspide conciderant:
Horat. serm. I 6_{57} infans *namque* pudor prohibebat plura profari.
Propert. II 21_{12} eiecta est, tenuit/*namque* Creusa domum.
IV 1_{57} moenia *namque* pio conor disiungere versu.
7_3 Cynthia *namque* meo visast incumbere fulcro.
Aetna 180 plurima *namque* patent illi miracula monti.

enim.

particulam ab antiquioribus poetis Latinis primo sententiae loco saepius collocari notum est (conf. Pl. Aul. 500, Bacch. 702, Cas. 890, Epid. 781, Mil. 429, Most. 1144, Persa 236, 329, 612; Trin. 1134; Ter. Phorm. 983, Haut. 72, Hec. 238. In reliquiis vero Ennianis huius collocationis nullum exemplum invenitur).

Primo autem a. Chr. n. saeculo fere semper secundo sententiae loco legitur; de subiunctione quae apud Ciceronem aliosque scriplores usu venit, conf. quae Kühnerus (Ausf. Gram. d. lat. Sprache II pag. 734/5) explicavit. A poetis quoque *enim* saepe subiungitur, praecipue a Lucretio, qui plerumque *enim* verbo subnectit ita, ut hac particula caesuram post tertiam vel quartam arsin claudat.

Luc. I 219 nulla vi foret usus *enim* / quae . . .
647 nil prodesset *enim* / calidum denserier ignem.
650 acrior ardor *enim* / conductis partibus esset.
680 nil referret *enim* / quaedam decedere.
700 quo referemus *enim* / ?
705 aequa videtur *enim* / dementia dicere utrumque.
767 alternis gignuntur *enim* / mutantque colorem.
974 alterutrum fatearis *enim* / sumasque necessest.
II 129 multa videbis *enim* / = V 24, 669, 849, 1095.
134 prima moventur *enim* / per se primordia.
454 nec retinentur *enim* / inter se glomeramina.
1147 omnia debet *enim* / cibus integrare novando.
III. 141 hic exsultat *enim* / pavor ac metus.
246 prima cietur *enim* / parvis perfecta figuris.
560 nec sine corpore *enim* / vitales edere motus . . . potest.
701 quod permanat *enim* / dissolvitur.
756 quod mutatur *enim* / dissolvitur.
790 quod si posset *enim* / = V 134.
IV 526 corpoream <vocem> quoque *enim* / constare fatendumst.
V 977 a parvis quod *enim* / consuerant.
1148 acrius ex ira quod *enim* / se quisque parabat.
1156 etsi fallit *enim* /.
VI 99 nec fit *enim* / sonitus caeli de parte serena.
369 prima caloris *enim* / pars et postrema rigoris.
617 quippe videmus *enim* / vestis umore madentis.
701 in summo sunt vertice *enim* / crateres.
1020 quippe agitantur *enim* / plagis aliunde.

1276 nec iam religio divum nec numina magni pendebantur *enim* /.

Verg. georg. II 509 hunc plausus hiantem per cuneos geminatus *enim* / plebisque patrumque corripuit.

Aen. II 100 nec requievit *enim* / donec ...

VI 317 Aeneas miratus *enim* / motus que tumultu.

Horat. sat. II 7_{105} tergo plector *enim*.

Igitur.

particula a Plauto, Cicerone, Livio, Sallustio, Tacito, Quintiliano saepe primo pronuntiationis loco ponitur (conf. Fr. Neue: Formenlehre der lat. Sprache II p. 975). Verbo postposita sub finem sententiae legitur:

Lucr. II *678 cetera consimili mentis ratione peragrans invenies *igitur*.

Aetna. *341 nec levitas tanta est *igitur* /.

Itaque.

apud antiquiores poetas et scriptores Latinos semper primum locum enuntiati obtinet; a posterioribus, ut Livio, Seneca, Plinio, Quintiliano, Apuleio saepius subiunctam esse hanc particulam notum est. Poetarum vero, de quibus agimus, inprimis Lucretius[1]) saepe *itaque* traiecit:

II *569 nec superare queunt motus *itaque* exitiales.
600 saepe *itaque* = III 106 V 1392.
III 629 pictores *itaque* et scriptorum saecla priora.
IV *705 errant saepe canes *itaque*.
732 Contauros *itaque* et Scyllarum membra videnus.
978 per multos *itaque* illa dies eadem observantur.
V 1114 res *itaque* ad summam faecem . . redibat.
V 1392 saepe *itaque* inter se prostrati . . . corpora habebant.
VI 690 fert *itaque* ardorem longe.

---

[1]) conf. Holtze: Syntax Lucret. p. 190. Lips. 1868.

Hor. epist. I 1_{10} nunc *itaque* et versus et cetera ludicra pono.

at, sed.

a recentioribus poetis secundo loco saepe collocantur.

Catull. 64_{43} ipsius *at* sedes, quacumque opulenta recessit.
$_{58}$ immemor *at* iuvenis fugiens pellit vada.

Verg. ecl. 7_{67} saepius *at* si me ... revisas.
8_{49} crudelis mater, magis *at* puer improbus ille („an" tradit.)
10_{31} tristis *at* ille „tamen cantabis, Arcades", inquit.
georg. III 331 aestibus *at* mediis umbrosam exquirere vallem.
Aen. V 264 indutus *at* olim Demoleos cursu palantes Troas agebat.
VII 500 saucius *at* quadrupes nota intra tecta refugit.
XI 753 saucius *at* serpens sinuosa volumina versat.

Hor. sat. I 2_{47} tutior *at* quanto merx est in classe secunda.
8_{37} mentior *at* siquid.

In **Tibulli** elegiis *at* semper suo loco posita est.

Prop. IV 1_{95} Gallus *at* in castris, dum credita signa tuetur.
10_{23} Cossus *at* insequitur Veientis caede **Tolumni.**

Catull. 51_{9} lingua *sed* torpet tenuis sub artus.

Vergil. ecl. 4_{43} ipse *sed* in pratis aries iam suave rubenti.
Aen. I 353 ipsa *sed* in somnis inhumati venit imago.
III 37 tertia *sed* postquam maiore hastilia nisu adgredior.
586 siderea polus, obscuro *sed* nubila caelo.
V 320 proximus huic, longo *sed* proximus intervallo.
VI 315 navita *sed* tristis nunc hos nunc accipit illos.
VII 704 misceri putet, aëriam *sed* gurgite ab alto.
736 iam senior; patriis *sed* non et filius arvis.
XI 63 exigua ingentis, misero *sed* debita patri.
631 tertia *sed* postquam congressi in proelia totas
conf. III 37.
816 ossa *sed* inter
ferreus ad costas alto stat vulnere mucro.
Cul. 35 mollia *sed* tenui pede currere carmina gaudet.
194 valuit *sed* vincere ... membra draconis.

Mor. *58 traiectus medium sparto *sed* caseus orbem
. . . pendebat.
63 exiguo spatio, variis *sed* fertilis herbis.
Cat. 9 pauca mihi, niveo *sed* non incognita Phoebo.
Horat. epist. II 1_{89} nostra *sed* impugnat.
2_{46} dura *sed* emovere loco me tempora grato.
carm. IV 4_{33} doctrina *sed* vim promovet insitam.
Aetna 12 annua *sed* saturae complerent horrea messes.
Tib. I 7_{46} fusa *sed* ad teneros lutea palla pedes.
8_{63} subito *sed* perfida fallit.
II 4_{3} servitium *sed* triste datur.
Prop. I 4_{11} haec *sed* forma mei pars est extrema doloris.
Verg. Aen. *V 5 duri magno *sed* amore dolores.
I 19 progeniem *sed enim* Troiano a sanguine duci.
II 164 Tydides *sed enim* scelerumque inventor Ulixes.
*VI 28 magnum reginae *sed enim* miseratus amorem.

III.

Reliquum est, ut paucis de earum traiectionum exemplis dicam, quorum recensum in antecedente opusculi parte non dedimus. Quantum ad transpositionem coniunctionum et pronominis relativi caesurae valere videantur, iam initio opusculi perstrinximus; quod optime illustratur pentametris dactylicis, in quibus voces illae persaepe post caesuram versus traiectae primo alterius partis loco leguntur. Cuius collocationis praeter ea, quae iam pag. 62, 63, 77, 119 enumerata sunt, haec in Tibulli et Propertii elegiis exstant exempla:

Tib. II 5_{96} arboris antiquae / *qua* levis umbra cadit.
6_{8} ipse levem galea / *qui* sibi portet aquam.
Prop. II 14_{8} Daedalium lino / *cum* duce rexit iter.
32_{14} flumine sopito / *quaeque* Marone cadunt.
III 2_{8} turba puellarum / *si* mea verba colit.
5_{30} eurus, et in nubes / *unde* perennis aqua.
IV 3_{40} ventus in Italiam / *qui* bene vela ferat.

Simillima ratione permultae traiectionis exempla et in antiquiorum et in recentiorum poetarum libris ita explanari posse mihi videntur, ut coniunctiones et pron. rel. primo sententiae loco depulsa ad primum a singulis caesuris locum reiciantur. Nonnullis hac comprobetur exemplis:

Enn. annal. 460 exin per terras / *postquam* celerrimus rumor.
502 augusto augurio / *postquam* incluta condita Romast.
Lucr. II 847 et nardi florem, nectar / *qui* naribus halat.
III 127 semina, curare in membris / *ut* vita moretur.
185 ante oculos / *quorum* in promptu natura videtur.
V 1189 per caelum volvi / *quia* sol et luna videtur.